

NAMEN en FEITEN

*Een methode voor het
aanbrengen en vastleggen van de kennis
van namen en feiten uit de Bijbel*

door

W. P. v. d. Blink, P. G. de Jong en D. Wijma

Illustraties van
A. A. Tadema

DEEL 4

Dijkstra's uitgeverij Zeist bv

TER INLEIDING

*Mijn volk is uitgeroeid, omdat
het zonder kennis is.*

Hosea 4 : 6a

Bijbelse Geschiedenis is het vertelvak bij uitstek!

De waarde van een verantwoorde bijbelvertelling is zelfs niet bij benadering te schatten. Zij is het zaad, dat, uitgestrooid door de Grote Landman, eens als Zijn oogst zal worden binnengehaald.

Vertellen uit de Bijbel is, onder dit perspectief gezien, een zeer verantwoordelijke arbeid. Het is alleen te volbrengen in de wetenschap, dat Hij, die er toe riep, er ook toe wil bekwamen.

Maar, alleen vertellen, hoe belangrijk en onmisbaar ook, is geen waarborg, dat ook de nodige kennis wordt aangebracht.

Het motto, boven dit voorwoord, wijst ons juist op dit aspect van de verkondiging. Talloos zijn de klachten, dat de jeugd, na het verlaten van de lagere school, in dit opzicht tekort schiet. Ook het hanteren van de Bijbel zou zeer gebrekkig zijn.

Deze, naar wij menen, niet geheel ten onrechte geuite verwijten, brachten ons er toe, deze boekjes samen te stellen.

Wij zouden er daarom voor willen pleiten één lesuur per week te wijden aan het aanbrengen van louter kennis van de inhoud van de Bijbel.

We verdeelden hiertoe de stof over vier deeltjes, ieder 25 lessen uit het Oude Testament en 15 lessen uit het Nieuwe Testament omvattend; in beide laatste deeltjes is iedere vijfde les een herhaling.

Deze vier deeltjes zijn concentrisch opgebouwd.

In het eerste deeltje moeten de leerlingen zinnen invullen en daarbij een keuze doen uit voor een kantlijn geplaatste woorden.

In het tweede deeltje zijn de antwoorden gegeven in een aparte kolom.

Bij het derde en vierde deeltje worden de teksten genoemd waar de leerlingen zelf de antwoorden kunnen vinden. Het is onze ervaring, dat de leerlingen dit niet alleen graag doen, maar juist door dit zelf zoeken meer wegwijs worden in de Bijbel.

De bovengenoemde lesjes zijn gerangschikt onder letter A.

Hierop volgt in alle deeltjes een gedeelte, aangegeven door de letter B, dat als regel aantekeningen bevat over gewoonten en gebruiken, of andere verhelderende opmerkingen verschaft.

Onder letter C volgen dan rubriceeroefeningen, terwijl onder D datgene aangegeven staat, wat o.i. gememoriseerd dient te worden.

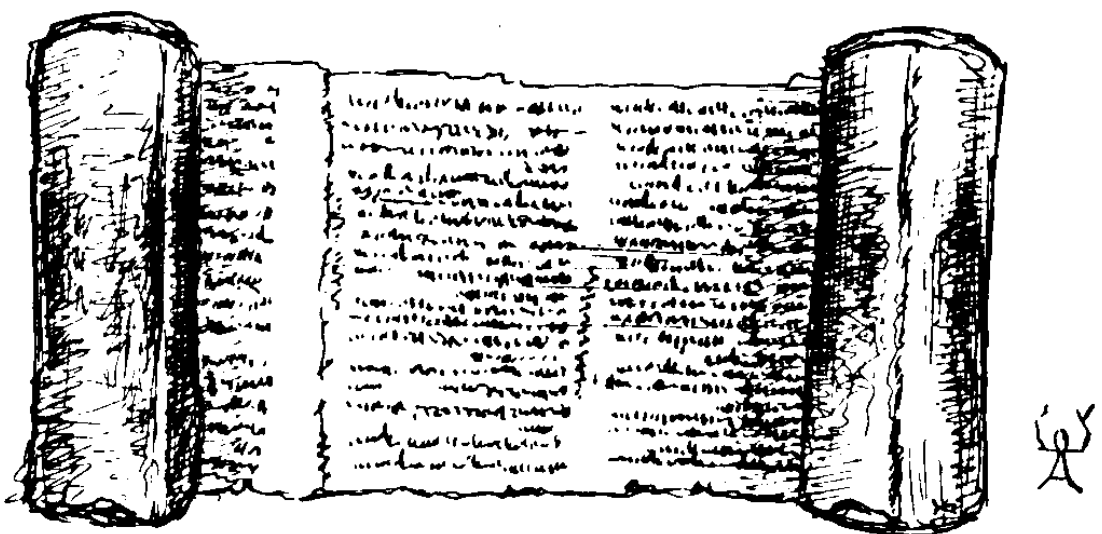
Het is naar ons oordeel zeer goed mogelijk, om het laatste deeltje ook met vrucht te gebruiken op de catechisatie.

VAN ADAM TOT NOACH

A.

1. Wie heeft het grootste deel van de eerste vijf bijbelboeken geschreven?	<i>Mozes</i>
2. Wat betekent Genesis?	<i>oorsprong</i>
3. Wat betekent de naam Adam?	<i>mens</i>
4. Wat betekent Eva?	<i>Gen. 3:20</i>
5. In welke landstreek lag het Paradijs?	<i>Gen. 2:8</i>
6. Welke vier rivieren bevochtigden de hof?	<i>Gen. 2:11-14</i>
7. Hoe luidde het proefgebod?	<i>Gen. 2:17</i>
8. Wie is eigenlijk de Satan?	<i>het hoofd van de gevallen engelen</i>
9. Hoe luidt de moederbelofte?	<i>Gen. 3:15</i>
10. In wiens dagen begon men de naam des Heeren aan te roepen?	<i>Gen. 4:26</i>
11. Wie werd door God van de aarde weggenomen?	<i>Gen. 5:24</i>
12. Welke uitvinders ken je uit die tijd?	<i>Gen. 4:20-22</i>
13. Welk verbond richtte God met Noach op?	<i>Gen. 9:11</i>
14. Welke vloek sprak Noach over Cham uit?	<i>Gen. 9:25</i>
15. Aan wie zou het geslacht van Cham onderworpen zijn?	<i>Gen. 9:26 en 27</i>

B. Om te onthouden:

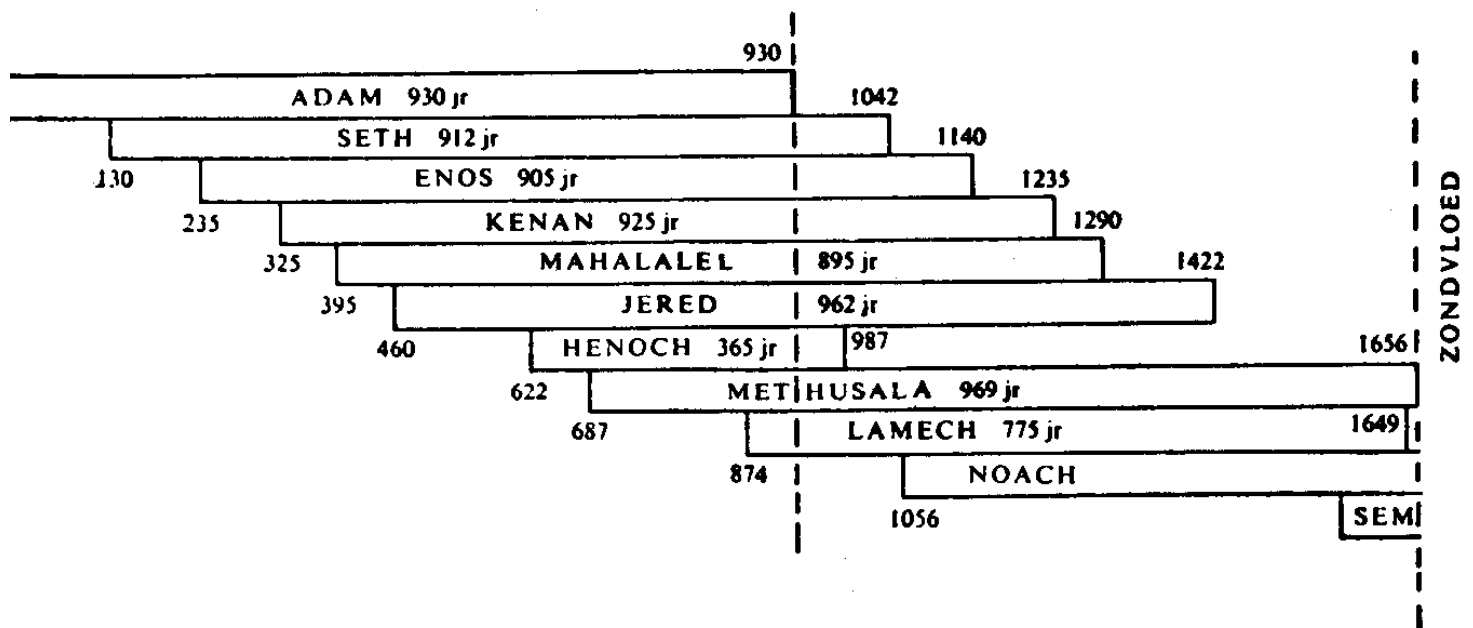
Het Oude Testament was geschreven in het Hebreeuws; het Nieuwe Testament in het Grieks. Onze Nederlandse bijbel is daar dus een vertaling van. Bekend is vooral

de Statenvertaling van 1637, waaraan vele geleerden jarenlang gearbeid hebben. Ze wordt zo genoemd, omdat de Staten-Generaal hiertoe het besluit genomen hebben:

De Bijbel is op dit ogenblik in meer dan 1100 talen overgezet. Zelfs is de Bijbel verkrijgbaar in brailleschrift, zodat ook blinde mensen het 'boek der boeken' kunnen lezen.

De bijbelboeken waren geschreven op rollen van papyrus, een papiersoort uit Egypte. Ook gebruikte men wel huiden van schapen of van geiten als papier. Van die papyri hebben we slechts enkele exemplaren, die heel zorgvuldig worden bewaard; van de andere rollen bezitten we nog vele honderden. Het zijn echter alle afschriften.

Ook nu nog worden er wel eens van die eeuwenoude afschriften gevonden, waarmee de geleerden dan weer erg blij zijn. De laatste belangrijke vondst werd gedaan in 1947, in een grot bij de Dode Zee. Het zal nog vele jaren duren, voordat deze nieuwe vondsten alle zijn ontcijferd en grondig zijn bestudeerd.

In dit overzicht kun je zien:

1. Adam en Lamech kunnen elkaar nog gekend hebben.
2. Adam heeft zijn kinderen, kleinkinderen enz. gekend tot in het achtste geslacht.
3. Henoeh werd 492 jaar later geboren dan Seth, doch stierf 55 jaar eerder.

4. Methusala stierf in het jaar van de zondvloed.
5. De zondvloed kwam 1656 jaar na de schepping van Adam.
6. Noach was 600 jaar toen de zondvloed kwam.

C. a. Zet in de juiste volgorde:

Noach – Salomo – Naäman – Hagar – Enos – Othniël – Izebel – Vasthi.

b. Zet de namen op de juiste plaats:

<i>profeet:</i>	<i>priester:</i>
Aäron	Elia
Zacharias	Samuël
Elisa	Jesaja
Jeremia	Jona
Melchizedek	Hofni

D. Leer van buiten: (Herhaling)

Scheppingsdagen

1e dag: het licht.

2e dag: het uitspansel.

3e dag: scheiding tussen water en land; planten en bomen.

4e dag: zon, maan en sterren.

5e dag: vissen en vogels.

6e dag: landdieren en de mens.

De 7e dag bestemde God tot rustdag.

Genesis 3:15

En Ik zal vijandschap zetten tussen u en tussen deze vrouw,
 en tussen uw zaad en haar zaad;
 datzelve zal u de kop vermorzelen,
 en gij zult het de verzenen vermorzelen.

VAN NOACH TOT ABRAHAM

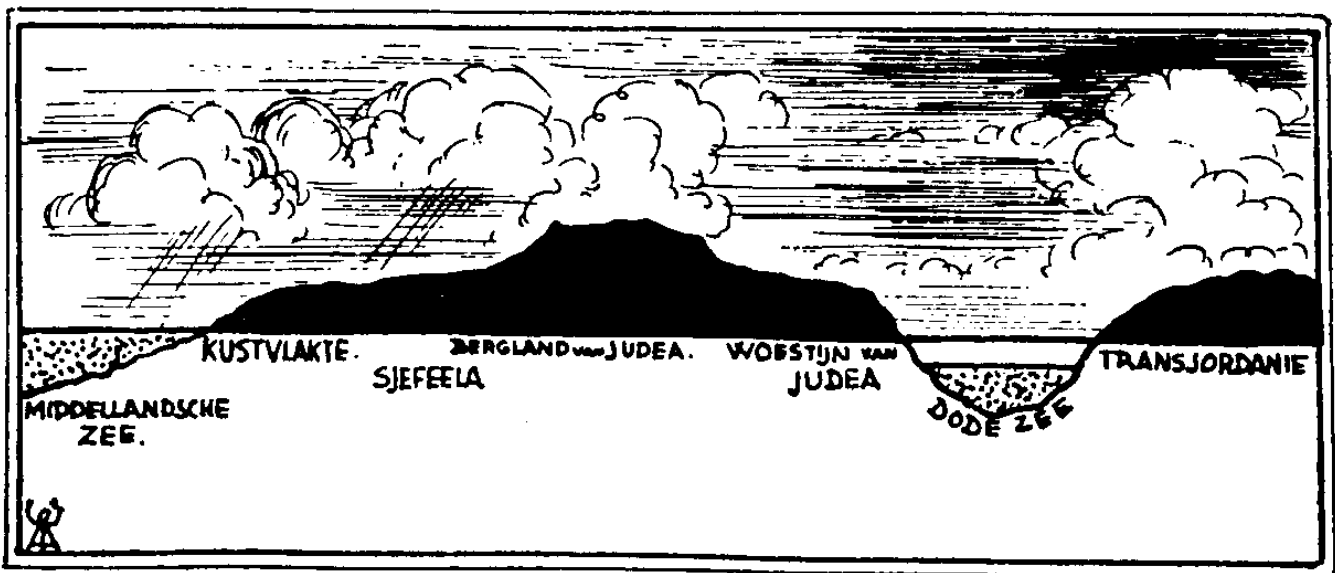
A.

1. Van wie stammen o.a. Joden en Arabieren af?
2. Van wie de Europeanen?
3. Van wie o.a. de negers?
4. In welke vlakte werd de toren van Babel gebouwd?
5. Wie was Nimrod?
6. Hoe heetten de 3 zoons van Terah?
7. Hoe heette de vader van Lot?
8. Welke zoon van Terah stierf in Ur der Chaldeën?
9. Hoe veranderde de HEERE Abrams naam?
10. Wat betekent Abraham?
11. Hoe zou Saraï voortaan heten?
12. Naar welke plaats vluchtte Lot, toen Sodom en Gommorra werden verwoest?
13. Van wie kocht Abraham de spelonk van Machpela?
14. Welke vrouw nam Abraham na Sara's dood?
15. Hoe oud was Abraham, toen hij stierf?

Van Sem
Van Jafeth
Van Cham
Gen. 11:2
Gen. 10:8, 9
Gen. 11:26
Gen. 11:27
Gen. 11:28
Gen. 17:5
Gen. 17:5
Gen. 17:15

Gen. 19:23
Gen. 23:8
Gen. 25:1
Gen. 25:7

B. Om te onthouden:

Op de tekening is duidelijk te zien, dat de Dode Zee beneden de zeespiegel van de Middellandse Zee ligt. Het verschil is bijna 400 meter.

Abram woonde op het gebergte van Juda. Dit ligt wel 1000 meter hoger dan de vlakte van Sodom, waar Lot woonde.

Toen Abram voor het behoud van Sodom bad, kon hij de stad in de vlakte zien liggen.

De voorbede van Abram voor Sodom is het eerste gebed, dat in de Bijbel staat opgetekend.

Behalve de plaatsen Sodom en Gomorra, zijn ook de steden Adama en Zeboïm verdelgd. (zie Deut. 29:23)

Zoar werd behouden ter wille van Lot.

De Dode Zee is 76 km lang en ongeveer 15 km breed.

Het water heeft een zoutgehalte van ongeveer 25%, dat is wel 6 maal zo hoog als bijv. de Noordzee. Je blijft op dit water drijven.

Het noordelijk deel van de Dode Zee is wel 400 meter diep. Het zuidelijk deel, waar waarschijnlijk de verwoeste steden hebben gelegen, is nog geen 4 meter diep.

C. a. Welke namen horen er niet bij?

Ruben – David – Levi – Issaschar – Daniël – Gad – Benjamin – Juda

b. Zet de namen op de juiste plaats:

<i>koning:</i>	<i>profeet:</i>
Nahum	Saul
Salomo	Jerobeam
Maleachi	Ezechiël
Daniël	Asa
Joram	Amos

D. Leer van buiten:

Genesis 12:1-3

1. De HEERE nu had tot Abram gezegd: Ga uit uw land en uit uw maagschap en uit uws vaders huis naar het land, dat Ik u wijzen zal;
2. En Ik zal u tot een groot volk maken, en u zegenen, en uw naam groot maken, en wees een zegen.
3. En Ik zal zegenen die u zegenen, en vervloeken, die u vloekt en in u zullen alle geslachten des aardrijks gezegend worden.

JAKOB

A.

1. Hoe heetten de twee slavinnen van Lea en Rachel, die Jakob ook tot vrouw nam?	<i>Gen. 30, 4, 9</i>
2. Hoe heette de dochter van Jakob?	<i>Gen. 30:21</i>
3. Bij welke beek kwam de HEERE 's nachts tot Jakob en worstelde met hem?	<i>Gen. 32:22</i>
4. Hoe noemde Jakob deze plaats?	<i>Gen. 32:30</i>
5. Wat betekent die naam?	<i>aangezicht Gods</i>
6. Wat was de eerste plaats in Kanaän, waar Jakob na zijn ontmoeting met Esau ging wonen?	<i>Gen. 33:18</i>
7. Welke van Jakobs vrouwen is bij Bethlehem gestorven?	<i>Gen. 35:19</i>
8. Hoe noemde zij haar pasgeboren zoontje?	<i>Gen. 35:18</i>
9. Welke naam gaf Jakob hem?	<i>Gen. 35:18</i>
10. Wat betekent Ben-oni?	<i>zoon der smart</i>
11. Wat betekent Benjamin?	<i>zoon der rechterhand</i>
12. Noem een andere naam voor Esau?	<i>Gen. 36:8</i>
13. Waaruit bleek Jakobs voorliefde voor zijn zoon Jozef?	<i>Gen. 37:3</i>
14. Bij welke plaats verkochten Jozefs broers hem aan de kooplieden?	<i>Gen. 37:17</i>
15. Wat trachtten ze hun vader wijs te maken?	<i>Gen. 37:33</i>

B. Om te onthouden:

Toen Laban wegtrok naar het schaapscheerdersfeest, nam Rachel haar kans waar om de terafim van haar vader te stelen.

Terafim waren kleine beeldjes of een soort van maskers.

Toen Laban later het gestolene kwam opeisen en ook de tent van Rachel doorzocht, wist ze de terafim op listige wijze verborgen te houden in haar kameelzadel.

Jakob wist van het bedrog van zijn vrouw niets af. Zijn verontwaardiging over de beschuldiging van Laban is dan ook wel te begrijpen.

Jakob kreeg, na zijn worsteling met God aan de Jabbok, de naam Israël. Deze naam betekent: Vorst Gods.

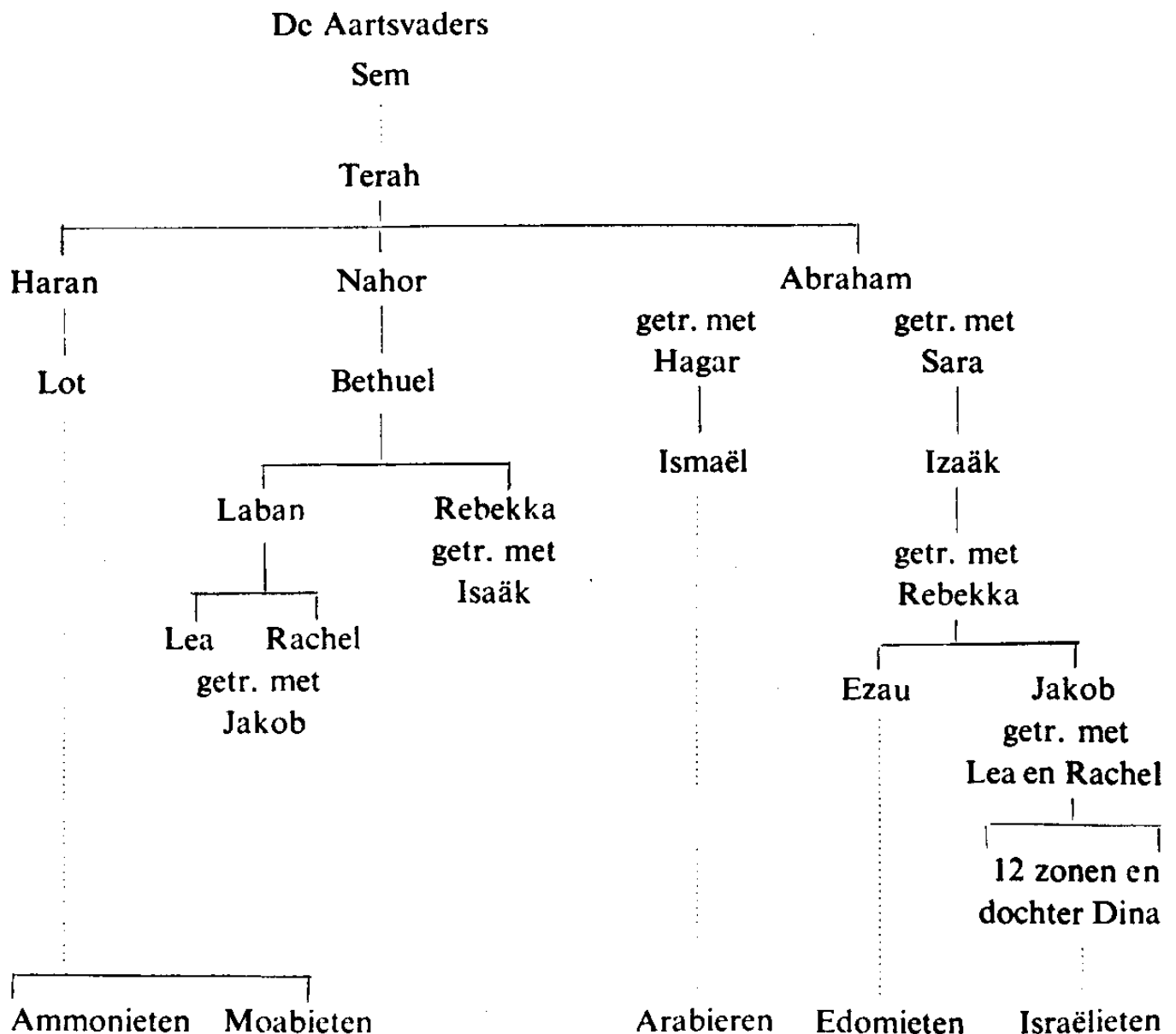
El is een afkorting van Elohim, en betekent: God.

Hier volgt een rijtje namen, waarin dat 'El' (= God) voorkomt.

Bethel	= Huis Gods	Othniël	= Leeuw Gods
Pniël	= Aangezicht Gods	Samuël	= Van God gebeden
Bethuël	= Man Gods	Eli	= God is verheven
Daniël	= Mijn rechter is God	Elizabet	= Mijn God is rust

De Jabbok is een zijriviertje van de Jordaan en heet nu: Aahr-ex-Zerga of Blauwe rivier. Veertig kilometer ten noorden van de Dode Zee mondt dit riviertje uit in de Jordaan.

Behalve Dina, had Jakob nog meer dochters. Lees maar eens Genesis 37:35.

C. a. Zet in de juiste volgorde:

Esau – Methusala – Abednego – Andreas – Ismaël – Jona – Ehud – Saul.

b. Zet de namen op de juiste plaats:

<i>priester:</i>	<i>koning:</i>
Abjathar	Pinehas
Achas	David
Nebukadnezar	Eli
Jojada	Achab
Jojakim	Achimelech

D. Leer van buiten:

Genesis 17:7

Ik zal mijn verbond oprichten tussen Mij en u en tussen uw zaad na u in hun geslachten, tot een eeuwig verbond, om u te zijn tot een God en uw zaad na u.

Zonen van Jakob (Herhaling)

Ruben	Dan	Issaschar
Simeon	Naftali	Zebulon
Levi	Gad	Jozef
Juda	Aser	Benjamin

Les 4

VAN JOZEF TOT DE UITTOCHT UIT EGYPTTE

A.

1. Welke naam gaf Farao aan Jozef, toen hij onderkoning werd?
2. Met wie trouwde hij?
3. Met hoeveel mensen trok Jakob naar Egypte?

Gen. 41:45

Gen. 41:45

Gen. 46:27

4. Waarom woonden de Israëlieten niet temidden van de Egyptenaren?
5. Wat betekent de naam Exodus?
6. Tot welke stam hoorden Amram en Jochebed?
7. Welke kinderen van Amram en Jochebed ken je?
8. Met welke naam maakte God zich in de brandende braambos aan Mozes bekend?
9. Noem de plagen van Egypte.
10. Aan welke eisen moest het lam voor het Paasmaal voldoen?
11. Wat moest bij het lam worden gegeten?
12. Waaruit blijkt, dat de Israëlieten gereed moesten staan voor de reis?
13. Hoeveel Israëlieten trokken uit Egypte?
14. Bij welke plaats verzamelden ze zich?
15. Bij welke zee achterhaalde Farao met zijn leger de Israëlieten?

Gen. 46:34

uittocht

Exod. 2:1

Num. 26:59

Exod. 3:14

Exod. 12:5, 46

Exod. 12:8

Exod. 12:11

Exod. 12:37

Exod. 12:37

Exod. 15:4

B. Om te onthouden:

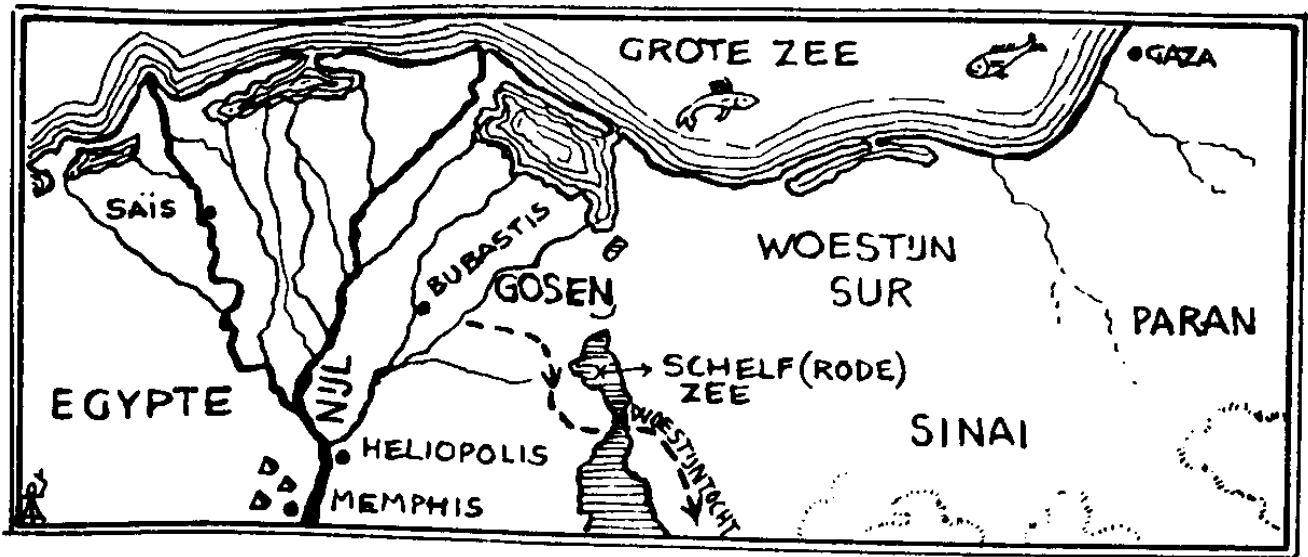
De Israëlieten hadden de opdracht ontvangen om met hysop bloed te strijken aan de bovendorpel en aan de beide deurposten van hun woning.

De hysop is een heesterachtige plant, die 60 cm kan worden. De plant is sterk vertakt en dicht bezet met tal van kleine grijs-groene blaadjes. De blauwe bloemen verspreiden een prettige geur en worden veel door bijen bezocht.

Uit de plant bereidt men wel een welriekende olie.

Een bundeltje hysopstengels diende vaak om er mee te besprengen, een teken van reiniging of ontzondiging. Zo bad David in Psalm 51 vers 9:

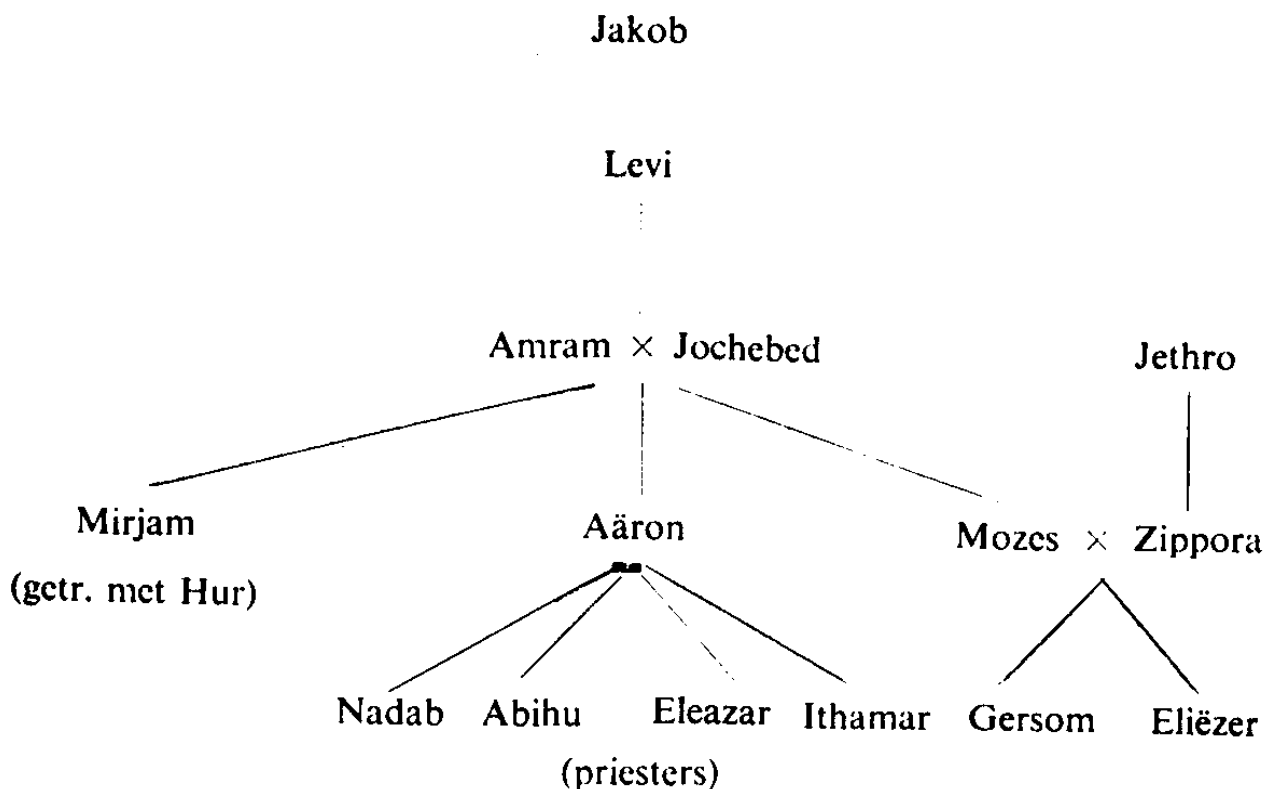
Ontzondig mij met hysop, en ik zal rein zijn.

Op dit kaartje is duidelijk afgebeeld de ligging van Gosen. De Egyptenaren hadden een gruwelijke hekel aan herders. Bij hen was alleen een landbouwer in tel en gold een herder voor een onbeschaafd mens, waarmee zij geen omgang konden hebben. Het is om deze reden, dat de familie van Jozef, allemaal herders, afgezonderd van de Egyptenaren moesten wonen.

Het toewijzen van het land Gosen had bovendien nog het voordeel, dat voortaan de Joden als eersten de stoot konden opvangen, wanneer de woestijnbewoners een inval zouden doen in het rijke Egypte.

Zo diende Gosen dus als een soort van bufferstaat en voelde Egypte er zich door beveiligd.

× = getrouwd met

C. a. Welke namen horen er niet bij?

Zippora – Amram – Jochebed – Nimrod – Aäron – Mirjam – Habakuk – Mozes.

b. Zet de namen in de juiste rij:

<i>Geslacht van Seth:</i>	<i>Geslacht van Kaïn</i>
Enos	Henoch
Jabal	Methusala
Noach	Tubal-Kaïn
Jubal	Naëma
Zilla	Sem

D. Leer van buiten: (Herhaling)

De plagen van Egypte

1. Water in bloed veranderd.
2. Kikvorsen over het gehele land.
3. Stof wordt luizen.
4. Allerlei ongedierte.
5. Veepest.
6. Zweren aan mens en dier.
7. Hagel en vuur.
8. Sprinkhanen.
9. Drie dagen dikke duisternis.
10. Alle eerstgeborenen sterven.

Les 5

KERNVRAGEN

A.

1. Noem de 6 scheppingsdagen.
2. Wat deed God op de zevende dag?
3. Hoe noemde Adam eerst zijn vrouw?
4. Waaruit werd Adam geschapen?
5. En Eva?

Gen. 2:2
Gen. 2:23
Gen. 2:7
Gen. 2:22

6. Noem de namen van twee bomen in het Paradijs.	<i>Gen. 2:17, 3:22</i>
7. Welke zonen van Adam en Eva ken je?	<i>Gen. 4:1, 25</i>
8. Hoe heetten de twee vrouwen van Lamech, de Kaïniet?	<i>Gen. 4:19</i>
9. Hoe heette de zoon van Seth?	<i>Gen. 4:26</i>
10. Wie was de oudste mens?	<i>Gen. 5:27</i>
11. Hoe heette de vader van Noach?	<i>Gen. 5:28, 29</i>
12. Welke vogels heeft Noach uit de ark gelaten, om te weten, hoever de aarde was opgedroogd?	<i>Gen. 8:7, 8</i>
13. Wat bracht de duif de tweede keer mee?	<i>Gen. 8:11</i>
14. Op welk gebergte bleef de ark rusten?	<i>Gen. 8:4</i>
15. Wat deed Noach het eerst, toen hij uit de ark kwam?	<i>Gen. 8:20</i>
16. Hoe heette de zoon van Cham?	<i>Gen. 9:18</i>
17. Hoe maakte God een eind aan de torenbouw van Babel?	<i>Gen. 11:7</i>
18. Naar welk land ging Abram, toen er hongersnood was in Kanaän?	<i>Gen. 12:10</i>
19. Waar ging Lot wonen na de twist van zijn herders met die van Abram?	<i>Gen. 13:12</i>
20. Bij welke plaats ging Abram wonen?	<i>Gen. 13:18</i>
21. Door welke koning werd Sodom veroverd?	<i>Gen. 14:5</i>
22. Wie ontmoette Abram na de bevrijding van Lot?	<i>Gen. 14:18</i>
23. Hoe heette de zoon van Hagar?	<i>Gen. 16:15</i>
24. Welke steden zijn om hun goddeloosheid verwoest?	<i>Gen. 19:24</i>
25. Waar moest Abraham zijn zoon Isaäk offeren?	<i>Gen. 22:2</i>

Noachs ark

D. Leer van buiten: (Herhaling)

De 12 Geloofsartikelen

1. Ik geloof in God, de Vader, de Almachtige, Schepper des hemels en der aarde;

2. en in Jezus Christus, zijn eniggeboren Zoon, onze Heere;
3. die ontvangen is van de Heilige Geest, geboren uit de maagd Maria;
4. die geleden heeft onder Pontius Pilatus, is gekruisigd, gestorven en begraven, nedergedaald ter helle;
5. ten derden dage wederom opgestaan van de doden;
6. opgevaren ten hemel, zittende ter rechterhand Gods, des almachtigen Vaders;
7. van waar Hij komen zal om te oordelen de levenden en de doden.
8. Ik geloof in de Heilige Geest;
9. Ik geloof een heilige, algemene, Christelijke Kerk, de gemeenschap der heiligen;
10. vergeving der zonden;
11. wederopstanding des vleses;
12. en een eeuwig leven.

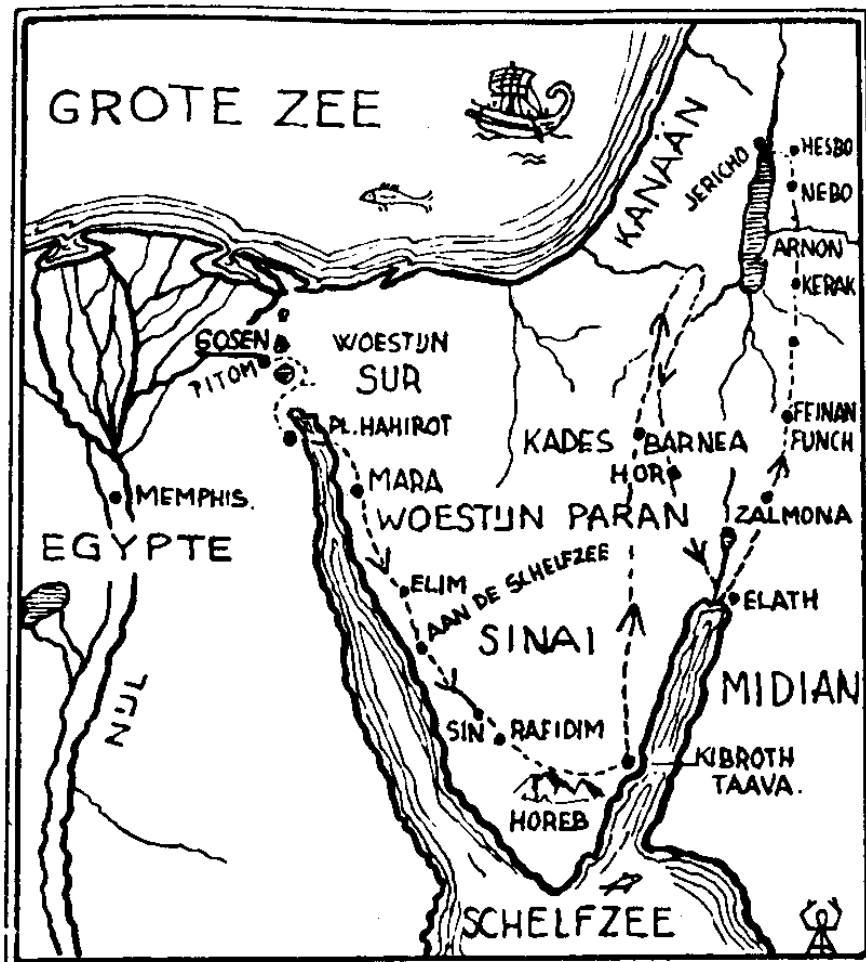
Les 6

DE WOESTIJNREIS

A.

1. Waar gaf de HEERE water uit de rots?	<i>Exod. 17:1</i>
2. Hoe noemde Mozes deze plaats?	<i>Exod. 17:7</i>
3. Uit dankbaarheid voor de overwinning op Amalek bouwde Mozes een altaar. Hoe noemde hij dit altaar?	<i>Exod. 17:15</i>
4. Waar heeft de HEERE Mozes een voorbeeld laten zien van de tabernakel, die hij moest bouwen?	<i>Exod. 25:40</i>
5. Wie kregen bijzondere bekwaamheid om deze tabernakel te kunnen maken?	<i>Exod. 31:1, 6</i>
6. Hoe lang is Mozes op de berg Sinaï geweest?	<i>Exod. 24:18</i>
7. Wat werd in de ark des verbonds gelegd?	<i>Hebr. 9:4</i>
8. Wat stonden op het verzoendeksel?	<i>Exod. 25:18</i>
9. Voor wie waren de toonbroden?	<i>Levit. 24:9</i>
10. Hoeveel lampen stonden op de gouden kandelaar?	<i>Exod. 25:37</i>
11. Welke olie werd er in deze lampen gedaan?	<i>Levit. 24:2</i>
12. Op welk altaar werd wierook geofferd?	<i>Exod. 30:1</i>
13. Wat weet je van het vuur op het brandofferaltaar?	<i>Levit. 6:13</i>
14. Wie brachten vreemd vuur naar het altaar?	<i>Levit. 10:1</i>
15. Wat gebeurde met hen?	<i>Levit. 10:2</i>

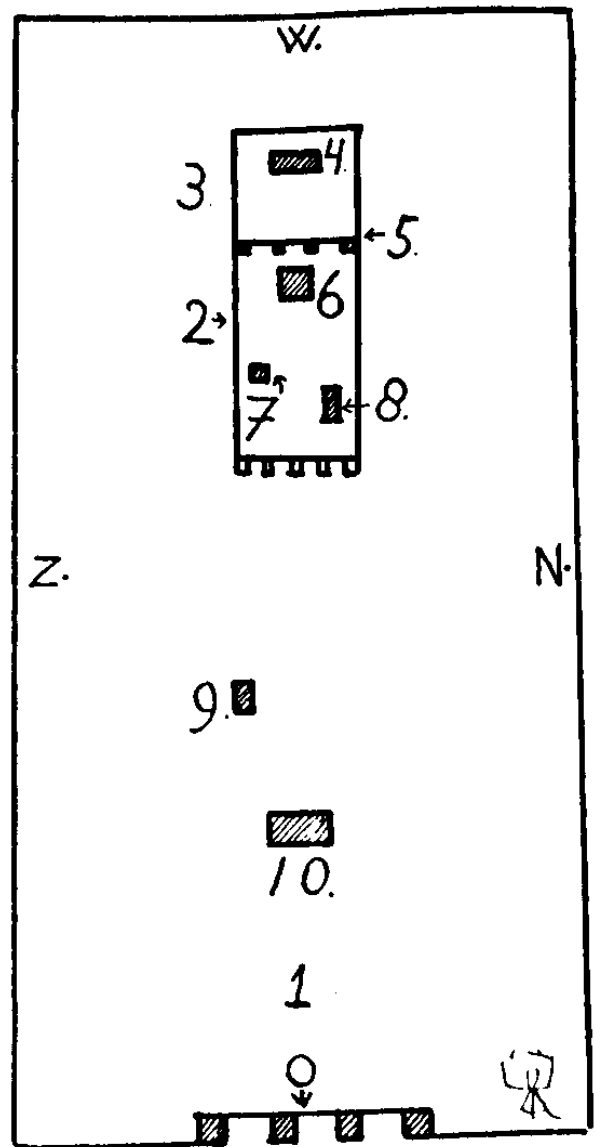
B. Om te onthouden:

Na de doortocht door de Schelfzee trokken de Israëlieten langs de volgende route:

1. Mara bitter water wordt zoet
2. Elim 12 fonteinen en 70 palmbomen
3. Woestijn Sin kwakkelen en manna
4. Rafidim a. Mozes slaat op de rots
 b. strijd met de Amalekieten
 c. bezoek van Jethro
5. Sinäi a. de Wet
 b. het gouden kalf
 c. bouw tabernakel
6. Kibroth-Thaäva kwakkelen
7. Hazeroth melaatsheid Mirjam
8. Kades-Barnea a. 12 verspieters
 b. Korach-Dathan-Abiram

Van Kades uit een omtrekkende beweging om het land van de Edomieten.

- 1 = voorhof
- 2 = het heilige
- 3 = het heilige der heiligen
- 4 = de ark
- 5 = het voorhangsel
- 6 = het reukofferaltaar
- 7 = de gouden kandelaar
- 8 = de tafel der toonbroden
- 9 = het koperen wasvat
- 10 = het brandofferaltaar

C. a. Zet in de juiste volgorde:

Nicodemus – Delila – Timotheüs – Hagar – Esther – Cham – Jonathan – Naäman.

b. Zet de namen in de juiste rij:

Komt voor in Genesis: *Komt voor in Richteren:*

Eglon
 Manoah
 Barak
 Potifar
 Ismaël

Lot
 Jaël
 Bethuël
 Kedor-Laomer
 Sisera

D. Leer van buiten:

De Hoge priesterlijke zegen (Numeri 6:24-26)

- 24. De HEERE zegene u en behoede u;
- 25. de HEERE doe Zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig;
- 26. de HEERE verheffe Zijn aangezicht over u en geve u vrede.

De tabernakel (Herhaling)

Het heilige (waarin de tafel der toonbroden, de gouden kandelaar en het gouden reukaltaar)

Het heilige der heiligen (waarin de ark met het verzoendeksel)

Om de tabernakel was de voorhof (waarin het brandofferaltair en het koperen wasvat)

Les 7

VAN KADES NAAR KANAÄN

A.

1. Uit welk dal brachten de verspieders een grote druiventros mee?	<i>Num. 13:23</i>
2. Hoe noemde men de reuzen, die ze in Kanaän hadden gezien?	<i>Num. 13:33</i>
3. Hoeveel dagen zijn de verspieders onderweg geweest?	<i>Num. 13:25</i>
4. Wat gebeurde met de 10 verspieders, die zeiden, dat ze Kanaän niet binnen konden gaan?	<i>Num. 14:37</i>
5. Hoe lang zouden de Israëlieten in de woestijn rond moeten zwerven?	<i>Num. 14:34</i>
6. Wat gebeurde met de Israëlieten, toen ze toch probeerden Kanaän binnen te gaan?	<i>Num. 14:45</i>
7. Welke koning wilde de Israëlieten niet door zijn land laten trekken?	<i>Num. 20:18</i>
8. Op welke berg is Aäron gestorven?	<i>Num. 20:27</i>
9. Wie volgde hem op als hogepriester?	<i>Num. 20:28</i>
10. Wat richtte Mozes op, toen het volk door vurige slangen werd gebeten?	<i>Num. 21:9</i>
11. Welke koning van de Amorieten werd verslagen?	<i>Num. 21:21-24</i>
12. Hoe heette de koning van Basan, die daarna verslagen werd?	<i>Num. 21:33, 35</i>

13. Welke valse profeet huurde Balak om Israël te vloeken?

14. Wat heeft Bileam echter gedaan?

15. Hoe is het met Bileam afgelopen?

Num. 22:5

Num. 23:11

Num. 31:8

B. Om te onthouden:

De verspieters brachten mee: een rank met één tros druiven, die ze met hun tweeën aan een draagstok droegen. Verder enige granaatappelen en vijgen.

Reeds Noach plantte een wijngaard. In het dal Eskol waren de druiven bijzonder groot. Ze werden vers of gedroogd (rozijnen) gegeten. Ook werden ze wel verwerkt tot druivenkoeken.

De rijpe druiven werden echter meestal in de wijnpersbak uitgetreden.

De granaatappelboom was een altijd groene boom of struik van 5 tot 8 m hoogte. De vrucht was een rode of gele besvrucht, die de vorm had van een appel en een middellijn van ongeveer 8 cm. Het vruchtvlees heeft een zoete wijnachtige smaak.

De vijgeboom vond men door geheel Kanaän verspreid, in vijgengarden, in wijngaarden of langs de weg.

De vruchtbaarste bomen gaven driemaal per jaar vrucht. De vijgen werden deels vers, deels gedroogd gegeten.

De verspieters moesten Kanaän verkennen.

Mozes gaf hun de opdracht om te letten op:

1e. woont er een sterk of een zwak volk?

2e. wonen er veel mensen?

3e. is het land goed of slecht?

4e. hoe zijn de steden?

5e. wonen de volken in vestingen of in legerplaatsen?

6e. is het land vet of schraal?

7e. staan er bomen?

Tenslotte droeg Mozes hen op: Breng van de vrucht van het land mee.

C. a. Welke namen horen er niet bij?

Abram – Terah – Sarai – Hanna – Hagar – Ismaël – Aäron – Isaäk.

b. Zet de namen in de juiste rij:

<i>Komt voor in Exodus:</i>	<i>Komt voor in Samuël:</i>
Michal	Abjathar
Korach	Hur
Nabal	Kaleb
Rachel	Doëg
Kis	Bezaleël

D. Leer van buiten:

Numeri 24:17

Ik zal hem zien, maar nu niet; ik zal hem aanschouwen, maar niet van nabij. Er zal een ster voortgaan uit Jakob, en er zal een scepter uit Israël opkomen.

Deuteronomium 18:15 (Herhaling)

Een profeet uit het midden van u, uit uw broederen, als mij, zal u de HEERE, uw God verwekken; naar Hem zult gij horen.

Les 8

HET LAND KANAÄN VEROVERD

A.

1. Welke stammen kregen het Overjordaanse om te bewonen?
2. Door wie is Mozes begraven?
3. Hoe heette de vader van Jozua?
4. In welke zee stroomt de Jordaan uit?
5. Waar richtten de Israëlieten een gedenkteken op, toen ze door de Jordaan waren getrokken?
6. Welk feest werd toen weer gevierd?

Joz. 1:12
Deut. 34:6
Joz. 1:1
Joz. 3:16
Joz. 4:20
Joz. 5:10

7. Wat aten de Israëlieten vanaf dit ogenblik in plaats van het manna?
8. Wat weet je van de kleding der Israëlieten na 40 jaar omzwerven?
9. Welke vloek sprak Jozua uit over de man, die Jericho zou herbouwen?
10. In welk dal is Achan gestenigd?
11. Toen Jozua de Amorieten vervolgde, stonden zon en maan stil op Jozua's woord:
'Zon, sta stil te.... en gij maan in....'
12. Hoeveel steden kregen de Levieten om te bewonen?
13. Wat waren vrijsteden?
14. Hoe heetten de zes vrijsteden?
15. Waar werd het lichaam van Jozef, dat de Israëlieten uit Egypte hadden meegevoerd, begraven?

Joz. 5:12

Deut. 8:4

Joz. 6:26

Joz. 7:26

Joz. 10:12

Num. 35:6

Num. 35:11

Joz. 20:7 en 8

Joz. 24:32

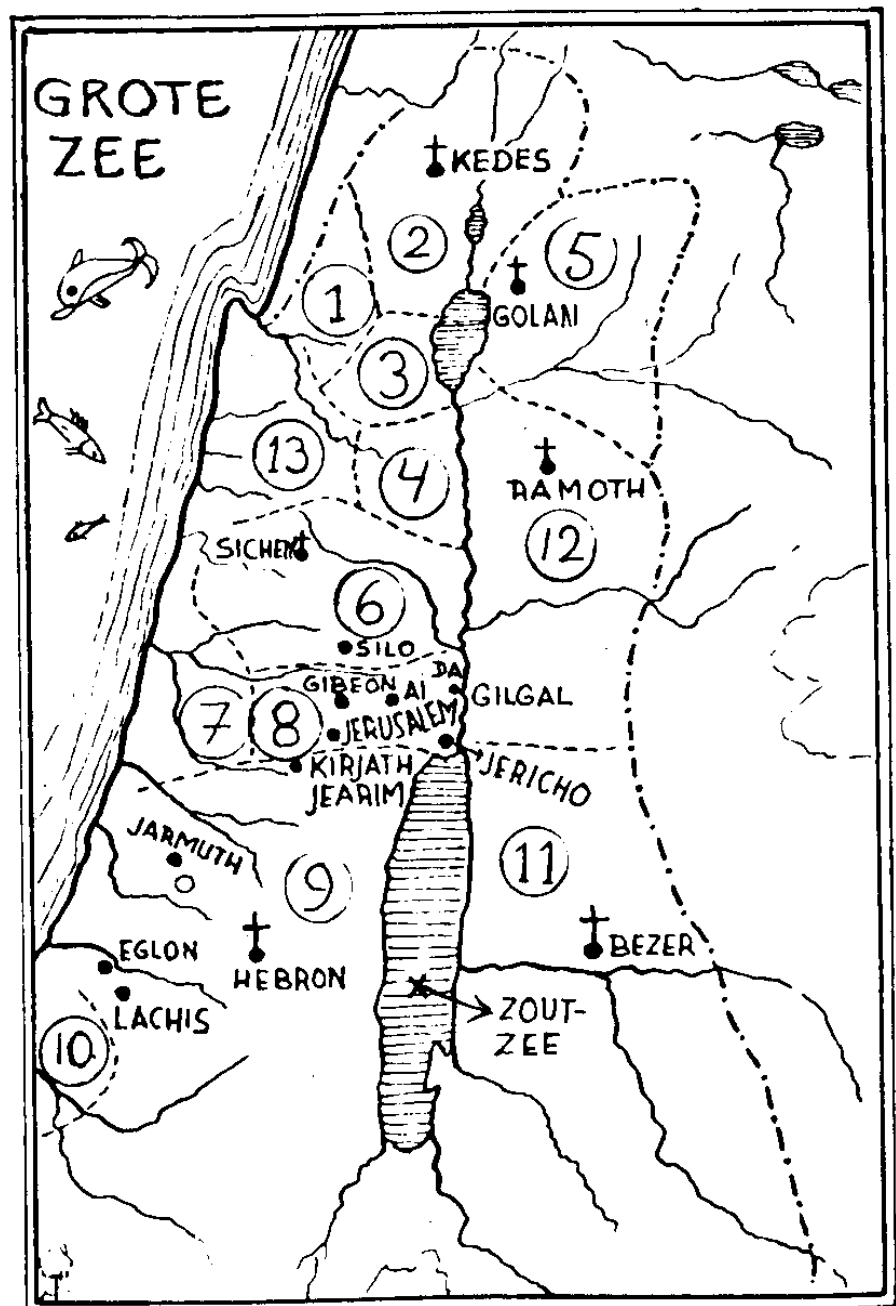
B. Om te onthouden:

West-Jordaanland

1. Aser
2. Naftali
3. Zebulon
4. Issaschar
5. (half)Manasse
6. Efraïm
7. Dan
8. Benjamin
9. Juda
10. Simeon

Oost-Jordaanland

11. Ruben
12. Gad
13. (half) Manasse.

De Levieten kregen 48 steden. 13 ervan waren speciaal bestemd voor de priesters. Deze priestersteden lagen in Juda. De overige 35 Levietensteden lagen door het gehele land Kanaän verspreid.

Doordat de Levieten nu door het hele land verspreid woonden, werd de eenheid van het volk bevorderd. De Levieten spraken immers ook recht en dit gebeurde nu dus overal volgens dezelfde regels.

De zes vrijsteden boden een schuilplaats aan hen, die door een bloedwreker werden vervolgd en aan de gepleegde moord onschuldig waren. Drie van deze steden lagen in West-, drie in Oost-Jordaanland. Naar zo'n vrijstad moest altijd een goede weg lopen en 'handwijzers' moesten de vluchteling de weg naar de stad wijzen.

Nadat de oudsten van de stad een voorlopig onderzoek ingesteld hadden, werd hij hierna geoordeeld in zijn eigen stad, maar van de wraak van de bloedwreker was hij dan verlost.

C. a. Zet in de juiste volgorde:

Hur – Samgar – Methusala – Zerubbabel – Jaïrus – Rebekka – Elkana – Doëg.

b. Zet de namen in het tweede rijtje op de juiste plaats:

Lot	woonde in	Bethlehem
Jaïrus	woonde in	Nob
Isaï	woonde in	Kapernaüm
Eli	woonde in	Sodom
Achimelech	woonde in	Silo

D. Leer van buiten:

Jozua 24:15 (Afscheidswoord van Jozua tot het volk Israël)

Kies dan heden, wie gij dienen zult.

Aangaande mij en mijn huis, wij zullen de HEERE dienen!

Genesis 49:10 (Herhaling)

De scepter zal van Juda niet wijken, noch de wetgever van tussen zijn voeten, totdat Silo komt, en Dezelve zullen de volken gehoorzaam zijn.

DE TIJD DER RICHTERS

A.

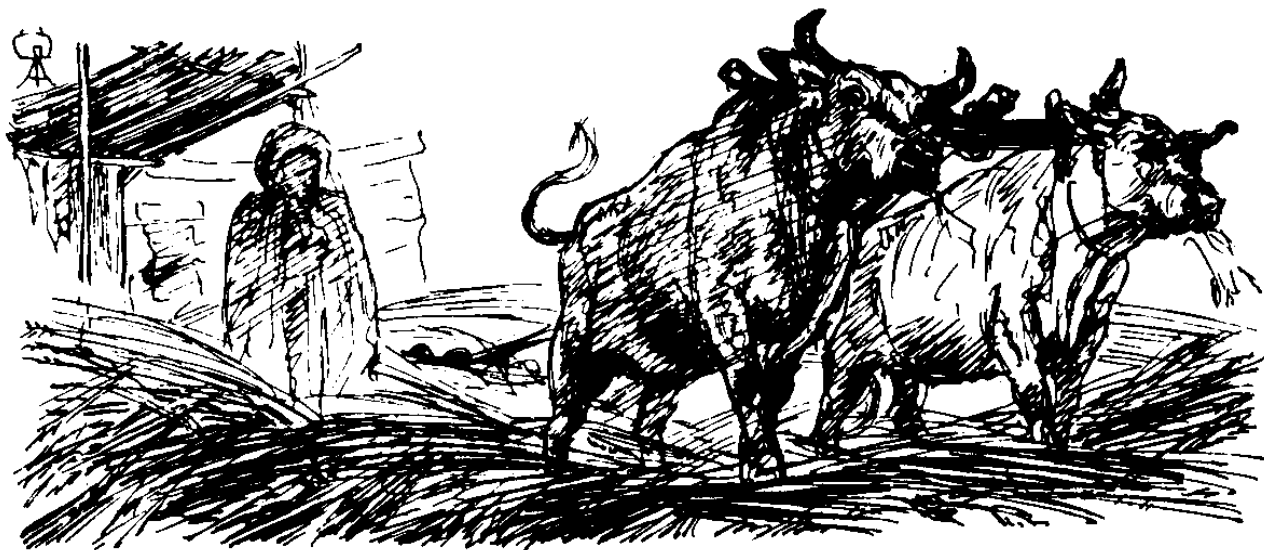
1. Hoe heette de koning van de Syriërs, die door Othniël werd verslagen?	<i>Richt. 3:10</i>
2. Hoe verlost Samgar Israël van de Filistijnen?	<i>Richt. 3:31</i>
3. Hoe heette de koning der Kanaänieten, tegen wie Barak heeft gestreden?	<i>Richt. 4:2</i>
4. Hoe heette zijn veldheer?	<i>Richt. 4:2</i>
5. Door wie werd Sisera gedood?	<i>Richt. 4:21</i>
6. Waar woonde Gideon?	<i>Richt. 6:11</i>
7. Hoe noemde men hem, nadat hij het beeld van Baäl had verbrijzeld?	<i>Richt. 6:32</i>
8. Hoe heette de knecht, die met Gideon meeging, om het leger der Midianieten te verkennen?	<i>Richt. 7:11</i>
9. Hoe heette de zoon van Gideon, die koning werd te Sichem?	<i>Richt. 9:1, 6</i>
10. Welke fabel vertelde Jotham aan de burgers van Sichem?	<i>Richt. 9:7-15</i>
11. In welke stad nam Simson zich een vrouw?	<i>Richt. 14:1</i>
12. Waar versloeg hij dertig Filistijnen en beroofde hen van hun kleren?	<i>Richt. 14:19</i>
13. Bij welke rots leverden de mannen van Israël Simson uit aan de Filistijnen?	<i>Richt. 15:11</i>
14. Hoeveel Filistijnen doodde hij met een ezelskaak?	<i>Richt. 15:16</i>
15. In het daargelegen dal gaf God hem op wonderlijke wijze te drinken. Hoe heette het dal, waar deze fontein ontstond?	<i>Richt. 15:19</i>

B. Om te onthouden:

Dorsvloeren had men in Kanaän in elke stad of dorp. Het waren open plekken op het veld, bedekt met een laag klei, waardoor het terrein hard en glad werd gemaakt. Soms had men ook vlakke rotsen als dorsvloer. De dorsvloer moest zó gelegen zijn, dat de wind het kaf gemakkelijk kon wegblazen.

De armsten onder Israël lieten over het graan eenvoudig hun vee lopen. Het was verboden om dorsende ossen te muilbanden.

Meer welgestelde boeren gebruikten een dorsslede. Zo'n dorsslede had aan de

onderzijde scherpe stukken basalt of ook wel scherpe ijzeren raderen. Soms zelfs messen, waarmee het stro tegelijk fijn gesneden werd.

Kleine hoeveelheden graan dorste men met stokken.

Na het dorsen volgde het wannen en daarna het ziften.

Het gedorste koren werd met een wan omhoog geworpen. De wind blies dan het kaf weg.

Het gewannen koren werd dan nog gezift en zó van allerhande vuil gereinigd. Dit werk geschiedde hoofdzakelijk binnenshuis door de vrouwen.

Simson leefde omstreeks 1100 jaar vóór Christus. Hij richtte zijn volk gedurende 20 jaar.

Baal was de god van de natuur, die vereerd werd, omdat hij zorg zou dragen voor de ontkieming en de groei van de gewassen.

Men offerde op altaren in de open lucht, bij heilige palen of bij stenen pilaren.

C. a. Welke namen horen er niet bij?

Elon – Jethro – Ebzan – Ehud – Nicodemus – Abdon – Jefta – Simson.

b. Zet de namen van het tweede rijtje op de juiste plaats:

Izak	was gehuwd met	Zippora
Mozes	was gehuwd met	Jochebed
Jozef	was gehuwd met	Rebekka
Amram	was gehuwd met	Peninna
Elkana	was gehuwd met	Asnath

D. Leer van buiten:

Vrijsteden:

Kedes Golan
Sichem Ramoth
Hebron Bezer

De richters (Herhaling)

Othniël, Ehud, Samgar, Barak, Debora, Gideon, Thola, Jaïr, Jefta, Ebzan, Elon, Abdon, Simson, Eli, Samuël.

Les 10

KERNVRAGEN

A.

1. Welke spelonk kocht Abraham als familiegraf?	<i>Gen. 23:9</i>
2. Wie werd Isaäks vrouw?	<i>Gen. 24:67</i>
3. Hoe heette haar vader?	<i>Gen. 24:24</i>
4. Naar welk land vluchtte Jakob voor zijn broer Esau?	<i>Gen. 27:43</i>
5. Hoe noemde Jakob de plaats waar hij droomde?	<i>Gen. 28:19</i>
6. Met wie trouwde Jakob?	<i>Gen. 29:28-30; 30:4,9</i>
7. Hoe heette zijn schoonvader?	<i>Gen. 29:16</i>
8. Wat stal Rachel van haar vader, vóór ze naar Kanaän gingen?	<i>Gen. 31:19</i>
9. Hoe noemde Jakob de plaats, waar hem de engelen Gods ontmoetten?	<i>Gen. 32:2</i>
10. Welke naam kreeg Jakob te Pniël?	<i>Gen. 32:28</i>
11. Hoe heetten Rachels twee zonen?	<i>Gen. 35:24</i>
12. In wiens huis kwam Jozef als slaaf terecht?	<i>Gen. 37:36</i>
13. Hoe heetten de zonen van Jozef?	<i>Gen. 41:51, 52</i>
14. Naar welk land vluchtte Mozes op 40-jarige leeftijd?	<i>Exod. 2:15</i>
15. Met wie trouwde Mozes?	<i>Exod. 2:21</i>
16. Hoe heette zijn schoonvader?	<i>Exod. 3:1</i>
17. Hoe heetten zijn twee zonen?	<i>Exod. 18:3, 4</i>
18. Met wie ging Mozes naar Farao?	<i>Exod. 5:1</i>
19. Welke twee oases passeerden de Israëlieten, vóór ze bij de Sinaï aankwamen?	<i>Exod. 15:23 en 27</i>
20. Wie voerde Israël aan in de strijd tegen Amalek?	<i>Exod. 17:9</i>

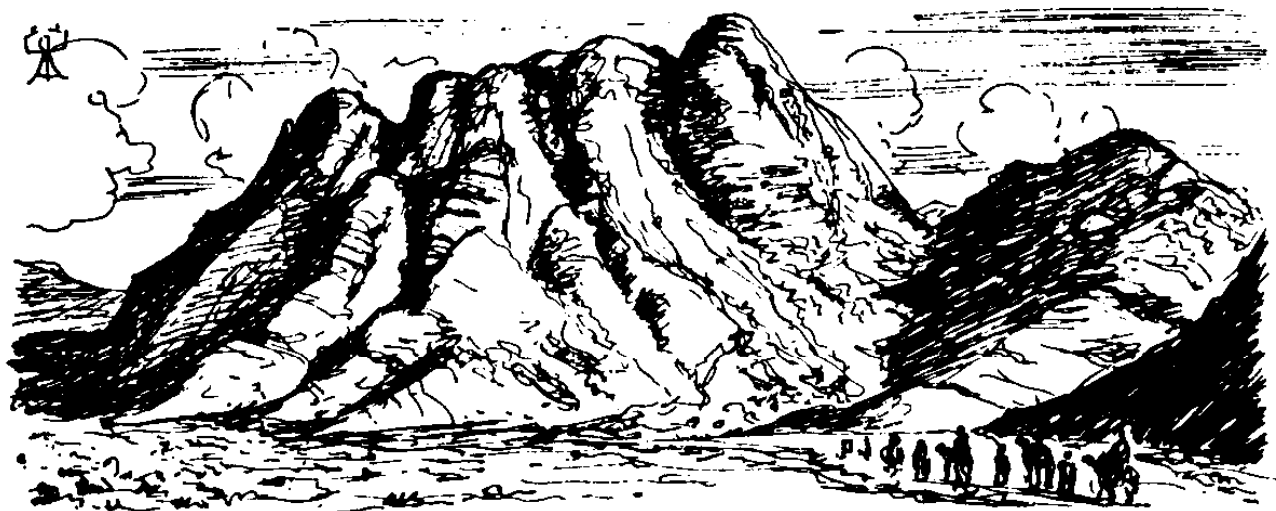
21. Wie ondersteunden Mozes' armen?
22. Wie kwam te Rafidim bij Mozes op bezoek?
23. Wie bracht hij mee?
24. Hoe heette het gordijn tussen het heilige en het heilige der heiligen?
25. Wat stond in de voorhof, in het heilige en in het heilige der heiligen?

Exod. 17:12

Exod. 18:1

Exod. 18:2, 3

Exod. 26:31

Bij de Sinat

D. Leer van buiten: (Herhaling)

De Wet des HEEREN.

Ik ben de HEERE uw God, Die u uit Egypteland, uit het diensthuis, uitgeleid heb.

1e gebod: Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben.

2e gebod: Gij zult u geen gesneden beeld, noch enige gelijkenis maken, van hetgeen boven in de hemel is, nog van hetgeen onder op de aarde is, nog van hetgeen in de wateren onder de aarde is. Gij zult u voor die niet buigen, noch hen dienen; want Ik, de HEERE uw God, ben een ijverig God, Die de misdaad der vaders bezoek aan de kinderen, aan het derde, en aan het vierde lid dergenen, die Mij haten; en doe barmhartigheid aan duizenden dergenen, die Mij liefhebben, en Mijn geboden onderhouden.

3e gebod: Gij zult de Naam des HEEREN uws Gods niet ijdelijk gebruiken; want de HEERE zal niet onschuldig houden, die Zijn Naam ijdelijk gebruikt.

4e gebod: Gedenkt de sabbatdag, dat gij die heiligt. Zes dagen zult gij arbeiden en al uw werk doen; maar de zevende dag is de sabbat des HEEREN uws Gods; dan zult gij geen werk doen, gij, noch uw zoon, noch uw dochter, noch uw dienstknecht, noch uw dienstmaagd, noch uw vee, noch uw vreemdeling, die in uw poorten is. Want in zes dagen heeft de HEERE de hemel en de aarde gemaakt, de zee en

al wat daarin is, en Hij rustte ten zevenden dage; daarom zegende de HEERE de sabbatdag, en heiligde dezelve.

5e gebod: Eert uw vader en uw moeder, opdat uw dagen verlengd worden in het land, dat u de HEERE uw God geeft.

6e gebod: Gij zult niet doodslaan.

7e gebod: Gij zult niet echtbreken.

8e gebod: Gij zult niet stelen.

9e gebod: Gij zult geen valse getuigenis spreken tegen uw naaste.

10e gebod: Gij zult niet begeren uws naasten huis; gij zult niet begeren uws naasten vrouw, noch zijn dienstknecht, noch zijn dienstmaagd, noch zijn os, noch zijn ezel, noch iets, dat van uw naaste is.

Les 11

JOB

A.

1. In welk land woonde Job?	<i>Job. 1:1</i>
2. Hoeveel zonen en hoeveel dochters had Job?	<i>Job. 1:2</i>
3. Wie kreeg van de HEERE toestemming om Job alles wat hij had te ontnemen?	<i>Job. 1:12</i>
4. Welke bekende woorden sprak Job, toen hij zijn kinderen en zijn bezittingen kwijt was?	<i>Job 1:21</i>
(laatste deel)
5. De HEERE liet toe, dat Satan ook Jobs lichaam aantastte. Met welke ziekte sloeg hij hem?	<i>Job 2:7</i>
6. Wat zei Jobs vrouw tegen hem?	<i>Job 2:9</i>
7. Uit welke woorden van Job blijkt, dat hij niet wilde luisteren naar zijn vrouw?	<i>Job 2:10</i>
8. Welke drie vrienden kwamen tot Job om hem te beklagen en te vertroosten?	<i>Job 2:11</i>
9. Waaruit kunnen we zien, dat Jobs ziekte heel erg was?	<i>Job 2:12</i>
10. Wat beschouwden de drie vrienden als de oorzaak van Jobs lijden?	<i>Job 32:1</i>
11. Wat had Job steeds volgehouden tegenover de beschuldigingen van zijn drie vrienden?	<i>Job 32:2</i>
12. Welke vierde vriend wees Job op Gods grootheid en almacht?	<i>Job 32:2</i>
13. Nadat de HEERE Job in een storm zijn grootheid had getoond, ontbrandde zijn toorn tegen de drie vrienden. Wat was hun zonde?	<i>Job 42:7</i>
14. Wat moest Job doen om zijn vrienden te redden van Gods toorn?	<i>Job 42:8</i>
15. Op welke wijze herstelde de HEERE daarop Jobs geluk?	<i>Job 42:12, 13</i>

B. Om te onthouden:

Het land Uz zal vermoedelijk gelegen hebben in de moerassige streken ten zuiden van de Dode Zee, maar met volstrekte zekerheid staat dit niet vast. Vele geleerden nemen aan, dat Job geleefd heeft in de tijd van de aartsvaders.

De grote rijkdom van Job blijkt uit het feit, dat hij beroofd wordt door Sabeërs van zijn ploegende runderen en de daar in de buurt grazende ezelinnen. Hij moet dus een groot stuk bouwland bezeten hebben, want meerdere knechten werden door de Sabeërs gedood. Deze Sabeërs woonden in Saba, ook wel Scheba genoemd. Salomo werd door de koningin van de Sabeërs met een bezoek vereerd. Maar Job was niet alleen landbouwer, want herders met hun schapen werden door hemelvuur getroffen, dus was Job óók bezitter van deze kudden.

Ook handelsman was Job, immers drie benden overvielen zijn kamelenkaravaan en roofden alles.

Job wordt ons dus getekend als een zeer welvarend man, maar de Bijbel vertelt ons bovenal van zijn wijsheid en nog meer van zijn vroomheid.

Het boek Job behoort tot de mooiste boeken van de bijbel. De onbekende schrijver was een groot kunstenaar, die in prachtige taal ons Job doet zien als een man, die wel niet met zijn verstand begrijpen kan, waarom God juist hem al dat leed doet overkomen, maar die niettemin rotsvast gelooft, dat hij zich veilig aan God kan toevertrouwen.

C. a. Zet in de juiste volgorde:

Bileam – Sanherib – Aholiab – Nimrod – Naftali – Joab – Nehemia –
Barabbas.

b. Zet de namen van het tweede rijtje op de juiste plaats:

Ismaël	was de zoon van	Jozef
Simson	was de zoon van	Amram
Mozes	was de zoon van	Jakob
Zebulon	was de zoon van	Manoah
Efraïm	was de zoon van	Abram

D. Leer van buiten: (Herhaling)

De verdeling van de Wet

De Wet des HEEREN wordt verdeeld in twee tafelen.
In de eerste tafel (de vier eerste geboden) gebiedt God ons:
Gij zult de HEERE, uw God, liefhebben met geheel uw hart, en met geheel uw ziel, en met geheel uw verstand, en met geheel uw kracht.
In de tweede tafel (de zes laatste geboden) gebiedt God ons:
Gij zult uw naaste liefhebben als u zelf.

Christelijke feestdagen

Kerstfeest.	De geboorte van de Heere Jezus te Bethlehem.
Goede Vrijdag.	De dood van de Heere Jezus op Golgotha.
Paasfeest.	De opstanding van de Heere Jezus.
Hemelvaartsdag.	Hemelvaart vanaf de Olijfberg.
Pinksterfeest.	Uitstorting van de Heilige Geest.

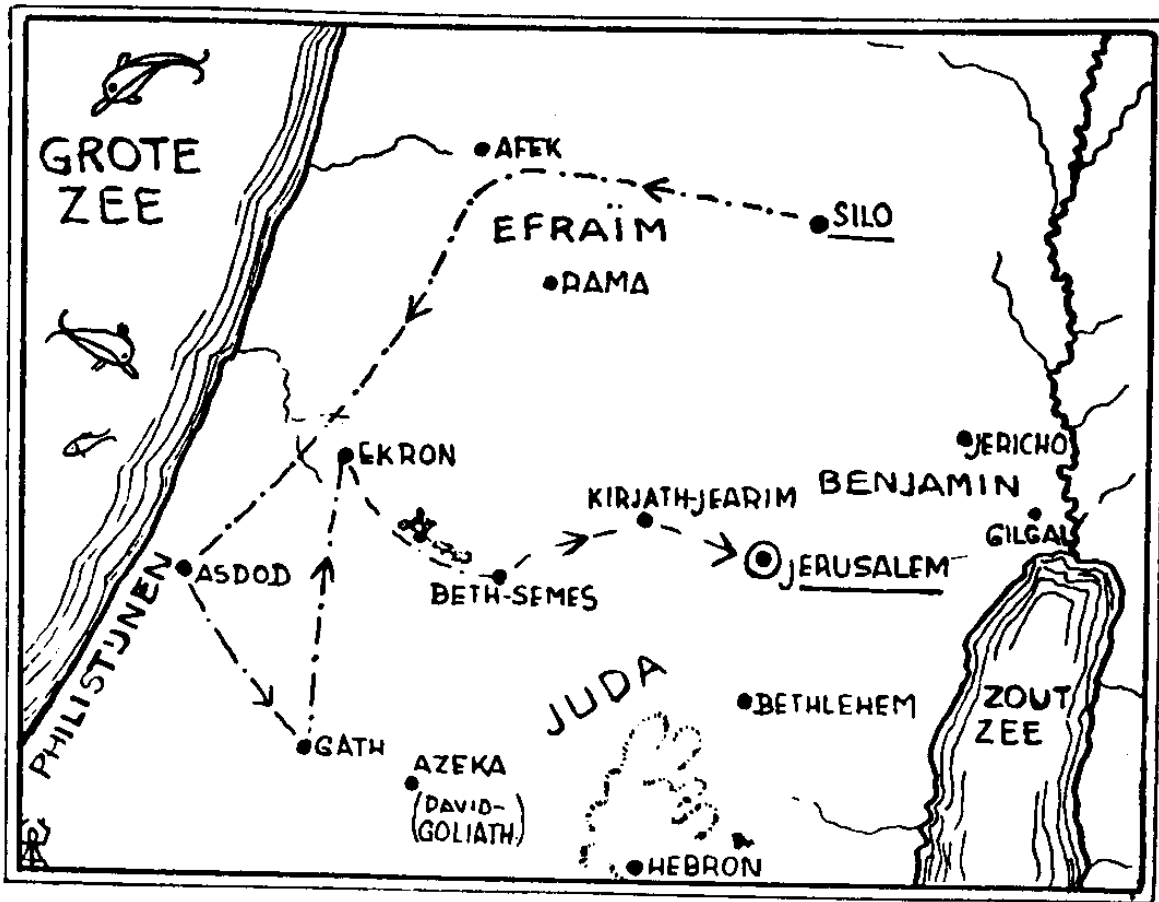
Les 12

DE LAATSTE RICHTER

A.

1. Wie was de laatste richter?		1 Sam. 7:15
2. Met welk volk was Israël tijdens Samuël telkens in oorlog?		1 Sam. 4:1
3. Wie namen de ark mee in de strijd?		1 Sam. 4:4
4. Waar brachten de Filistijnen de door hen buitgemaakte ark naar toe?		1 Sam. 5:1
5. Na veel omzwervingen kwam de ark terug in het land Kanaän. In welke plaats kwam de ark het eerst?		1 Sam. 6:12

6. En in welke plaats daarna?	1 Sam. 7:1
7. In wiens huis kwam daar de ark?	1 Sam. 7:1
8. Hoe heette de zoon, die over de ark moest waken?	1 Sam. 7:1
9. Waar belegde Samuël een grote volksvergadering?	1 Sam. 7:5
10. Wie stelde Samuël als richters aan?	1 Sam. 8:1
11. Waaruit bleek, dat het geen goede richters waren?	1 Sam. 8:3
12. Waar woonde Samuël?	1 Sam. 8:4
13. Wat kwamen de oudsten van Israël aan Samuël vragen?	1 Sam. 8:5
14. Wat zei de HEERE van dit verzoek?	1 Sam. 8:7
15. Hoe werd in Samuëls tijd een profeet genoemd?	1 Sam. 9:9

B. Om te onthouden:

In de tijd van Eli was de ark te Silo.

De Filistijnen voerden de ark naar:

Asdod: De ark werd hier geplaatst in de tempel van Dagon.

Na 1e nacht: Dagon gevallen.

Na 2e nacht: Dagon gevallen; hoofd en handen op de drempel.

Asdod en omgeving: builenplaaag.

Gath: Builen bij kleinen en groten.

Ekron: Gods hand drukte hier zeer zwaar.

De mannen die niet stierven werden met builen geslagen.

De plaag werd steeds zwaarder en bereikte in Ekron haar hoogtepunt. (In Asdod alleen de groten, in Gath groten en kleinen, in Ekron sterfgevallen).

Met builen zullen wel pestbuilen bedoeld zijn. De gelijktijdige muizenplaag wijst op de muizen als de overbrengers van de gevreesde, besmettelijke ziekte.

De Filistijnse vorsten brachten als zoenoffer vijf gouden muizen en vijf gouden builen om hiermee de God van Israël eer te bewijzen.

Ze deden de muizen en de builen in een kistje en plaatsten het op een door twee zogende koeien getrokken, nieuwe wagen, waarop de ark stond.

Zeven maanden was de ark bij de Filistijnen geweest. Hierna kwam de ark te:

Beth-Semes: Zware straf voor de nieuwsgierigen die in de ark keken.

Kirjath-Jearim: De bewoners van deze plaats haalden de ark en brachten die naar het huis van Abinadab, waar zijn zoon Eleazar voor de ark moest zorgen.

Later is de ark door koning David naar Jeruzalem gebracht en door zijn zoon Salomo in de tempel geplaatst, onder de cherubs in het heilige der heiligen.

C. a. Welke namen horen er niet bij?

Ararat – Nebo – Mara – Olijfberg – Karmel – Hor – Dode zee.

b. Zet de namen van het tweede rijtje op de juiste plaats:

Dina	was de dochter van	Jethro
Zippora	was de dochter van	Bethuël
Rebekka	was de dochter van	Jakob
Naëma	was de dochter van	Laban
Rachel	was de dochter van	Lamech

D. Leer van buiten:

Vraag en antwoord I van de Heidelbergse Catechismus.

Vr. Wat is uw enige troost, beide in het leven en sterven?

Antw. Dat ik met lichaam en ziel, beide in het leven en sterven, niet mijn, maar mijns getrouwen Zaligmakers Jezus Christus eigen ben, die met zijn dierbaar bloed voor al mijn zonden volkomen betaald en mij uit alle heerschappij des duivels verlost heeft, en alzo bewaart, dat zonder de wil van mijn hemelse Vader geen haar van mijn hoofd vallen kan, ja ook, dat mij alle ding tot mijn zaligheid dienen moet; waarom Hij mij ook door zijn Heilige Geest van het eeuwige leven verzekert, en Hem voortaan te leven van harte willig en bereid maakt.

DE EERSTE JAREN VAN SAULS KONINGSCHAP

A.

1. Welke koning belegerde Jabes in Gilead?	<i>1 Sam. 11:1</i>
2. Door wie werd deze stad bevrijd?	<i>1 Sam. 11:11</i>
3. Welke vijanden werden door Saul uit het land verdreven?	<i>1 Sam. 14:46</i>
4. Welke zonde beging Saul te Gilgal?	<i>1 Sam. 13:9</i>
5. Op wie had hij moeten wachten?	<i>1 Sam. 13:8</i>
6. Wat zei daarop Samuël over Sauls koningschap?	<i>1 Sam. 13:14</i>
7. Welke zoon van Saul verdreef alleen met zijn wapendrager een wachtpost van de Filistijnen?	<i>1 Sam. 14:13</i>
8. Hoe heetten de drie oudste zonen van Isaï?	<i>1 Sam. 16:6, 8 en 9</i>
9. In welk dal versloeg David de reus Goliath?	<i>1 Sam. 17:2</i>
10. Wat beloofde Saul aan de man, die Goliath zou verslaan?	<i>1 Sam. 17:25</i>
11. Hoe heette Sauls oudste dochter?	<i>1 Sam. 18:17</i>
12. Welke dochter van Saul werd tenslotte Davids vrouw?	<i>1 Sam. 18:27</i>
13. Wat zongen de vrouwen, toen Saul en David als overwinnaars terugkeerden uit de strijd?	<i>1 Sam. 18:7</i>
14. Uit welk land kwam Doëg, die aan Saul vertelde, dat de priesters David hadden geholpen?	<i>1 Sam. 22:9</i>
15. Naar welke Filistijnse stad vluchtte David?	<i>1 Sam. 21:10</i>

B. Om te onthouden:

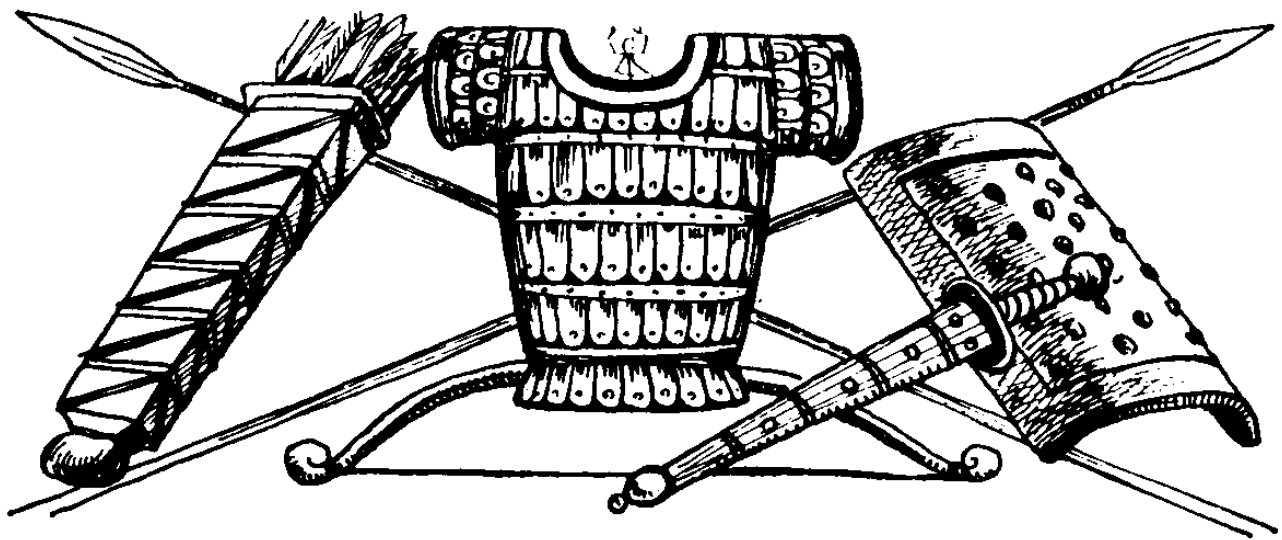
Een van de oudste wapens, die in de oorlog werden gebruikt, was de slinger. De Benjamins waren bekende slingeraars. David gebruikte de slinger bij zijn strijd tegen Goliath.

Stenen handbijlen waren eveneens geduchte wapens.

In de Richterentijd kende men reeds het gebruik van ijzer en smeedde men tweesnijdende zwaarden. Saul stortte zich in zo'n zwaard om zich van het leven te beroven.

Ook speren met getande ijzeren of bronzen punten gebruikte men in de strijd. Saul wierp er een naar Jonathan. En van Absalom lezen we dat hij met een werpspies door Joab werd doorstoken.

Pijlen en bogen bleven eeuwenlang het belangrijkste wapen. Een groep hoogschutters op een strijdswagen kon gevaarlijke aanvallen doen.

De beste bescherming tegen deze aanvallen bood een pantser. Goliath droeg een pantser van schubben, koperen scheenplaten en was verder gewapend met een zwaard en een koperen werpspies. Zo trok hij ten strijde, het hoofd beschermd door een koperen helm.

Sauls wapenrusting bestond uit een helm, een pantser en een zwaard.

Zo'n pantser van schubben was toentertijd nog zeer zeldzaam. Vóór de tijd van Israëls koningen, droeg men leren pantsers.

Behalve de reeds genoemde wapens, werden in de oorlog ook met metaal beslagen stokken gebruikt.

Nahas wilde de mannen van Jabes het rechteroog uitsteken om hen ongeschikt te maken als boogschutters.

C. a. Zet in de juiste volgorde:

Jabin – Benhadad – Gideon – Dorcas – Mordechai – Jafet – Gersom
– Absalom.

b. Zet de namen van het tweede rijtje op de juiste plaats:

Jakob	was de broer van	Pinehas
Aäron	was de broer van	Juda
Hofni	was de broer van	Efraïm
Ruben	was de broer van	Esau
Manasse	was de broer van	Mozes

D. Leer van buiten: (Herhaling)

Maleachi 3:1

Zie, Ik zend Mijn engel, die voor Mijn aangezicht de weg bereiden zal; en snellijk zal tot Zijn tempel komen die Heere, Die gijlieden zoekt, te weten de Engel des verbonds, aan welke gij lust hebt. Zie, Hij komt, zegt de HEERE der heerscharen.

Jesaja 9:5

Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij is op Zijn schouder en men noemt Zijn naam Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der Eeuwigheid, Vredevorst.

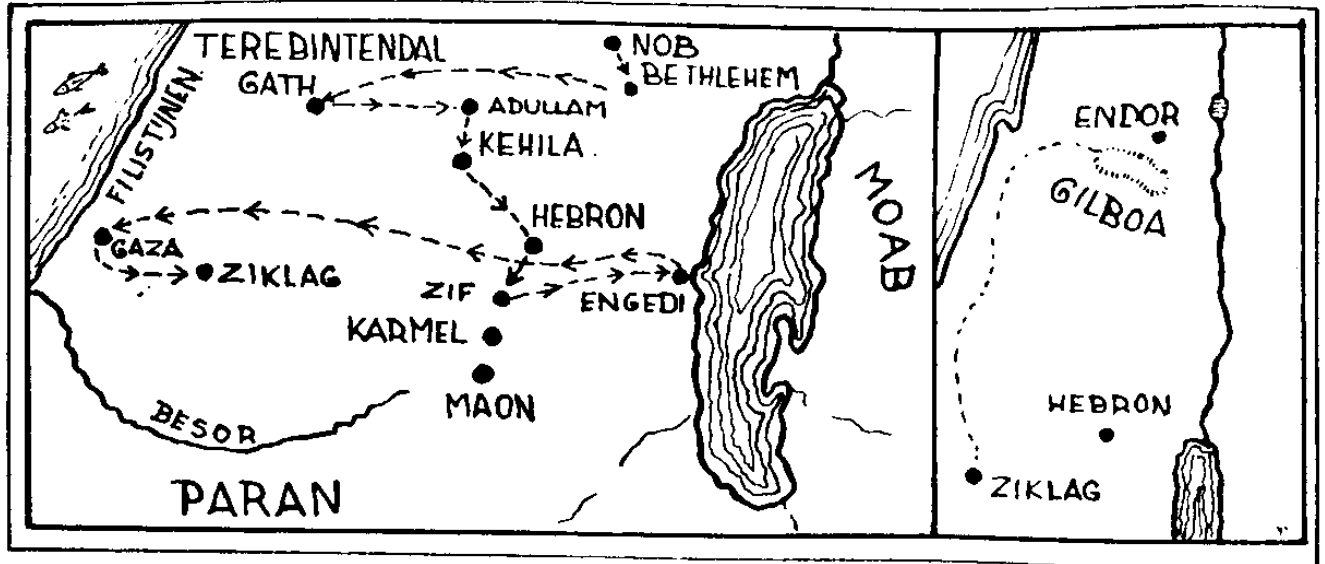
Les 14

DAVIDS OMZWERVINGEN

A.

1. Welke stad in de woestijn van Juda werd door David met zijn 600 man verlost van de Filistijnen?	<i>1 Sam. 23:5</i>
2. Naar welke woestijn vluchtte David, toen de inwoners van Kehila hem aan Saul wilden overleveren?	<i>1 Sam. 23:14</i>
3. Ook de Zifieten verrieden David. Naar welk spelonkengebied ging hij toen?	<i>1 Sam. 24:1</i>
4. Welke rijke herdersvorst wilde David niets van zijn overvloed geven?	<i>1 Sam. 25:3</i>
5. In welke woestijn woonde deze rijke boer?	<i>1 Sam. 25:1</i>
6. Waar hield hij zijn schaapscheerdersfeest?	<i>1 Sam. 25:2</i>
7. Waar haalde David de spies en de waterkruik van de slapende Saul uit de wagenburg?	<i>1 Sam. 26:1</i>
8. Wie vergezelde David op deze tocht?	<i>1 Sam. 26:6</i>
9. Hoe heette de krijgsoverste van Saul?	<i>1 Sam. 26:5</i>
10. Welke stad gaf Achis aan David om te bewonen?	<i>1 Sam. 27:6</i>
11. Wat had Saul met alle tovenaars en waarzeggers uit Israël gedaan?	<i>1 Sam. 28:3</i>
12. Welke waarzegster was aan de dood ontsnapt?	<i>1 Sam. 28:7</i>
13. Wat kreeg Saul bij deze vrouw te horen over de afloop van de strijd met de Filistijnen?	<i>1 Sam. 28:19</i>
14. Welke zonen van Saul sneuvelden ook op Gilboa?	<i>1 Sam. 31:2</i>
15. Wie begroeven de lichamen van Saul en zijn zonen?	<i>1 Sam. 31:11 en 12</i>

B. Om te onthouden:

David woonde te Bethlehem.

Hij versloeg de reus in het eikendal.

Op zijn zwerftocht kwam hij achtereenvolgens te:

Nob – toonbroden en zwaard van Goliath.

Gath – David stelt zich aan als waanzinnig.

Adullam – in deze spelonk kwamen Davids familie en nog vierhonderd man.

Moab – hier bracht David zijn ouders in veiligheid.

Kehila – David verlost de inwoners van de Filistijnen. Het verraad van de mannen van deze stad.

Zif – bezoek van Jonathan.

Engedi – David met Saul in dezelfde spelonk. Hij snijdt een sloop van Sauls mantel af.

Paran – Nabals dwaze daad. Abigaïls optreden.

Hachila – David neemt spies en waterkruik uit Sauls wagenburg.

Ziklag – zestien maanden onder de Filistijnen.

Hebron – door de stam Juda tot koning gezalfd.

Joab en zijn broers Abisaï en Asahel moesten oom tegen David zeggen. Ze waren zoons van Zeruja, een zuster van David.

C. a. Welke namen horen er niet bij?

Ruth – Boaz – Kaleb – Elimelech – Orpa – Achan – Naomi – Machlon.

b. Zet de namen van het tweede rijtje op de juiste plaats

Rebekka	was de zuster van	Rachel
Lea	was de zuster van	Lazarus
Mirjam	was de zuster van	Jonathan
Martha	was de zuster van	Laban
Michal	was de zuster van	Aäron

D. Leer van buiten: (Herhaling)

De koningen van Juda

1. Rehabeam	11. Jotham
2. Abia	12. Achaz
3. Asa	13. Hizkia
4. Josafat	14. Manasse
5. Joram	15. Amon
6. Ahazia	16. Josia
7. Athalia	17. Joahaz
8. Joas	18. Jojakim
9. Amazia	19. Jojachin
10. Uzzia	20. Zedekia

Les 15

KERNVRAGEN

A.

1. Wie was de eerste hogepriester?	<i>Exod. 40:13</i>
2. Welke stam deed niet aan de dienst van het gouden kalf mee?	<i>Exod. 32:26</i>
3. Noem twee van de 12 verspieders, die werden uitgezonden.	<i>Num. 14:6</i>
4. Welke drie mannen verwekten oproer en werden levend door de aarde verzwolgen?	<i>Num. 16:1, 32</i>
5. Door welk teken werd Aäron als hogepriester aangewezen?	<i>Num. 17:8</i>
6. Waar sloeg Mozes op de rots om water te voorschijn te brengen, terwijl hij tot de rots had moeten spreken?	<i>Num. 20:13</i>

7. Hoe heette de Moabitische koning, die Bileam liet halen om Israël te vloeken?
8. Wie was de opvolger van Mozes?
9. Waar stierf Mozes?
10. Bij wie vonden de verspieters te Jericho een schuilplaats?
11. Wat werd midden in de Jordaan opgericht?
12. Welke stad werd na de verovering van Jericho aangevallen?
13. Wie stal in Jericho een mantel en goud en zilver?
14. Met welk volk sloot Jozua een verbond?
15. Van welke richter wordt vermeld, dat hij links was?
16. Welke koning doodde hij?
17. Noem een richteres.
18. Wie riep ze op om te strijden tegen Jabin, de koning van de Kanaänieten?
19. Wie verdreef de Midianieten met 300 man?
20. Welke richter deed de dwaze gelofte, het eerste, dat uit zijn huis hem tegemoet kwam, te offeren?
21. Hoe heette de vader van Simson?
22. Van welke stad nam Simson de poorten weg?
23. Welke vrouw leverde hem over aan de Filistijnen?
24. Hoe heette de afgod van de Filistijnen?
25. Wat waren de tekenen van zijn Nazireërschap?

Num. 22:2

Deut. 31:3

Deut. 34:1

Jozua 2:1

Jozua 4:9

Jozua 7:2

Jozua 7:18

Joz. 9:3, 15

Richt. 3:15

Richt. 3:14

Richt. 4:4

Richt. 4:6

Richt. 7:7

Richt. 11:30 en 31

Richt. 13:2

Richt. 16:1-3

Richt. 16:4

Richt. 16:23

Richt. 13:5

Heuvel van Aaron – Sinaï – (Altaar Gouden Kalf)

D. Leer van buiten: (Herhaling)

Bijbelboeken

Oude Testament

Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri, Deuteronomium, Jozua, Rich-

teren, Ruth, 1 en 2 Samuël, 1 en 2 Koningen, 1 en 2 Kronieken, Ezra, Nehemia, Esther, Job, Psalmen, Spreuken, Prediker, Hooglied. Jesaja, Jeremia, Klaagliederen van Jeremia, Ezechiël, Daniël, Hosea, Joël, Amos, Obadja, Jona, Micha, Nahum, Habakuk, Zefanja, Haggai, Zacharia, Maleachi.

Nieuwe Testament

Matthéüs, Marcus, Lucas, Johannes, Handelingen der Apostelen, Romeinen, 1 en 2 Corinthe, Galaten, Efeze, Filippenzen, Colossenzen, 1 en 2 Thessalonicenzen, 1 en 2 Timotheüs, Titus, Filémon, Hebreën, 1 brief van Jacobus, 2 van Petrus, 3 van Johannes, 1 van Judas, de Openbaring van Johannes.

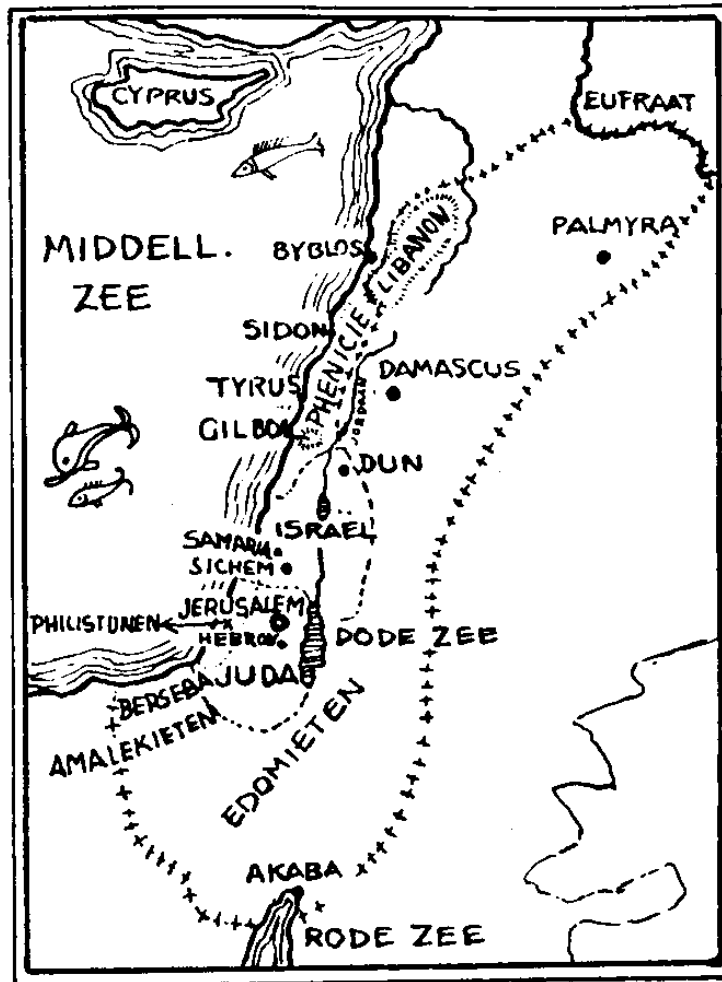
Les 16

DAVID WORDT KONING

A.

1. Wie volgde Saul als koning op?	2 Sam. 2:8
2. Wie was zijn krijgsoverste?	2 Sam. 2:8
3. Wie was de krijgsoverste van David?	2 Sam. 2:13
4. Welke broer van Joab werd in de strijd daarna gedood?	2 Sam. 2:23
5. Hoe nam Joab later wraak?	2 Sam. 3:27
6. Hoe liep het met Isboeth af?	2 Sam. 4:5, 6
7. Wat is Davids vonnis over deze moordenaars?	2 Sam. 4:12
8. Wie kwamen na de dood van Isboeth David tot koning zalven?	2 Sam. 5:1-3
9. Wat werd Davids residentie?	2 Sam. 5:6, 9
10. Waar stond nog steeds de ark?	2 Sam. 6:3
11. Op welke wijze wilde David de ark naar Jeruzalem laten vervoeren?	2 Sam. 6:3
12. Wie werd gedood omdat hij de ark vastgreep, toen die dreigde te vallen?	2 Sam. 6:6, 7
13. In wiens huis werd de ark toen gebracht?	2 Sam. 6:10
14. Hoe werd later de ark naar Jeruzalem vervoerd?	2 Sam. 6:13
15. Wie spotlachte om Davids blijdschap?	2 Sam. 6:16

B. Om te onthouden:

Na Davids vestiging binnen de poorten van Jeruzalem, begon hij het land te zuiveren van vijanden.

Allereerst verdreef hij de Filistijnen uit Israël.

De Filistijnen bewoonden de kustvlakte. Deze goed bevloede streek was zeer vruchtbaar. Goede handelswegen doorkruisten dit gebied. Ze bewoonden vijf steden: Gaza, Gath, Askelon, Asdod en Ekron. De Filistijnen hadden een bloeiende ijzerindustrie. Zij dwongen de Israëlieten om hun wapens en werktuigen bij hen te laten slijpen (zie 1 Samuël 13:19-22). In de strijd tegen David maakten ze gebruik van strijdwapens, voorzien van ijzeren wielbanden.

De hoofdgod van de Filistijnen was Dagon. Maar ook andere afgoden vereerden ze, zoals Baäl en Astarte.

De Ammonieten, tegen wie David ook heeft gestreden, waren afstammelingen van Lot. Ze woonden in Oost-Jordanië. Hun hoofdgod was Moloch. Deze afgodendienst eiste het brengen van kinderooffers.

David streed ook tegen de Jebusieten. Deze hadden zich lang op de burcht Jebus gehandhaafd. Het gelukte Joab hun sterke vesting te veroveren, doordat hij zijn soldaten liet kruipen door de in de rotsen uitgehouwen watertunnel van de vesting. Na de verovering van deze burcht, maakte David Jeruzalem tot zijn residentie.

Tenslotte trok David ten strijde tegen de Edomieten. Dit waren afstammelingen van Ezau. Zij woonden in het gebied, dat tussen de Dode Zee en de Golf van Akaba ligt. Het was een bergachtige streek, maar telde veel vruchtbare hoogvlakten. Deze Edomieten legden schatting op aan doortrekkende kooplieden, die met hun karavanes op reis waren van of naar Egypte. Door deze inkomsten, een goede landbouw en een uitgebreide veestapel, was dit een welvarend volk. Ook koper- en ijzermijnen waren in deze streken te vinden, en vormden voor Israël een welkome buit.

Tussen Israël en Edom was een voortdurende strijd, die al begonnen was, toen de Edomieten aan de Israëlieten weigerden doortocht te verlenen op hun reis naar Kanaän.

C. a. Zet in de juiste volgorde:

Sisera – Abisaï – Kores – Nathanaël – Potifar – Asa – Bezaleël – Demetrius.

b. Zet de namen op de juiste plaats:

tijdgenoten van David: *tijdgenoten van Abram:*

Hagar

Abner

Ketura

Bethuël

Michal

Lot

Melchizedek

Isboseth

Eliab

Nabal

D. Leer van buiten:

Matthéüs 19:14

Maar Jezus zei: Laat af van de kinderkens en verhindert hen niet tot Mij te komen, want derzulken is het Koninkrijk der hemelen.

DE LAATSTE/REGERINGSJAREN VAN DAVID

A.

1. Voor wie van zijn zonen vluchtte David uit Jeruzalem?	<i>2 Sam. 15:14</i>
2. Welke Filistijn, die pas in Davids dienst was, bleef hem trouw?	<i>2 Sam. 15:19</i>
3. Over welke beek bij Jeruzalem trokken ze?	<i>2 Sam. 15:23</i>
4. Hoe werd Davids lijfwacht genoemd?	<i>2 Sam. 15:18</i>
5. Hoe heetten de 2 zoons van Zadok en Abjathar die David berichten uit Jeruzalem moesten overbrengen?	<i>2 Sam. 15:27</i>
6. Hoe heette de knecht van Mefiboseth, die David kwam vertellen, dat zijn meester nu koning hoopte te worden?	<i>2 Sam. 16:1</i>
7. In welk dorp woonde de boerin, die de koeriers Jonathan en Ahimaáz verborg?	<i>2 Sam. 17:18</i>
8. David verdeelde zijn leger in drie afdelingen. Wie waren de drie aanvoerders?	<i>2 Sam. 18:2</i>
9. Wie bracht David het bericht van Absaloms dood?	<i>2 Sam. 18:32</i>
10. Welke andere zoon van David trachtte later zijn vader van de troon te stoten?	<i>1 Kon. 1:5</i>
11. Wie zouden hem hierbij helpen?	<i>1 Kon. 1:7</i>
12. Wie werd nu tot koning uitgeroepen?	<i>1 Kon. 1:33, 34</i>
13. Door wie werd hij gezalfd?	<i>1 Kon. 1:34</i>
14. Welke straf sprak Salomo uit over Adonia en Joab?	<i>1 Kon. 2:24, 31</i>
15. Welke straf ontving Abjathar?	<i>1 Kon. 2:26</i>

B. Om te onthouden:

Vier zonen van David zijn hem door de dood ontnomen:

1. de eerste zoon van Bathseba.
2. Ammon, door Absalom vermoord.
3. Absalom, in zijn opstand tegen David gedood.
4. Adonia, op last van Salomo gedood.

De beek Kedron stroomde door een dal van 5 km lengte, aan de oostzijde van Jeruzalem, tussen de stad en de Olijfberg. Het grootste deel van het jaar was de beek nagenoeg droog. Alleen in het regenseizoen was de beek een snelstromend water. Toen de Here Jezus naar Gethsémane ging, stak hij eveneens de beek Kedron over.

Adonia vluchtte naar het koperen altaar, dat in de voorhof stond. Daar greep hij de hoornen vast en had zodoende een vrijplaats als vervolgd. Hier mocht dus niemand hem doden of enig letsel toebrengen. Vanzelfsprekend kon hij hier niet blijven, maar wel kon hij hier het oordeel van Salomo afwachten. Voorlopig spaarde deze zijn leven.

Met de 'Krethi en de Plethi', d.i. de Kretensen en de Filistijnen, wordt Davids lijfwacht bedoeld. Dit waren dus vreemdelingen.

Bahurim lag drie kwartier gaans van Jeruzalem, aan de weg naar Jericho.

Amasa, de legeraanvoerder van Absalom, was, evenals Joab, een neef van David. Hij was een zoon van Davids zuster Abigaïl.

C. a. Welke namen horen er niet bij?

David – Eliab – Isaï – Jaïr – Abinadab – Obed – Gehazi – Samma.

b. Zet de namen op de juiste plaats:

<i>profeet:</i>	<i>priester:</i>
Zadok	Achimelech
Abjathar	Nathan
Ahia	Amos
Ezechiël	Eleazar
Pinehas	Joël

D. Leer van buiten: (Herhaling)

Psalm 23

1. Een psalm van David.
De HEERE is mijn herder, mij zal niets ontbreken;
2. Hij doet mij nederliggen in grazige weiden;
Hij voert mij zachtkens aan zeer stille wateren.
3. Hij verkwikt mijn ziel.
Hij leidt mij in het spoor der gerechtigheid
om Zijns naams wil.
4. Al ging ik ook in een dal der schaduw des doods,
ik zou geen kwaad vrezen.
want Gij zijt met mij;
Uw stok en Uw staf, die vertroosten mij.
5. Gij richt de tafel toe voor mijn aangezicht
tegenover mijn tegenpartijders
Gij maakt mijn hoofd vet met olie,
mijn beker is overvloeiende.
6. Immers zullen mij het goede en de weldadigheid volgen
al de dagen van mijn leven;
en ik zal in het huis des HEEREN blijven
in lengte van dagen.

Les 18

VAN SALOMO TOT JEHU

1. Van welke koning kreeg Salomo het hout voor de tempelbouw?	<i>1 Kon. 5:10</i>
2. Hoe heetten de 2 koperen pilaren, die aan de ingang van de tempel stonden?	<i>1 Kon. 7:21</i>
3. In welke 2 delen viel het rijk na Salomo's dood uiteen?	
4. Wie profeteerde tegen het altaar van Jerobeam te Bethel?	<i>1 Kon. 13:1, 2</i>
5. Wat gebeurde met deze man Gods, omdat hij ongehoorzaam was geweest?	<i>1 Kon. 13:24</i>
6. Van welke plaats was Elia afkomstig?	<i>1 Kon. 17:1</i>
7. Hoe heette de zomerresidentie van Achab?	<i>1 Kon. 18:46</i>

8. Met welke koning van Juda trok Achab ten strijde tegen de Syriërs?
9. Welke profeet voorspelde Achabs dood?
10. Waar werden 42 kinderen gedood, omdat ze de profeet Elisa nariëpen?
11. Hoe heette de knecht van Elisa?
12. Welke Syrische generaal vond in Kanaän genezing van zijn melaatsheid?
13. Hoe werd Gehazi voor zijn hebzucht gestraft?
14. In welke plaats beschermde de HEERE Elisa met vurige paarden en wagens tegen de Arameeërs?
15. Wie liet Elisa door een profeet zalven als opvolger van Joram?

1 Kon. 22:4

1 Kon. 22:14, 17

2 Kon. 2:23

2 Kon. 4:12

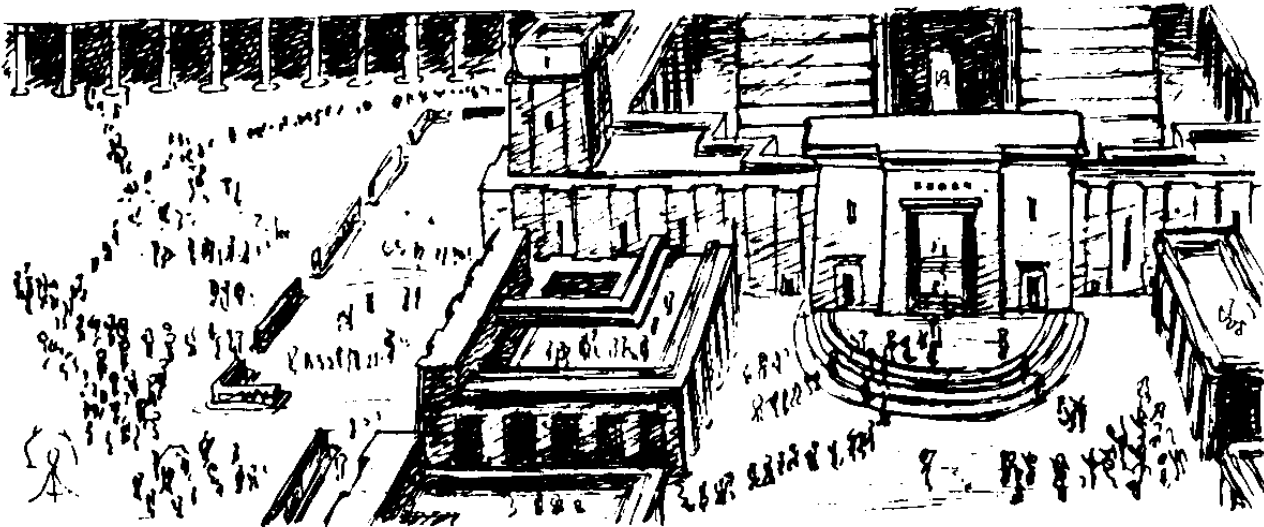
2 Kon. 5:1

2 Kon. 5:27

2 Kon. 6:14-17

2 Kon. 9:2

B. Om te onthouden:

David had reeds gezorgd voor een behoorlijke bouwsom, om de tempelbouw te kunnen betalen. Bovendien had hij reeds allerlei materiaal laten opslaan. Salomo wist hieraan, door voordelige handelsafspraken met koning Hiram van Tyrus, nog heel wat toe te voegen.

Zeven jaar duurde de bouw van de tempel.

Er waren twee voorhoven: de binnenste voor de priesters, en de buitenste voor het volk.

De tempel was 30 meter lang en 9 meter breed en was opgetrokken uit kalksteen, dat door duizenden steenhouwers uit de rotsen was uitgehouwen.

Van binnen was het gebouw bekleed met kostbaar cederhout uit de bossen van de Libanon, van koning Hiram.

Tien brede treden voerden naar de ingang. Aan weerszijden van deze treden, waarop de zangers bij één eredienst stonden, stonden de zuilen Jachin en Boaz.

De deuren van de tempel waren met goud overtrokken, versierd met cherubs, palmen en openspringende bloemknoppen.

Deurwachters hielden toezicht, dat niemand binnenkwam, die daartoe geen recht had. Rondom de tempel waren allerlei bijgebouwen, die dienden als opslagplaats.

In het heilige stonden: het reukofferaltaar, 10 gouden kandelaren, 10 tafels voor de toonbroden.

In het heilige der heiligen stond de ark tussen met goud overtrokken engelen-gestalten (5 meter hoog). De uitgespreide vleugels van de cherubs, elk meer dan 2 meter lang raakten boven het verzoendeksel elkaar aan en reikten tot aan de wanden.

Deze tempel is nog geen vierhonderd jaar oud geworden. In 586 jaar voor Christus werd het schone bouwwerk door een veldheer van Nebukadnezar verwoest.

Na de ballingschap is de tempel weer herbouwd, maar op veel soberder wijze. Later heeft Herodes deze tempel geheel vernieuwd. Dit prachtige gebouw is met al zijn bijgebouwen verwoest, toen Titus, de Romeinse veldheer, in het jaar 70 na Christus Jeruzalem veroverde.

C. a. Zet in de juiste volgorde:

Debora – Drusilla – Bathseba – Rachab – Rachel – Mirjam – Eva – Maria Magdalena.

b. Zet de namen op de juiste plaats:

<i>Tijdgenoten van Samuël:</i>	<i>Tijdgenoten van Daniël:</i>
Darius	Elkana
Peninna	Nebukadnezar
Abednego	Agag
Kis	Zedekia
Belsazar	Saul

D. Leer van buiten: (Herhaling)

De koningen van Israël

- 1. Jerobeam	- 6. Omri	- 11. Joahaz	- 16. Menahem
2. Nadab	7. Achab	12. Joas	17. Pekahia
3. Baësa	8. Ahazia	13. Jerobeam II	18. Pekah
4. Ela	9. Joram	14. Zacharia	- 19. Hosea
5. Zimri	- 10. Jehu	- 15. Sallum	

VAN JEHU TOT JEROBEAM II

A.

1. Van wie was Jehu een zoon?	2 Kon. 9:2
2. Waar vertoefde Joram, toen Jehu gezalfd werd als zijn opvolger?	2 Kon. 9:15
3. Wie was bij hem op bezoek?	2 Kon. 9:16
4. Wat gebeurde er met Joram?	2 Kon. 9:24
5. Hoe liep het met Ahazia af?	2 Kon. 9:27
6. En met Izebel?	2 Kon. 9:33
7. Tijdens welke koning is Elisa gestorven?	2 Kon. 13:14, 20
8. Wat gebeurde er met de man, die men begrөөf in het graf van Elisa?	2 Kon. 13:21
9. Welke profeten (3) traden op tijdens de regering van Jerobeam II?	2 Kon, 14:25
Hosea 1:1
Amos 1:1
10. Welke profeet stuurde God naar Ninevé, om tegen deze stad te prediken?	Jona 1:1
11. Waarom moest Jona tegen Ninevé gaan prediken?	Jona 1:2
12. Op welke wijze werd Jona aangewezen als de oorzaak van de storm?	Jona 1:7
13. Wat deden de schepelingen met Jona?	Jona 1:15
14. Hoe lang was Jona in het ingewand van de grote vis?	Jona 1:17
15. Wat was de uitwerking van Jona's prediking?	Jona 3:10

B. Om te onthouden:

Ninevé was de hoofdstad van het machtige Assyrische rijk. Het lag aan de oostelijke oever van de Tigris, tegenover het huidige Mosoël. De bij talloze oorlogen behaalde buit o.a. de tempelschatten uit Jeruzalem, maakte de stad tot een der fraaiste steden. Binnen de muren van deze oude nederzetting, was een grote bibliotheek van duizenden kleitafeltjes, waarvan vele, tijdens opgravingen, zijn teruggevonden.

De stadsmuur was hier en daar 15 m hoog en ongeveer 20 km lang, door talrijke grachten en verdedigingswerken versterkt.

De stad werd verwoest in 612 vóór Christus. De puinhopen van deze stad zijn nog nooit volledig onderzocht en nu bedolven onder een laag van wel 10 m aarde.

In de warme tropische landen rondom de Middellandse Zee groeit de ricinusplant. Ze komt in twee soorten voor, de ene is eenjarig en bereikt een hoogte van 3 tot 5 m, de andere is een overblijvende plant en kan wel een hoogte van 12 m bereiken. Deze planten groeien zienderogen, soms wel 3 dm per dag. In de vruchten van de ricinus zijn gevlekte zaden, die de beroemde 'wonderolie' bevatten.

Wonderen van Elisa:

1. het water te Jericho gezond gemaakt
2. bestraffing spottende jongens te Bethel
3. olie aan de weduwe van een der profeten
4. de geboorte van de zoon van de Sunamietische
5. opwekking uit de dood van dit kind
6. schadelijk eten weer gezond gemaakt
7. spijziging honderd man door 20 broden
8. genezing van Naäman
9. melaatsheid Gehazi
10. blad van een bijl drijvend op het water
11. watervoorziening legers van Israël en Juda
12. Syrisch leger met blindheid geslagen.

C. a. Welke namen horen er niet bij?

David – Salomo – Jozua – Absalom – Adonia – Kaleb – Bathseba – Ammon.

b. Zet de namen op de juiste plaats:

Tijdgenoten van Mozes: Tijdgenoten van Achab:

Izebel	Jethro
Bileam	Naboth
Ahazia	Aäron
Josafat	Korach
Hur	Elia

D. Leer van buiten:

Matthéüs 5:3-5

3. Zalig zijn de armen van geest,
want hunner is het Koninkrijk der hemelen.
4. Zalig zijn die treuren,
want zij zullen vertroost worden.
5. Zalig zijn de zachtmoedigen,
want zij zullen het aardrijk beërven.

Les 20

KERNVRAGEN

A.

1. Wie trokken in de dagen der richters tijdens een hongersnood naar Moab?	<i>Ruth 1:2</i>
2. Met welke Moabietische vrouwen trouwden de zonen?	<i>Ruth 1:4</i>
3. Wie keerde met Naomi naar Bethlehem terug?	<i>Ruth 1:16</i>
4. Met wie trouwde ze later?	<i>Ruth 4:13</i>
5. Noem een paar nakomelingen van Boaz en Ruth.	<i>Ruth 4:22</i>
6. Hoe heetten de vader en moeder van Samuël?	<i>1 Sam. 1:8, 20</i>
7. Welke vrouw had Elkana nog meer?	<i>1 Sam. 1:2</i>
8. Wie was in Samuëls tijd hogepriester?	<i>1 Sam. 2:11</i>
9. Wie was Israëls eerste koning?	<i>1 Sam. 9:17</i>
10. Hoe heette zijn vader?	<i>1 Sam. 9:1</i>
11. Uit welke stam was hij?	<i>1 Sam. 9:1</i>
12. Waar werd de vergadering gehouden, waar Saul door het lot tot koning werd aangewezen?	<i>1 Sam. 10:17</i>

13. Waar woonde Saul?
14. Welke stad werd door Saul van de Ammonieten bevrijd?
15. Welk volk moest Saul uitroeien?
16. Hoe heette de koning, wiens leven Saul spaarde?
17. Wie werd na de verwerping van Saul tot koning gezalfd?
18. Van wie was David een zoon en waar woonde hij?
19. Waar kwam de reus Goliath vandaan?
20. Welke zoon van Saul sloot met David een verbond?
21. Hoe heette de priester te Nob, waarheen David vluchtte?
22. Wie ontsnapte, toen Saul de priesters te Nob liet vermoorden?
23. In welke spelonk kwamen Davids familie en nog andere vluchtelingen bijeen?
24. Naar welk land bracht David zijn familie?
25. Welke profeet zei tegen David, dat hij naar Juda moest gaan?

1 Sam. 10:26

1 Sam. 11:1

1 Sam. 15:2, 3

1 Sam. 15:8

1 Sam. 16:13

1 Sam. 16:1, 4

1 Sam. 17:4

1 Sam. 20:16

1 Sam. 21:1

1 Sam. 22:20

1 Sam. 22:1

1 Sam. 22:3, 4

1 Sam. 22:5

David en Goliath

D. Leer van buiten:

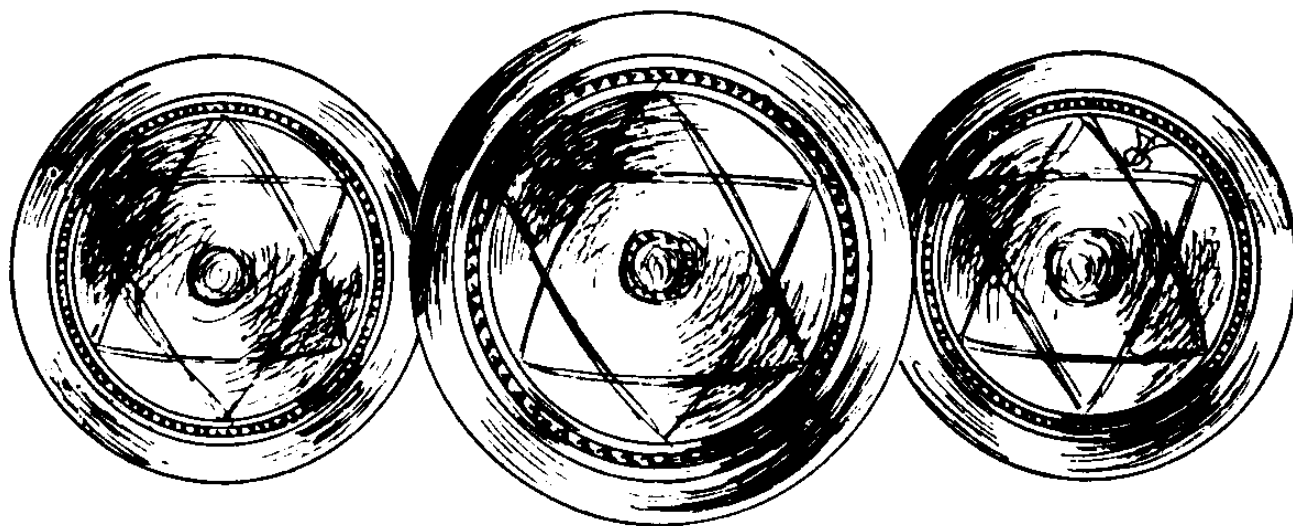
Matthéüs 5:6-8

6. Zalig zijn die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden.
7. Zalig zijn de barmhartigen, want hun zal barmhartigheid geschieden.
8. Zalig zijn de reinen van hart, want zij zullen God zien.

DE KONINGEN VAN HET TWEE-STAMMENRIJK

A.

1. Wie volgde Salomo op te Jeruzalem?	<i>1 Kon. 12:23</i>
2. Over welke twee stammen regeerde hij?	<i>1 Kon. 12:21</i>
3. Welke koning plunderde de tempel en nam ook de gouden schilden van Salomo mee?	<i>1 Kon. 14:25, 26</i>
4. Met welke koning van het tienstammenrijk was Rehabeam voortdurend in oorlog?	<i>1 Kon. 14:30</i>
5. Na Abia, de zoon van Rehabeam, kwam weer een godvrezend koning. Hoe heette hij?	<i>1 Kon. 15:9</i>
6. Met welke koning van het tienstammenrijk sloot Josafat vrede?	<i>1 Kon. 22:41, 45</i>
7. Uit welk huwelijk bleek de vriendschap tussen Josafat en Achab?	<i>2 Kon. 8:16, 18</i>
8. Welke koning van Juda werd, terwijl hij op bezoek was bij zijn oom Joram van Israël, door Jehu gedood?	<i>2 Kon. 9:27</i>
9. Welke goddeloze koningin-moeder ging nu regeren?	<i>2 Kon. 11:1</i>
10. Wie ontsnapte aan het bloedbad, dat Athalia aanrichtte?	<i>2 Kon. 11:2</i>
11. Hoe heette zijn tante, die hem redde?	<i>2 Kon. 11:2</i>
12. Hoe oud was hij, toen men hem zalfde tot koning?	<i>2 Kon. 11:21</i>
13. Wanneer werd Joas ontrouw aan de dienst van de HEERE?	<i>2 Kron. 24:14, 17 en 18</i>
14. Na Amazia, de zoon van Joas, regeerde Azaria (of Uzzia). Welke grote zonde beging hij?	<i>2 Kron. 26:16</i>
15. Waarmee strafte de HEERĒ hem?	<i>2 Kron. 26:19</i>

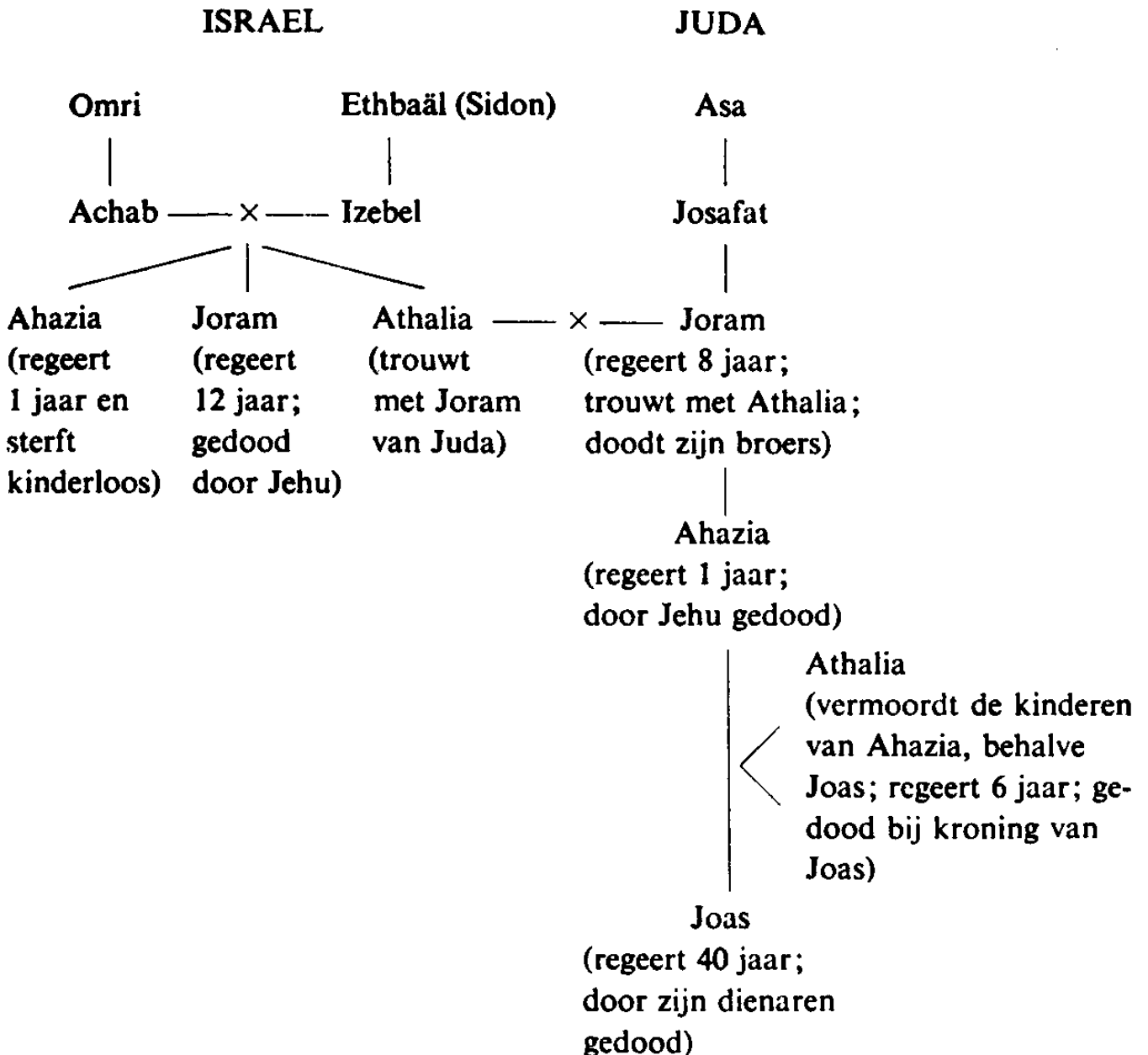

De gouden schilden

B. Om te onthouden:

Het vriendschapsverbond dat Josafat van Juda sloot met Achab van Israël, werd bezegeld door een huwelijk tussen de zoon van Josafat (Joram) en de dochter van Achab (Athalia).

Overzicht:

Het Tienstammenrijk heeft ongeveer 250 jaren bestaan.

Het Tweestammenrijk ongeveer 400 jaren.

Na de dood van Josafat lezen we in de Bijbel niet meer, dat er Levieten waren, die het volk onderwezen in de wet. Dit gebeurde weer door Ezra, ongeveer 400 jaar later

C. a. Zet in de juiste volgorde:

Jesaja – Jubal – Jerobeam – Jaïrus – Jafeth – Jaël – Joab – Jethro.

b. Zet de namen van het tweede rijtje op de juiste plaats:

Ruth	was getrouwd met	Achab
Hanna	was getrouwd met	Joram
Isebel	was getrouwd met	Elkana
Athalia	was getrouwd met	David
Bathseba	was getrouwd met	Boaz

D. Leer van buiten:

Matthéüs 5:9-12

9. Zalig zijn de vreedzamen
want zij zullen Gods kinderen genoemd worden.
10. Zalig zijn zij, die vervolgd worden om der gerechtigheid wil,
want hunner is het Koninkrijk der hemelen.
11. Zalig zijt gij, als de mensen u smaden en vervolgen en liegende
alle kwaad tegen u spreken om Mijnentwil.
12. Verblijdt en verheugt u, want uw loon is groot in de hemelen;
want alzo hebben zij vervolgd de profeten, die voor u geweest zijn.

Les 22

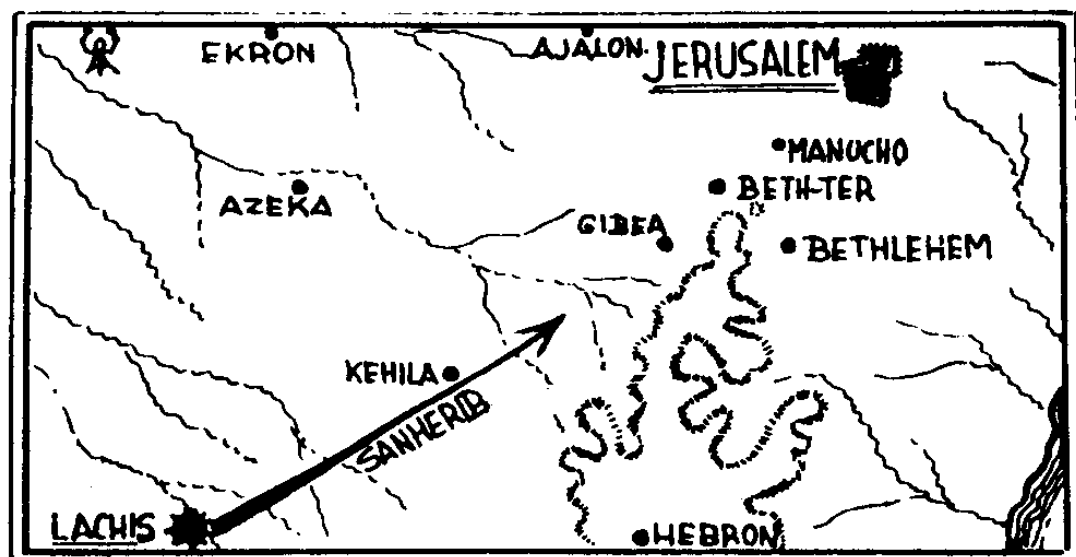
DE KONINGEN VAN HET TWEE-STAMMENRIJK (2)

A.

1. Welke afgodendienst voerde koning Achaz in?	<i>2 Kron. 28:2, 3</i>
2. Hoe heette zijn vrome zoon?	<i>2 Kon. 18:1</i>
3. Welk feest stelde Hizkia weer in?	<i>2 Kron. 30:1</i>
4. Welke Assyrische koning belegerde Jeruzalem?	<i>2 Kon. 18:13</i>
5. Toen Hizkia zijn onderwerping aanbood, werd hem
schatting opgelegd. Waar betaalde hij deze mee?	<i>2 Kon. 18:15</i>
6. Wie trachtte de Judeeërs te bewegen, zich over te ge-
ven?	<i>2 Kon. 18:28</i>

7. Wat deed Hizkia, toen hij later een brief van Sanherib ontving, waarin deze eiste, dat hij zich over zou geven?	<i>2 Kon. 19:14, 15</i>
8. Welke profeet voorspelde de bevrijding van Jeruzalem?	<i>2 Kon. 19:6, 7, 32</i>
9. Hoeveel mannen van Assyrië werden door de engel des Heeren in die nacht gedood?	<i>2 Kon. 19:35</i>
10. Welke vrome koning kwam na Manasse en Amon aan de regering?	<i>2 Kon. 22:1</i>
11. Hoe oud was Josia, toen hij koning werd?	<i>2 Kon. 22:1</i>
12. Hoe heette de hogepriester, die het wetboek in de tempel vond?	<i>2 Kon. 22:8</i>
13. Wat deed Josia met het altaar te Bethel?	<i>2 Kon. 23:15, 16</i>
14. Welke profetie ging hierbij in vervulling?	<i>1 Kon. 13:1 en 2</i>
15. Welke profetes voorspelde, dat Gods straf over Juda zou komen, omdat ze de HEERE hadden verlaten?	<i>2 Kon. 22:14-17</i>

B. Om te onthouden:

Tijdens Hizkia belegerde de Assyrische koning Sanherib Jeruzalem.

Sanherib, die in 705 vóór Christus de troon te Ninevé was beklommen als opvolger van zijn vader Sargon, voerde talrijke oorlogen ter vergroting van zijn macht.

Na eerst Babel te hebben onderworpen, trok hij met zijn leger in 701 v. Chr. naar het zuidwesten.

De koning van Sidon moest voor hem vluchten, waarna tal van steden zich aan hem onderwierpen.

Ammon, Moab en Edom kwamen hem met geschenken hulde bewijzen. Alleen Askalon en Ekron in het Filistijnse land, en ook Juda hielden nog stand. Egyptische hulp, die ook door Hizkia gezocht was, zou echter geen uitredding brengen. Alleen van de HEERE zou Hizkia hulp kunnen verwachten.

Toen Sanheribs leger voor de poorten van Lachis lag, een sterke vesting vlak bij de

Egyptische grens, zond Hizkia een gezantschap met het verzoek om vrede te sluiten. Hoewel Sanherib Hizkia een som van 4,5 miljoen gulden liet betalen, waarvoor Hizkia zelfs het goud van de tempel moest gebruiken, kwam hij toch met zijn leger naar Jeruzalem.

Toen greep echter de HEERE in. De Engel des Heeren doodde in één nacht 185000 Assyriërs.

De zonnewijzer van Achaz was waarschijnlijk een soort gedenknaald, die boven aan een trap stond. De schaduw van deze gedenknaald viel over de treden. Aan de plaats waar de schaduw viel, kon men zien hoe laat op de dag het ongeveer was.

C. a. Welke namen horen er niet bij?

Achab – Omri – Athalia – Zadok – Ahazia – Habakuk – Izebel – Joram.

b. Zet de namen van het tweede rijtje op de juiste plaats:

Mefiboseth	was een zoon van	Isaï
Samma	was een zoon van	Elimelech
Samuël	was een zoon van	Jonathan
Chiljon	was een zoon van	Jakob
Benjamin	was een zoon van	Elkana

D. Leer van buiten: (Herhaling)

Jesaja 11:1 en 2a

Want er zal een Rijsje voortkomen uit de afgehouden tronk van Isaï
en een Scheut uit zijn wortelen zal vrucht voortbrengen.
En op Hem zal de Geest des HEEREN rusten.

JEREMIA

A.

1. Tijdens welke koningen trad Jeremia op?	<i>Jer. 1:2, 3</i>
2. Om welke voorspelling eisten de priesters Jeremia's dood?	<i>Jer. 7:15</i>
3. Wie nam Jeremia in bescherming tegen het volk?	<i>Jer. 26:24</i>
4. Door wie liet Jeremia zijn profetieën opschrijven?	<i>Jer. 36:4</i>
5. Waar las Baruch deze oordeelsaankondiging voor?	<i>Jer. 36:10</i>
6. Aan wie las Baruch daarna de boekrol voor?	<i>Jer. 36:14, 15</i>
7. Wat deed koning Jojakim met de boekrol, nadat men de rol aan de koning had voorgelezen?	<i>Jer. 36:23</i>
8. Door wie werd Jeruzalem belegerd?	<i>Jer. 21:2</i>
9. Welke koning was toen aan de regering?	<i>Jer. 21:1</i>
10. Waarom trokken de Chaldeën weer van Jeruzalem weg?	<i>Jer. 37:5</i>
11. Wat deed men met Jeremia, toen hij Jeruzalem wilde verlaten?	<i>Jer. 37:15</i>
12. Wat deed men met hem, toen hij doorging met zijn prediking, dat Jeruzalem in handen van Babel zou vallen?	<i>Jer. 38:6</i>
13. Wie redde hem uit deze put?	<i>Jer. 38:12, 13</i>
14. Wie stelde Nebukadnezar na de wegvoering als stadhouder over Judea aan?	<i>Jer. 40:5</i>
15. Na de moord op Gedalja vluchtten de achtergebleven Joden en namen Jeremia mee. Waarheen vluchtten ze?	<i>Jer. 43:6, 7</i>

B. Om te onthouden:

In de tijd, dat de profeet Jeremia optrad, was de val van het Assyrische wereldrijk aanstaande. De hoofdstad, Ninevé, viel in 612 vóór Christus. Egypte trachtte toen het kustgebied, waartoe Palestina behoorde, onder zijn invloed te brengen.

In het oosten ontwikkelde zich een nieuwe macht, het Nieuw-Babylonische rijk onder koning Nabopolassar.

Wie zou de wereld gaan overheersen, de Egyptenaar of de Babyloniër?

Jeremia waarschuwde telkens weer, dat *uit het noorden* een vijand zou komen. Als men van Babel naar Palestina ging kon men niet door de Syrische woestijn. Men moest over Ribla en kwam dan uit het noorden binnen.

In 605 vóór Christus kwam het tot een treffen tussen Farao Necho II en de Baby-

lonische kroonprins Nebukadnezar. Vanaf dat ogenblik waren alle rijkjes, zoals ook Juda, onderworpen aan de macht van Babel.

Tot drie maal toe werden bewoners van Juda naar het land Babel gevoerd. Zulk een massale wegvoering noemt men een deportatie.

C. a. Zet in de juiste volgorde:

Haman – Hagar – Hananja – Hizkia – Hofni – Husaï – Herodes
Antipas – Hur.

b. Zet de namen van het tweede rijtje op de juiste plaats:

Merab	was een dochter van	Jethro
Athalia	was een dochter van	Amram
Zippora	was een dochter van	Laban
Lea	was een dochter van	Saul
Mirjam	was een dochter van	Achab

D. Leer van buiten: (Herhaling)

Johannes 3:16

Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar eeuwig leven hebbe.

WEGVOERING EN TERUGKEER

A.

1. Waar werd Zedekia door de Chaldeeën gegrepen, toen hij probeerde te ontsnappen?	<i>2 Kon. 25:5</i>
2. Wat deed men met zijn zonen, toen hij te Ribla voor Nebukadnezar werd geleid?	<i>2 Kon. 25:7</i>
3. Aan welke twee profeten verscheen de Here in dromen en gezichten?	<i>Ezra 1:1 en Dan. 1:17</i>
4. Wat was het eerste, dat de teruggekeerde Joden deden onder leiding van Jozua en Zerubbabel?	<i>Ezra 3:2</i>
5. Wie weenden, toen het fundament van de nieuwe tempel gelegd was?	<i>Ezra 3:12</i>
6. Welke koning verbood de bouw van Jeruzalems muur?	<i>Ezra 4:21, 23</i>
7. Welke koning gaf echter bevel, dat de bouw moest worden voortgezet?	<i>Ezra 6:7, 12</i>
8. Welke profeten spoorden het volk aan, om voort te gaan met de bouw?	<i>Ezra 5:1</i>
9. Wie was in deze tijd de stadhouder van Judea?	<i>Haggai 1:1</i>
10. En wie was de hogepriester?	<i>Haggai 1:1</i>
11. Hoe heette de schenker van koning Arthahsasta die verlof kreeg om mee te helpen aan de bouw van Jeruzalems tempel?	<i>Neh. 1:1 en 2:11</i>
12. Wie waren de tegenstanders van Nehemia te Jeruzalem?	<i>Neh. 2:10</i>
13. Wat was het eerste, waarnaar Nehemia een onderzoek instelde?	<i>Neh. 2:13</i>
14. Welk bevel gaf Nehemia aan de bouwers, toen de vijand met een leger naderde?	<i>Neh. 4:17, 18</i>
15. Hoe heet de laatste profeet uit het Oude Testament?	<i>Mal. 1:1</i>

B. Om te onthouden:

Overzicht van de deportaties:

732 v.Chr.: Tiglath-Pilezer uit Assyrië voerde een deel der 10 stammen weg.

722 v.Chr.: Sargon II van Assyrië nam Samaria in en voerde de rest van de 10 stammen weg.

Joden, die aan deze deportaties wisten te ontsnappen vermengden zich met mensen uit Syrië en Babylonië, die in het land kwamen wonen. Een der weggevoerde priesters kwam terug en leerde het volk de dienst van Jehova. Uit deze mensen ontstonden de latere Samaritanen.

597 v.Chr.: Nebukadnezar van Babel voerde koning Jojachin van Juda met tienduizend aanzienlijken naar Babel. Hieronder was ook Ezechiël. Ook de tempelschatten werden meegevoerd.

(Enkele jaren eerder waren reeds enige gijzelaars naar Babel gezonden, bv. Daniël)

586 v.Chr.: Nebukadnezar verwoestte Jeruzalem en de tempel. Velen van de overgebleven inwoners werden naar Babel gevoerd.

581 v.Chr.: Laatste wegvoering naar Babel.

537 v.Chr.: Terugkeer uit Babel, nadat koning Kores of Cyrus daartoe verlof had gegeven. Cyrus was een koning van Perzië, die Babel had veroverd.

C. a. Welke namen horen er niet bij?

Othniël – Jaïr – Samgar – Uria – Barak – Abner – Thola – Eli.

b. Zet de namen op de juiste plaats:

<i>Koningen van Israël:</i>	<i>Koningen van Juda:</i>
Asa	Jerobeam
Rehabeam	Hizkia
Achab	Jehu
Manasse	Omri
Hosea	Josia

D. Leer van buiten: (Herhaling)

Micha 5:1

En gij, Bethlehem Efratha, zijt gij klein om te wezen onder de duizenden van Juda? Uit u zal Mij voortkomen Die een heerser zal zijn in Israël en Wiens uitgangen zijn van ouds, van de dagen der eeuwigheid.

Les 25

KERNVRAGEN

A.

1. Twee maal spaarde David het leven van Saul. Wat nam hij de eerste keer mee?	<i>1 Sam. 24:5</i>
2. En wat de tweede keer?	<i>1 Sam. 26:12</i>
3. Hoe heette Nabals vrouw, die later met David trouwde?	<i>1 Sam. 25:3</i>
4. Door wie werd Ziklag in brand gestoken?	<i>1 Sam. 30:1</i>
5. Op welk gebergte vonden Saul en z'n zonen de dood?	<i>1 Sam. 28:4</i>
6. Naar welke stad ging David na Sauls dood?	<i>2 Sam. 2:1</i>
7. Hoe lang is David koning te Hebron geweest?	<i>2 Sam. 5:5</i>
8. Hoeveel jaar regeerde hij te Jeruzalem?	<i>2 Sam. 5:5</i>
9. Welke profeet boodschapte David, dat hij geen tempel mocht bouwen?	<i>2 Sam. 7:2</i>
10. Hoe heette de vrouw van Uria?	<i>2 Sam. 11:3</i>
11. Welke profeet kondigde Gods straf aan over de moord op Uria?	<i>2 Sam. 12:1, 10</i>
12. Waar liet Absalom zich tot koning uitroepen?	<i>2 Sam. 15:10</i>
13. Wie van Davids raadslieden liep naar Absalom over?	<i>2 Sam. 15:12</i>
14. Hoe heetten de priesters, die terug werden gestuurd naar Jeruzalem, toen David vluchtte?	<i>2 Sam. 15:29</i>
15. Welke raadsman stuurde David ook naar Jeruzalem terug om Achitofels raad te verijdelen?	<i>2 Sam. 15:32</i>
16. Welke man uit het geslacht van Saul vervloekte David en wierp hem met stenen?	<i>2 Sam. 16:5, 6</i>
17. Naar welke stad vluchtte David?	<i>2 Sam. 17:24</i>
18. Hoe heette de legeraanvoerder van Absalom?	<i>2 Sam. 17:25</i>
19. Door wie werd Absalom gedood?	<i>2 Sam. 18:14</i>
20. Wie stelde David als krijgsoverste aan in plaats van Joab?	<i>2 Sam. 19:13</i>

21. Welke profeet kondigde Gods straf aan, toen David uit hoogmoed een volkstelling had bevolen?
22. Uit welke 3 straffen mocht David kiezen?
23. Welke straf koos David?
24. Tot welke dorsvloer was de verderfengel gekomen, toen de plaag ophield?
25. Op welke wijze werd het offer, dat David hier bracht, ontstoken?

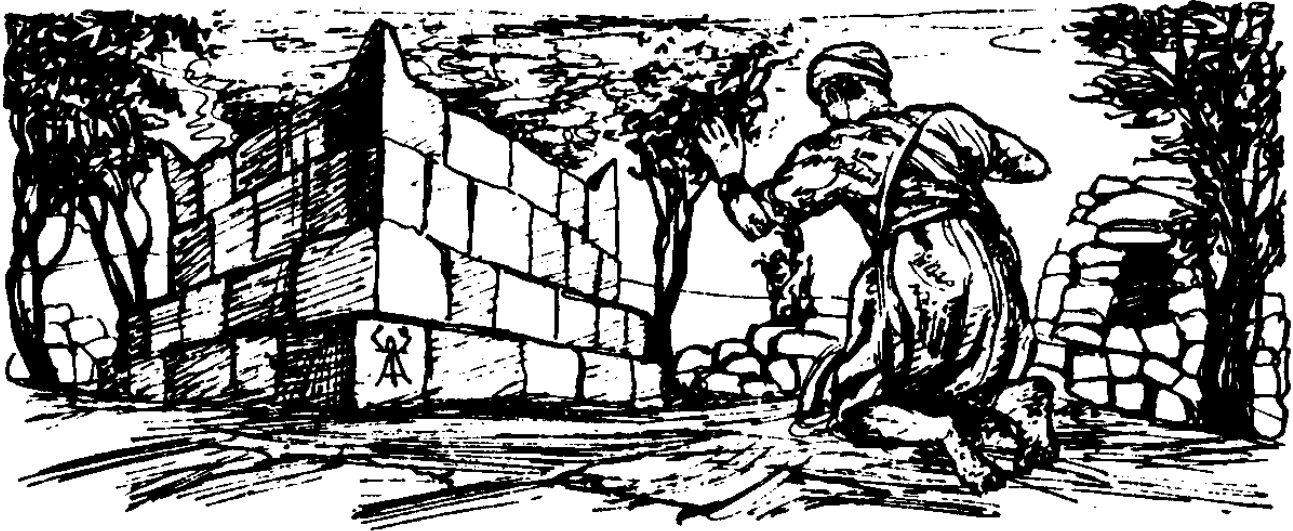
2 Sam. 24:11

2 Sam. 24:13

2 Sam. 24:14

2 Sam. 24:16

1 Kron. 21:26

Offer van David

D. Leer van buiten: (Herhaling)

Matthéüs 7:7 en 8

7. Bidt en u zal gegeven worden; zoekt en gij zult vinden; klopt en u zal opengedaan worden.
8. Want een iegelijk die bidt, die ontvangt, en die zoekt, die vindt, en die klopt, die zal opengedaan worden.

Les 26

ROND DE GEBOORTE VAN DE HEERE JEZUS

A.

1. Welke profeet in het O.T. heeft de komst van Johannes de Doper aangekondigd?
2. Wat zegt de Bijbel van de vroomheid van Zacharias en Elisabeth?
3. Uit welk geslacht waren Zacharias en Elisabeth?

Marc. 1:2

Luc. 1:6

Luc. 1:5

4. Waaruit bleek het ongeloof van Zacharias?	<i>Luc. 1:18</i>
5. Waaruit bleek het geloof van Maria?	<i>Luc. 1:38</i>
6. Wie was stadhouder over Syrië, toen Augustus de grote inschrijving beval?	<i>Luc. 2:2</i>
7. Welk teken gaf de engel aan de herders?	<i>Luc. 2:12</i>
8. Wie had geprofeteerd, dat de Heere Jezus in Bethlehem geboren zou worden?	<i>Micha 5:1</i>
9. Wanneer gaven Maria en Jozef aan hun kind de naam Jezus?	<i>Luc. 2:21</i>
10. Wie nam het kind Jezus in zijn armen bij de voorstelling in de tempel?	<i>Luc. 2:25,28</i>
11. Hoe trachtte Herodes te weten te komen, waar de Christus zou worden geboren?	<i>Matth. 2:4</i>
12. Waarom trokken de wijzen langs een andere weg weer naar hun land?	<i>Matth. 2:12</i>
13. Welke profeet had de vlucht naar Egypte reeds voorspeld?	<i>Hosea 11:1</i>
14. Wat liet Herodes doen in Bethlehem, om de Heere Jezus te doden?	<i>Matth. 2:16</i>
15. Welke profeet had deze vreselijke moordpartij reeds voorspeld?	<i>Jer. 31:15</i>

B. Om te onthouden:

Palestina kunnen we duidelijk verdelen in drie delen. Judea, ook wel genoemd het Joodse land, was het gebied in de omgeving van Jeruzalem. Samen met Samaria vormde het een Romeinse provincie.

Samaria was de provincie der Samaritanen. Een reis door Samaria was ongeveer 40 kilometer lang. Als men dus 's morgens vroeg het land introk, kon men 's avonds al de andere grens hebben bereikt. Joden en Samaritanen waren vijanden van elkaar vanaf de tijd van de herbouw van de tempel onder Zerubbabel. De Samaritanen bouwden een eigen tempel op de berg Gerizim.

In Galilea was de bevolking met heidense elementen vermengd. Daarom verachtten de echte Joden al wat uit Galilea kwam. Het Galilese dialect verried onmiddellijk de Galileër. De bevolking van Galilea was gemakkelijk over te halen, om een opstand te beginnen.

Er zijn vier evangeliëschrijvers geweest.

Matthéüs (of Levi) was de tollenaar, die door Jezus werd geroepen als discipel.

Marcus was de Johannes Marcus, die op de eerste zendingsreis van Paulus en Barnabas tot Perge meereisde.

Lucas was een dokter. Hij was geen Jood. Uit het boek Handelingen der Apostelen, dat hij ook heeft geschreven, blijkt, dat hij een groot vriend van Paulus was. Johannes, de discipel, die Jezus liefhad, was de bekende zoon van Zebedeüs.

C. a. Zet in de juiste volgorde:

Sadrach – Seth – Simeï – Samuël – Saulus – Simson – Sem – Sisera.

b. Zet de namen in de juiste kolom:

<i>priester</i>	<i>profet</i>	<i>koning</i>	<i>richter</i>
Ezra	Elia	Amos	Abjathar
Jaïr	Achab	Zadok	Asa
Haggai	Elon	Gideon	Joël
Josia	Aäron	Josafat	Ehud

D. Leer van buiten: (Herhaling)

Lucas 2:1-7

1. En het geschiedde in diezelfde dagen, dat er een gebod uitging van de keizer Augustus, dat de gehele wereld beschreven zou worden.
2. Deze eerste beschrijving geschiedde, als Cyrenius over Syrië stadhouder was.
3. En zij gingen allen om beschreven te worden, een iegelijk naar zijn eigen stad.
4. En Jozef ging ook op van Galilea, uit de stad Nazareth, naar Judea, tot de stad van David, die Bethlehem genaamd wordt, omdat hij uit het huis en het geslacht van David was.
5. om beschreven te worden met Maria, zijn ondertrouwde vrouw, welke bevrucht was.
6. En het geschiedde, als zij daar waren, dat de dagen vervuld werden, dat zij baren zou,
7. en zij baarde haar eerstgeboren Zoon en wond hem in doeken en legde Hem neder in de kribbe, omdat voor hen geen plaats was in de herberg.

Les 27

JEUGD EN EERSTE OPTREDEN VAN DE HEERE JEZUS

A.

1. Waarom werd de Heere Jezus Nazoreeër genoemd?	<i>Matth. 2:23</i>
2. Onder welke Romeinse keizer trad Johannes de Doper op?	<i>Luc. 3:1</i>
3. Wie was toen stadhouder in Judea?	<i>Luc. 3:1</i>
4. Wie bestuurde Galilea?	<i>Luc. 3:1</i>
5. Wat antwoordde Johannes tot de scharen, die tot hem kwamen?	<i>Luc. 3:11</i>
6. Wat tot de tollenaars?	<i>Luc. 3:13</i>
7. Wat tot de soldaten?	<i>Luc. 3:14</i>
8. Waarheen werd de Heere Jezus na zijn doop door de Geest geleid?	<i>Luc. 4:1</i>
9. Hoeveel dagen is de Heere Jezus in de woestijn geweest?	<i>Luc. 4:2</i>

10. Met welke drie verzoeken kwam de duivel in de woestijn tot de Heere Jezus?
11. Bij welke plaats doopte Johannes de Doper?
12. Hoe noemde Johannes de Heere Jezus?
13. Met welke Farizeër had de Heere Jezus een nachtelijk gesprek tijdens het Paasfeest?
14. Bij welke stad had de Heere Jezus een ontmoeting met de Samaritaanse vrouw?
15. Wat was voor de Samaritanen de heilige berg?

Luc. 4:3-12

Joh. 1:28

Joh. 1:29

Joh. 3:1 en 2

Joh. 4:5

Joh. 4:20

Jozua 8:33

B. Om te onthouden:

Dertig jaren van zijn leven heeft de Heiland in Nazareth gewoond. Men heeft lang gemeend, dat Nazareth in de dagen van Jezus' omwandeling maar een stil en afgelegen plaatsje was.

Latere onderzoekingen toonden echter duidelijk aan, dat Nazareth lag bij het kruispunt van twee drukke wegen. Het leven in Nazareth moet vol beweging en vertier zijn geweest.

Thans is Nazareth een plaatsje met ongeveer 16000 inwoners, dat een zekere bloei geniet door de toeristen, die de plaatsen bezoeken, waar de Heere Jezus vroeger leefde. De naam luidt tegenwoordig En-Nasira.

De Heere Jezus werd na zijn doop naar de woestijn geleid om door de duivel verzocht te worden. De eerste verzoeking had plaats, nadat de Heiland veertig dagen en nachten had gevast.

Dit getal 40 komt in de Bijbel meermalen voor. Het is dan altijd een periode van geloofsbeproeving, van gericht of van Goddelijke onderwijzing.

Bij de zondvloed regende het 40 dagen en nachten.

40 dagen, nadat de toppen der bergen te zien waren na de vloed, opende Noach het venster om een raaf uit te laten.

Het leven van Mozes kunnen we verdelen in drie perioden van 40 jaren, nl. 40 jaren in Egypte, 40 jaren in Midian, 40 jaren met het volk op weg naar Kanaän.

Mozes was 40 dagen en nachten op de Sinaï.

De verspieders waren 40 dagen op weg naar Kanaän.

Het volk Israël zwierf 40 jaar in de woestijn.

Elia reisde 40 dagen en nachten naar Horeb, nadat hij door de engel des HEEREN was gesterkt.

C. a. Welke namen horen er niet bij?

Andreas – Nathanaël – Jesaja – Levi – Judas – Ezau – Petrus –
Jacobus.

b. Zet de namen in de juiste kolom:

<i>priester</i>	<i>profeet</i>	<i>koning</i>	<i>richter</i>
Manasse	Nadab	Jojakim	Eleazar
Elisa	Othniël	Maleachi	Jeremia
Abdon	Jerobeam	Barak	Tola
Jojada	Ezechiël	Pinehas	Omri

D. Leer van buiten: (Herhaling)

Lukas 2:8-20

8. En er waren herders in diezelfde landstreek, zich houdende in het veld en hielden de nachtwacht over hun kudde.
9. En zie, een engel des Heeren stond bij hen en de heerlijkheid des Heeren omscheen hen, en zij vreesden met grote vreze.
10. En de engel zei tot hen: Vreest niet, want zie, ik verkondig u grote blijdschap, die al den volke wezen zal.
11. Namelijk, dat u heden geboren is de Zaligmaker welke is Christus, de Heere, in de stad van David.
12. En dit zal u het teken zijn: Gij zult het Kindeke vinden in doeken gewonden en liggende in de kribbe.
13. En van stonde aan was er met de engel een menigte des hemelsen heerlegers, prijzende God en zeggende:
14. Ere zij God in de hoogste hemels en vrede op aarde in de mensen een welbehagen.

15. En het geschiedde, als de engelen van hen weggevaaren waren naar de hemel, dat de herders tot elkander zeiden: Laat ons dan heengaan naar Bethlehem en laat ons zien het woord dat er geschied is hetwelk de Heere ons heeft kond gedaan.
16. En zij kwamen met haast en vonden Maria en Jozef, en het Kindeke liggende in de kribbe.
17. En als zij het gezien hadden, maakten zij alom bekend het woord dat hun van dit Kindeke gezegd was.
18. En allen, die het hoorden, verwonderden zich over hetgeen hun gezegd werd van de herders.
19. Doch Maria bewaarde deze woorden alle tezamen, overleggende die in haar hart.
20. En de herders keerden wederom, verheerlijkende en prijzende God over alles wat zij gehoord en gezien hadden gelijk tot hen gesproken was.

Les 28

JEZUS' OMWANDELING

A.

1. Wat was het 2e teken, dat de Heere Jezus in Galilea heeft gedaan? 2. Uit welke boekrol las de Heere Jezus voor in de synagoge te Nazareth? 3. Welke 2 genezingen deed de Heere Jezus, toen hij weer in Kapernaüm kwam? 4. In welke grote rede van Jezus komen de zaligsprekingen voor? 5. Waar staat deze bergrede? 6. Welke vorst werd door Johannes de Doper bestraft? 7. Wat liet Herodes daarop met Johannes doen? 8. Door wiens toedoen werd Johannes de Doper onthoofd? 9. Van welke vrouw had de Heere Jezus zeven boze geesten uitgeworpen? 10. Hoe heette het badwater bij de Schaapspoort te Jeruzalem? 11. Wat betekent de naam Bethesda?	<p><i>Joh. 4:50, 54</i></p> <p><i>Luc. 4:17</i></p> <p><i>Luc. 4:33, 38, 39</i></p> <p><i>de Bergrede</i>
<i>Matth. 5-7</i></p> <p><i>Luc. 3:19</i>
<i>Luc. 3:20</i></p> <p><i>Matth. 14:6-8</i></p> <p><i>Luc. 8:2</i></p> <p><i>Joh. 5:2</i>
<i>huis van barmhertigheid</i></p> |
|---|---|

12. Welke drie discipelen waren bij de opwekking van het dochtertje van Jaïrus tegenwoordig?
13. Welke zeven gelijkenissen over het koninkrijk der hemelen ken je?
14. Welke macht gaf de Heere Jezus aan zijn discipelen, toen Hij ze uitzond om in het land te gaan preken?
15. Hoe heetten de 12 apostelen?

Luc. 8:51

Matth. 13

Matth. 10:1

Matth. 10:2-4

B. Om te onthouden:

Als het water van de Jordaan laag stond, kon men voor de overtocht gebruik maken van een 'doorwaadbare plaats' of voorde. Hier doopte Johannes de Doper bij Bethabara (= het veerhuis). Daar, waar de weg de Jordaan kruiste was een goede gelegenheid, om de mensen om zich heen te verzamelen.

Wanneer in het voorjaar het water van de Jordaan steeg, trad het water buiten de oevers en het oeverland werd dan vaak een moeras. Dan werd uit de 'pronk van de Jordaan', het geboomte aan de oever, het wild gedierte verdreven.

In de synagoge te Nazareth stond Jezus op om voor te lezen. Iedere Israëliet had in de synagoge dat recht. Staande werden de wet en de profeten gelezen. Bij de bespreking van het gelezene *zat* de rabbi.

De vrouwen waren in de synagoge gescheiden van de mannen. Ze zaten achter een hek, dus weinig zichtbaar.

C. a. Zet in de juiste volgorde:

Manasse – Methusalah – Maleachi – Manoah – Mirjam – Melchizedek – Mefiboseth – Maria Magdalena.

b. Zet de namen in de juiste kolom:

<i>In Genesis</i>	<i>In Ruth</i>	<i>In Matthéüs</i>
komen voor:	komen voor:	komen voor:
Chiljon	Terah	Kajafas
Jairus	Elimelech	Henoch
Naftali	Barabbas	Orpa
Johannes de Doper	Enos	Pilatus
Naomi	Boaz	Efron

D. Leer van buiten:

Matthéüs 6:24

Niemand kan twee heren dienen, want hij zal òf de ene haten en de andere liefhebben, òf hij zal de ene aanhangen en de andere verachten; Gij kunt niet God dienen èn de Mammon.

Les 29

JEZUS' OMWANDELING (2)

A.

1. Welke 2 wonderbare spijzigingen ken je?	<i>Matth. 14:19-21</i>
<i>en 15:34-38</i>
2. Welke heidense vrouw kwam in de omgeving van Tyrus en Sidon tot Jezus?	<i>Matth. 15:22</i>
3. Wat vroeg zij aan de Heere Jezus?	<i>Matth. 15:22</i>
4. Hoe heeft de Heere Jezus haar geloof beloond?	<i>Matth. 15:28</i>
5. Welke belijdenis sprak Petrus uit te Cesarea Filippi?	<i>Matth. 16:16</i>
6. Met welke gelijkenis antwoordde de Heere Jezus de wetgeleerde, die hem vroeg, wie zijn naaste was?	<i>Luc. 10:30-37</i>
7. Ter gelegenheid van welk feest trok Jezus naar Jeruzalem?	<i>Joh. 7:2</i>
8. Waar nam hij zijn intrek?	<i>Luc. 10:38, 39</i>
9. Hoe genas Jezus de blindgeborene?	<i>Joh. 9:6</i>
10. In welk badwater moest hij zich gaan wassen?	<i>Joh. 9:7</i>
11. Welke 3 bekende gelijkenissen komen in Lucas 15 voor?	

12. Tijdens zijn reis naar Jeruzalem reinigde de Heere Jezus tien melaatsen. Wie komt alleen terug om Hem te bedanken?
13. Bij welke tollenaar te Jericho nam Jezus zijn intrek?
14. Hoe heette de blinde, die door Jezus in de buurt van Jericho genezen werd?
15. Naar welke plaats trok Jezus daarna?

Luc. 17:16

Luc. 19:5

Marc. 10:46

Joh. 12:1

B. Om te onthouden:

Het snoer met schellingen was meestal een geschenk van de bruidegom aan de bruid. Het werd daarom op hoge prijs gesteld. Een schelling was een halve denarie. Eén denarie was ongeveer het loon voor een hele dag werken.

Bartimeüs = zoon van Timeüs.

Bar betekent: zoon van. Zo is Barabbas een zoon van Abbas.

De vrouw uit de omgeving van Tyrus en Sidon wordt de Kananese vrouw genoemd, omdat met deze oude naam van de oorspronkelijke inwoners van Palestina haar heidense afkomst duidelijk uitkomt.

Zó groot was de roep van Jezus, dat zelfs deze heidin wist, dat men in hem de grote zoon van David zag.

De melaatsen geloofden Jezus op zijn woord en gingen op weg naar de priesters. Pas onderweg kwam de genezing.

C. a. Welke drie namen horen er niet bij?

Darius - Saul - Kores - Ahasveros - Achab - Belsazar - Rehabeam - Nebukadnezar.

b. Zet de namen in de juiste kolom:

Voor de ballingschap leefden:

Nehemia
Hizkia
Sanballat
Zerubbabel
Joseba

Na de ballingschap leefden:

Jesaja
hoge priester Jozua
Hulda
Ezra
Athalia

D. Leer van buiten:

Matthéüs 7:13 en 14

13. Gaat in door de enge poort, want wijd is de poort en breed de weg, die tot het verderf leidt, en velen zijn er die door dezelve ingaan;
14. want de poort is eng, en de weg is nauw die tot het leven leidt, en weinigen zijn er, die dezelve vinden.

Les 30

KERNVRAGEN

A.

1. Hoeveel jaren is over de tempel gebouwd?	<i>1 Kon. 6:38</i>
2. Welke vreemde koningin kwam Salomo bezoeken?	<i>1 Kon. 10:1</i>
3. Wie was de eerste koning van het tienstammenrijk?	<i>1 Kon. 11:31</i>
4. Welke profeet bracht de boodschap aan Jerobeam dat hij koning zou worden?	<i>1 Kon. 11:29</i>
5. Welke afgodendienst voerde Jerobeam in?	<i>1 Kon. 12:28</i>
6. Waar plaatste hij de gouden kalveren?	<i>1 Kon. 12:29</i>
7. Welke profeet kondigde de dood van Jerobeam's zoon-tje en de ondergang van zijn huis aan?	<i>1 Kon. 14:11 en 12</i>
8. Hoe heette dit zoon-tje?	<i>1 Kon. 14:1</i>
9. Hoe heette de nieuwe hoofdstad, die Omri in het tienstammenrijk stichtte?	<i>1 Kon. 16:24</i>
10. Hoe heette de goddeloze vrouw van koning Achab?	<i>1 Kon. 16:31</i>
11. Welke profeet trad op tijdens de regering van koning Achab?	<i>1 Kon. 17:1</i>
12. Bij welke beek verborg Elia zich?	<i>1 Kon. 17:3</i>

13. Wie brachten hem hier voedsel?
14. Naar welke weduwe ging hij later?
15. Wat gebeurde er met de zoon van de weduwe te Sarfath?
16. Hoe heette Achabs hofmaarschalk?
17. Op welke berg had de ontmoeting tussen Elia en de Baälpriesters plaats?
18. Waarheen vluchtte Elia voor Izebel?
19. Welke drie opdrachten kreeg Elia bij de berg Horeb?
20. Wiens wijngaard wilde Achab in zijn bezit hebben?
21. Wat is er met Naboth gebeurd?
22. Op welke wijze ging Elia van de aarde heen?
23. Wat was het eerste wonder van Elisa?
24. Hoe maakte Elisa het water te Jericho gezond?
25. Met welke twee koningen trok Elisa mee in de strijd tegen Moab?

1 Kon. 17:4

1 Kon. 17:9

1 Kon. 17:17 en 23

1 Kon. 18:3

1 Kon. 18:20

1 Kon. 19:8

1 Kon. 19:15 en 16

1 Kon. 21:2

1 Kon. 21:13

2 Kon. 2:11

2 Kon. 2:14

2 Kon. 2:20-22

2 Kon. 3:6, 7, 11

Jericho (Berg v. h. vasten)

D. Leer van buiten: (Herhaling)

Jesaja 53:1-7

1. Wie heeft onze prediking geloofd? en aan wie is de arm des HEEREN geopenbaard?
2. Want Hij is als een rijsje voor Zijn aangezicht opgeschoten, en als een wortel uit een dorre aarde; Hij had geen gedaante noch heerlijkheid, als wij Hem aanzagen, zo was er geen gestalte, dat wij Hem zouden hebben begeerd.
3. Hij was veracht en de onwaardigste onder de mensen, een Man van smarten en verzocht in krankheid en een iegelijk was als verbergende het aangezicht voor Hem; Hij was veracht en wij hebben Hem niet geacht.

4. Waarlijk, Hij heeft onze krankheden op Zich genomen, en onze smarten heeft Hij gedragen; doch wij achtten Hem, dat Hij geplaagd, van God geslagen en verdrukt was.
5. Maar Hij is om onze overtredingen verwond, om onze ongerechtigheden is Hij verbrijzeld; de straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem, en door Zijn striemen is ons genezing geworden.
6. Wij dwaalden allen als schapen, wij keerden ons een iegelijk naar zijn weg, doch de HEERE heeft ons aller ongerechtigheid op Hem doen aanlopen.
7. Als dezelve geëist werd, toen werd Hij verdrukt doch Hij deed Zijn mond niet open; als een lam werd Hij ter slachting geleid en als een schaap dat stom is voor het aangezicht zijner scheerders, alzo deed Hij zijn mond niet open.

Les 31

LIJDEN EN STERVEN VAN DE HEILAND

A.

1. Waarmee zalfde Maria de Heere Jezus in het huis van Simon de Melaatse?	<i>Marc. 14:3</i>
2. Waaruit bleek, dat Judas een dief was?	<i>Joh. 12:6</i>
3. Welke voorspelling sprak de Heere Jezus uit in verband met deze zalving?	<i>Marc. 14:9</i>
4. Waar zond de Heere Jezus twee discipelen uit om een ezelin te halen, waarop Hij zijn intocht in Jeruzalem zou doen?	<i>Matth. 21:1</i>
<i>Matth. 21:1</i>
5. Aan de voet van welke berg lag deze plaats?	<i>Matth. 21:9</i>
6. Wat zongen de scharen, toen Jezus Zijn intocht in Jeruzalem deed?	<i>Lucas 22:10</i>
7. Hoe vonden Petrus en Johannes de juiste plaats om het Paasmaal te bereiden?	<i>Joh. 13:5</i>
8. Door wie werd de voetwassing verricht, vóór men met de maaltijd begon?	<i>Matth. 26:26-29</i>
9. Welk sacrament heeft de Heere Jezus tijdens de Paasmaaltijd ingesteld?	<i>Joh. 14:16</i>
10. Wat belofde de Heere aan Zijn discipelen te zenden, als Hij zou zijn heengegaan?	

11. Op grond van welke beschuldiging veroordeelde de Joodse Raad Jezus ter dood?
12. Naar wie ging men, om het doodvonnis te laten bekrachtigen?
13. Wat deden de Overpriesters met de dertig zilverlingen, die Judas hun terugbracht?
14. Welke naam kreeg die akker?
15. Welke profeet had reeds voorspeld dat de Heere Jezus voor dertig zilverlingen verraden zou worden?

Matth. 26:63

Matth. 27:2

Matth. 27:7

Matth. 27:9

Matth. 27:9

B. Om te onthouden:

Het ziften van de tarwe gebeurde vlak voor het graan gemalen werd. Het was vooral nodig, als het graan niet voldoende gewannen was. Bij het wannen, dat op de dorsvloer gebeurde, was het kaf er voor het grootste deel wel uit.

Steentjes en stukjes stengel, die even zwaar waren als de graankorrel, bleven echter tussen het graan zitten.

Deze werden er uit gezift. Door het graan op een grove zeef heen en weer te schudden, kon men het koren van onzuiverheden reinigen.

Als de Joden Paasfeest vierden, hadden er achtereenvolgens verschillende handelingen plaats:

1. Rondgang 1e beker en dankgebed.
2. Gebruik van bittere kruiden, zoals radijs, andijvie, peterselie, die men doopt in zout of zuur. Hierbij werd weer een dankgebed uitgesproken.
3. Binnenbrengen van 't lam, ongezuurde koeken en vruchten.
4. Dankzegging en eten van kruidensaus.
5. Rondgang 2e beker, waarbij werd gevraagd naar de betekenis van het Pascha.
6. Het verhaal van de verlossing uit Egypte en het zingen van het eerste deel van het Hallel. (psalm 113 en 114)

7. Breken van brood en eten van brood en paaslam door de huisvader.
8. Dankgebed en eten van brood en lam door allen.
9. Rondgang 3e beker en 't zingen van het tweede deel van het Hallel. (psalm 115-118)

C. a. Zet in de juiste volgorde:

Naomi – Nabal – Nebukadnezar – Noach – Nimrod – Nathanaël – Nehemia – Naftali.

b. Zet de namen van het tweede rijtje op de juiste plaats:

Lazarus	woonde in	Bethlehem
Naboth	woonde in	Ofra
Elimelech	woonde in	Bethanie
Rachab	woonde in	Jizreël
Gideon	woonde in	Jericho

D. Leer van buiten:

Jesaja 53:8-10

8. Hij is uit de angst en uit het gericht weggenomen, en wie zal Zijn leeftijd uitspreken? want Hij is afgesneden uit het land der levenden. Om de overtreding van Mijn volk is de plaag op Hem geweest.
9. En men heeft zijn graf bij de goddelozen gesteld en Hij is bij de rijken in Zijn dood geweest, omdat Hij geen onrecht gedaan heeft noch bedrog in Zijn mond geweest is.
10. Doch het behaagde de HEERE Hem te verbrijzelen, Hij heeft Hem krank gemaakt. Als zijn ziel zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zo zal Hij zaad zien. Hij zal de dagen verlengen en het welbehagen des HEEREN zal door Zijn hand gelukkig voortgaan.

VAN GOLGOTHA TOT HET PINKSTERFEEST

A.

1. Op welke wijze dreven de soldaten de spot met de Heere Jezus?	<i>Matth. 27:28, 29</i>
2. Wat betekent Golgotha?	<i>Matth. 27:34</i>
3. Wat deed men met het kleed zonder naad van de Heere Jezus?	<i>Joh. 19:24</i>
4. Welke drie Maria's stonden bij het kruis?	<i>Joh. 19:25</i>
5. Welke tekenen gebeurden er bij het sterven van de Heere Jezus?	<i>Matth. 27:51, 52</i>
6. Hoe stelde de Romeinse soldaat vast, dat Jezus werkelijk gestorven was?	<i>Joh. 19:34</i>
7. Welke boodschap moesten de vrouwen na de opstanding van de Heiland brengen aan de discipelen?	<i>Matth. 28:10</i>
8. Naar welk plaatsje waren 2 discipelen op weg, toen Jezus zich bij hen voegde op de dag van Zijn opstanding?	<i>Lucas 24:13</i>
9. Op welk meer gingen de discipelen vissen, nadat ze naar Galilea vertrokken waren?	<i>Joh. 21:1</i>
10. Welk wonder had hier plaats?	<i>Joh. 21:6</i>
11. Aan welke discipel vroeg de Heere Jezus tot drie maal toe: Hebt gij mij lief?	<i>Joh. 21:15-17</i>
12. Wie werd na de hemelvaart van de Heere Jezus in de plaats van Judas gekozen als apostel?	<i>Handel. 1:26</i>
13. Wat waren de tekenen bij de uitstorting van de Heilige Geest?	<i>Hand. 2:2</i>
14. Hoeveel mensen werden op deze Pinksterdag gedoopt?	<i>Hand. 2:41</i>
15. Waar bevond zich dagelijks de verlamde man, die door Petrus werd genezen?	<i>Hand. 3:2</i>

B. Om te onthouden:

Naast het *spreekwonder*, waarbij eenvoudige vissers spraken in de taal van de Geest, is er ook het *hoorwonder*: ieder hoorde de apostelen spreken in zijn moedertaal.

Pinksterfeest was zeven weken of vijftig dagen na Pasen. Op die dag werd het nieuwe spijsoffer gebracht, dat bestond uit twee broden, gebakken van de nieuwe oogst.

Pinksteren was dus een oogstfeest.

Later, toen de Joden geen landbouwend volk meer waren, werd op Pinksteren de wetgeving op de Sinaï herdacht.

De rede, die Petrus op de Pinksterdag hield, kunnen we de eerste zendingspreek noemen.

Op het kaartje vinden we de woonplaats van de volken, die in Handelingen 2 worden genoemd. Veel Joden leefden sinds de Babylonische ballingschap in de Diaspora, de verstrooiing. Ze woonden vooral in Babylonië, in Antiochië, Alexandrië en Rome. Als ze ouder werden, gingen deze mensen vaak in Jeruzalem wonen om straks in gewijde aarde begraven te kunnen worden. Met deze mensen werden bedoeld de 'Joden, te Jeruzalem woonachtig'.

C. a. Welke namen horen er niet bij?

Pilatus – Zacharias – Kajafas – Herodes – Lazarus – Annas – Malchus – Barabbas.

b. Zet de namen van het tweede rijtje op de juiste plaats:

Naomi	was getrouwd met	Nabal
Abigaïl	was getrouwd met	Chiljon
Michal	was getrouwd met	Elimelech
Vasthi	was getrouwd met	David
Orpa	was getrouwd met	Ahasveros

D. Leer van buiten:

Jesaja 53:11 en 12

11. Om de arbeid Zijner ziel zal Hij het zien en verzadigd worden; door Zijn kennis zal Mijn knecht, de Rechtvaardige, velen rechtvaardig maken, want Hij zal hun ongerechtigheden dragen.
12. Daarom zal ik Hem een deel geven van velen en Hij zal de machtigen als een roof delen; omdat Hij Zijn ziel uitgestort heeft in de dood, en met de overtreders is geteld geweest en Hij veler zonden gedragen heeft en voor de overtreders gebeden heeft.

Les 33

NA HET PINKSTERFEEST

A.

1. Wie was de eerste in de jonge Christengemeente die een akker verkocht en het geld bij de apostelen bracht?	<i>Hand. 4:36, 37</i>
2. Waar kwam deze man vandaan?	<i>Hand. 4:36</i>
3. Wat betekent Barnabas?	<i>Hand. 4:36</i>
4. Wat was de zonde van Ananias en Saffira?	<i>Hand. 5:4</i>
5. Welke grote wonderen hadden in deze tijd in Jeruzalem plaats?	<i>Hand. 5:15, 16</i>
6. Op welke wonderlijke wijze werden de apostelen bevrijd uit de gevangenis, waarin ze door de Joodse Raad waren opgesloten?	<i>Hand. 5:19, 20</i>
7. Wat verbood men aan Petrus en Johannes, toen ze voor de Joodse Raad werden geleid?	<i>Hand. 5:28</i>
8. Welk antwoord gaven Petrus en de apostelen?	<i>Hand. 5:29</i>
9. Wat wilde toen de Joodse Raad met hen doen?	<i>Hand. 5:33</i>
10. Op wiens raad kregen ze echter, na gegeseld te zijn, de vrijheid?	<i>Hand. 5:34, 40</i>
11. Waarheen werd de gemeente verstrooid, toen na de dood van Stefanus de vervolging losbrak?	<i>Hand. 8:1</i>
12. Wat was het zegenrijke gevolg van deze verstrooiing?	<i>Hand. 8:4</i>
13. Waar ontmoette Filippus de Kamerling uit Morenland?	<i>Hand. 8:26</i>

14. Met welk doel was de Kamerling naar Jeruzalem gekomen?

Hand. 8:27

15. Welke belijdenis legde de Kamerling af, vóór hij door Filippus gedoopt werd?

Hand. 8:37

B. Om te onthouden:

Zieken werden op bedden en matrassen op straat gelegd, opdat de schaduw van Petrus hen zou aanraken. Bedden werden alleen door rijkere mensen gebruikt; de armen gebruikten slaapmatjes.

Zeven mannen werden tot diaken gekozen.

Evenals het getal 40 komt ook het getal zeven in de Bijbel meermalen voor.

Er waren zeven kruiswoorden.

Johannes spreekt in de Openbaring van de zeven gemeenten in Klein-Azië.

De gouden kandelaar had zeven lampen.

De Israëlieten trokken op de zevende dag zeven maal om de stad Jericho.

Filippus ontmoette de Kamerling uit Morenland op de weg, die van Jeruzalem afdaalde naar Gaza.

Gaza lag in de kustvlakte. Door deze weg liep de karavaanweg. Een woeste, eenzame weg liep over Hebron.

Langs deze eenzame weg trok de kamerling, waarschijnlijk om ongestoord te kunnen lezen.

Ten noorden van Hebron wordt nog een bron aangewezen, waar men van zegt, dat dit het water is, waarin de Kamerling werd gedoopt.

C. a. Zet in de juiste volgorde:

Barak – Baruch – Balak – Belsazar – Bathseba – Barnabas – Benjamin – Bethuël.

b. Zet de namen in de juiste kolom:

<i>grootvader</i>	<i>vader</i>	<i>zoon</i>
Abram	Jozef	Joram
Jakob	David	Jonathan
Isaï	Isaïc	Jakob
Omri	Saul	Manasse
Kis	Achab	Absalom

D. Leer van buiten: (Herhaling)

Matthéüs 28:1-8

1. Laat na de sabbat, als het begon te lichten, tegen de eerste dag der week, kwamen Maria Magdalena en de andere Maria om het graf te bezien.
2. En zie, er geschiedde een grote aardbeving, want een engel des Heeren nederdalend uit de hemel kwam toe, en wentelde de steen af van de deur en zat daarop.
3. Zijn gedaante was gelijk een bliksem en zijn kleding wit gelijk sneeuw.
4. En uit vrees van hem zijn de wachters zeer verschrikt geworden en werden als doden.
5. Maar de engel antwoordende zei tot de vrouwen: Vreest gijlieden niet; want ik weet, dat gij zoekt Jezus, Die gekruisigd was.
6. Hij is hier niet, want Hij is opgestaan, gelijk Hij gezegd heeft; komt herwaarts, zie de plaats, waar de Heere gelegen heeft.
7. En gaat haastig heen en zegt Zijn discipelen, dat Hij opgestaan is uit de doden. En ziet, Hij gaat u voor naar Galilea; daar zult gij Hem zien. Ziet, ik heb het u gezegd.

Les 34

NA HET PINKSTERFEEST (2)

A.

1. Waar had de bekering van Saulus plaats?	<i>Hand. 9:3-8</i>
2. Wie bracht Saulus bij de apostelen in Jeruzalem?	<i>Hand. 9:27</i>
3. Hoe heette de verlamde man in Lydda, die door Petrus werd genezen?	<i>Hand. 9:33</i>

4. Wie werd door Petrus uit de doden opgewekt?
5. In welke plaats was dat?
6. Hoe werd deze vrouw ook genoemd?
7. Bij wie nam Petrus in Joppe zijn intrek?
8. Wie namen het Petrus kwalijk, dat hij naar de heiden Cornelius was gegaan?
9. In welke plaats werd voor 't eerst de naam 'Christenen' gebruikt?
10. Welke apostel werd door Herodes onthoofd?
11. Welke apostel nam Herodes eveneens gevangen?
12. Welk feest werd juist in deze dagen gevierd?
13. Wat deed de gemeente tijdens de gevangenschap van Petrus?
14. Door wie werd Petrus bevrijd?
15. Naar wiens huis ging Petrus na zijn bevrijding?

Hand. 9:36
Hand. 9:36
Hand. 9:36
Hand. 9:43

Hand. 11:2, 3

Hand. 11:26
Hand. 12:2
Hand. 12:3
Hand. 12:4

Hand. 12:5
Hand. 12:7
Hand. 12:12

B. Om te onthouden:

Joppe is de havenstad van Jeruzalem. In de tijd van Simon Petrus was Joppe de plaats van de aanraking van de heidenwereld met het koninkrijk Gods.

Tegenwoordig heet de plaats Jaffa, een naam die herinnert aan de naam Jafo = de Schone, zoals de stad heette in de Oudtestamentische tijd.

De stad is gebouwd op een heuvel langs de kust. Jaffa is een oude zeestad, maar het heeft geen goede haven. Vóór de kust liggen gevaarlijke rotsbanken, zodat de schepen, die Jaffa willen aandoen, een eind zeewaarts moeten blijven liggen. De ontscheping en het vervoer van goederen heeft plaats met roeiboten.

De stad Joppe is heel oud; men kan het zien aan de nauwe straten. Dicht bij de zee wijst men de toerist nog de ruïne aan van een huis, waar Simon de leerlooier zou hebben gewoond. Zelfs het bassin, dat Simon gebruikte voor het looien van zijn leer, meent men gevonden te hebben.

C. a. Welke namen horen hier niet bij?

Ananias – Barnabas – Petrus – Darius – Saffira – Herodes – Filippus – Stefanus.

b. Zet in de juiste kolom:

<i>grootvader</i>	<i>vader</i>	<i>zoon</i>
Noach	Aäron	Abia
Terah	Cham	Kanaän
Amram	Abraham	Isaï
Boaz	Rehabeam	Ismaël
Salomo	Obed	Eleazar

D. Leer van buiten:

De verschijningen van de Heere Jezus na Zijn opstanding

1. aan Maria Magdalena bij het graf.
2. aan de vrouwen, die terugkeerden van het graf.
3. aan Petrus.
4. aan de twee Emmaüsgangers.
5. aan de 10 discipelen (zonder Thomas)
6. aan de 11 discipelen (met Thomas)
7. aan de 7 discipelen bij de Zee van Tiberias.
8. aan meer dan 500 broeders op een berg in Galilea.
9. aan Jacobus.
10. aan de discipelen bij de hemelvaart.
na zijn hemelvaart
11. aan Stefanus voor de Joodse Raad.
12. aan Saulus (Paulus) op de weg naar Damascus
13. aan Johannes op Patmos

KERNVRAGEN

A.

1. In welke plaats kreeg Elisa een eigen kamer van een rijke boerin?	2 Kon. 4:8, 10
2. Welk groot wonder deed Elisa hier?	2 Kon. 4:32-34
3. In welke rivier moest Naäman zich zeven keer baden?	2 Kon. 5:10
4. Naar welke stad bracht Elisa de met blindheid geslagen Syriërs?	2 Kon. 6:19
5. Wie was in deze tijd koning van Israël?	2 Kon. 3:1
6. Toen Benhadad later Samaria belegerde, gaf God op wonderbare wijze uitredding. Hoe?	2 Kon. 7:6
7. Onder welke koning kwam het Tienstammenrijk nog eens tot bloei?	2 Kon. 14:28
8. Waarheen wilde Jona vluchten, toen hij in Ninevé moest gaan preken?	Jona 1:3
9. Hoe heette de laatste koning van het Tienstammenrijk?	2 Kon. 17:6
10. Welke koning voerde Israël in ballingschap weg?	2 Kon. 17:6
11. Waarom werd Israël in ballingschap weggevoerd?	2 Kon. 17:7
12. Welke afgodendienst voerde Athalia van het Tweestammenrijk in?	2 Kon. 8:18
en 11:18
13. Waar werd de kleine Joas 6 jaar verborgen gehouden?	2 Kon. 11:3
14. Door wie werd hij op 7-jarige leeftijd tot koning gezalfd?	2 Kon. 11:4, 12
15. Wat gebeurde met Athalia?	2 Kon. 11:16
16. Wie kondigde in de tijd van afval de komst van de Messias aan?	Jes. 7:3, 14
17. Met welke naam noemde Jesaja de Messias en wat betekent deze naam?	Jes. 7:14
18. Op welke wijze verlostte de Heere Jeruzalem, toen tijdens Hizkia de Assyrische koning haar belegerde?	2 Kon. 19:35
19. Wat deed Hizkia met de koperen slang, die Mozes had opgericht?	2 Kon. 18:4
20. Welk teken ontving hij tijdens zijn ziekte, dat hij weer zou genezen?	2 Kon. 20:9-11
21. Waaruit bleek Hizkia's hoogmoed?	Kon. 20:13
22. Welke zoon van Hizkia volgde hem op?	2 Kon. 21:1
23. In welke gevangenis kwam hij tot bekering?	2 Kron. 33:11

24. Hoe heette de laatste godvrezende koning uit het huis van Juda?

2 Kon. 22:1 en 2

25. Onder welke koning had de eerste wegvoering naar Babel plaats?

2 Kron. 36:6

Nineve

D. Leer van buiten:

De Apostolische Zegenbede 2 Cor. 13:13

De genade van de Heere Jezus Christus, en de liefde Gods, en de gemeenschap des Heiligen Geestes, zij met u allen ! Amen!

Les 36

DE EERSTE ZENDINGSREIS VAN PAULUS

A.

1. Welke gemeente zond Barnabas en Saulus uit om het Evangelie aan Joden en heidenen te gaan verkondigen?

Hand. 13:1

2. Wie ging met hen mee als helper?

Hand. 12:25
en 13:5

3. In welke havenstad gingen ze aan boord van een schip

Hand. 13:4

4. Waarom gingen ze eerst naar Cyprus?

Hand. 4:36

5. Hoe heette de eerste stad op het eiland, waar ze aankwamen?

Hand. 13:5

6. In welke stad kwamen ze, nadat ze het eiland waren doorgetrokken?

Hand. 13:6

7. Welke Joodse tovenaars trachtte Sergius Paulus van het geloof afkerig te maken?
8. Hoe werd deze tovenaars ook genoemd?
9. Waardoor kwam Sergius Paulus tot geloof?
10. Hoe werd Saulus voortaan genoemd?
11. In welke plaats ging Johannes Marcus terug naar Jeruzalem?
12. In welke 4 steden van Klein-Azië verkondigden Paulus en Barnabas het Evangelie?
13. Waarvan konden Paulus en Barnabas de scharen in Lystra ternauwernood weerhouden?
14. Wat deden de scharen te Lystra met Paulus, toen de Joden uit Antiochië en Iconium hen opzetten?
15. In welke plaats gingen ze weer aan boord voor de terugtocht naar Antiochië?

Hand. 13:6

Hand. 13:8

Hand. 13:12

Hand. 13:9

Hand. 13:13

*Hand. 13:14
en 14:1,6*

Hand. 14:18

Hand. 14:19

Hand. 14:25, 26

B. Om te onthouden:

In Lystra, een stad in Lycaonië, werden de Grieks-Romeinse goden vereerd. Jupiter was de beschermgod van de stad. Hij had er een priester en waarschijnlijk ook wel een tempel. Men stelde zich Jupiter voor als groot met een brede baard. Na de wondere genezing van de man, die vanaf zijn geboorte al kreupel was geweest, noemde de schare Barnabas onmiddellijk Jupiter. Paulus, die blijkbaar kleiner was, en het woord voerde, die drukker en beweeglijker was, kreeg meteen de naam Mercurius. Mercurius was de boodschapper der goden in de Griekse godenleer.

In Klein-Azië bestond een legende van goden, die in mensengedaante temidden

van de mensen hadden geleefd. Hieraan hebben blijkbaar de mensen in Lystra dadelijk gedacht.

Barnabas en Paulus verstonden de Lycaonische taal niet. Daardoor merkten ze pas, wat de bedoeling der priesters was, toen deze voor hen wilden offeren.

C. a. Zet in de juiste volgorde:

Ezechiël – Enos – Ebzam – Efraïm – Elisa – Eleazar – Elizabet – Esau

b. Zet in de juiste kolom:

<i>dochter</i>	<i>vader</i>	<i>grootvader</i>
Athalia	Saul	Kis
Merab	Jakob	Bethuël
Rachel	Achab	Nahor
Dina	Bethuël	Omri
Rebekka	Laban	Isaäk

D. Leer van buiten:

Handelingen 1:11 (bij de hemelvaart)

Galilese mannen, wat staat gij en ziet op naar de hemel?
Deze Jezus, Die van u opgenomen is in de hemel zal also komen, gelijk-
kerwijs gij Hem naar de hemel hebt zien heenvaren.

DE TWEEDE ZENDINGSREIS VAN PAULUS

A.

1. Wie ging met Paulus mee op zijn tweede zendingsreis?	<i>Hand. 15:40</i>
2. Waarheen ging Barnabas en wie nam hij mee?	<i>Hand. 15:39</i>
3. Waarom gingen Barnabas en Paulus niet meer samen?	<i>Hand. 15:37, 38</i>
4. In welke plaats voegde Timotheüs zich bij Paulus?	<i>Hand. 16:1</i>
5. Wat weet je van zijn vader en zijn moeder?	<i>Hand. 16:1</i>
6. In welke plaats kreeg Paulus een gezicht, waarin hij door een Macedonisch man geroepen werd?	<i>Hand. 16:8, 9</i>
7. Welke vrouw werd door Paulus in Filippi gedoopt?	<i>Hand. 16:14, 15</i>
8. Welk wonder deed Paulus in Filippi?	<i>Hand. 16:18</i>
9. Welk gevolg had dit voor Paulus en Silas?	<i>Hand. 16:23</i>
10. Wie van de 3 zendingsreizigers bleven in Berea achter?	<i>Hand. 17:14</i>
11. Waarheen trok Paulus alleen verder?	<i>Hand. 17:15</i>
12. Waar hield Paulus een grote redevoering?	<i>Hand. 17:19</i>
13. Wat was het opschrift van het altaar, dat Paulus in de stad had gezien en waarover hij sprak?	<i>Hand. 17:23</i>
14. Bij wie ging Paulus in Corinthe wonen?	<i>Hand. 18:2, 3</i>
15. Langs welke twee plaatsen trok Paulus weer naar Antiochië?	<i>Hand. 18:21, 22</i>

B. Om te onthouden:

Vóórdat de tweede zendingsreis begon, werd te Jeruzalem het apostelconvent gehouden. Op deze vergadering werden de vragen behandeld, die moeilijkheden opleverden, nu er zoveel jonge gemeenten werden gesticht. Eén van de belangrijkste punten betrof de besnijdenis.

Een Romeins burger geselen was een misdaad, waarop de doodstraf stond.

Athene was het middelpunt van wijsheid en kunst. Men spreekt nog van 'uilen naar Athene zenden'. De uil is het zinnebeeld van de wijsheid en wijsheid brengen naar Athene heeft geen zin, omdat de wijsheid daar toch al in overvloed aanwezig is.

Areopagus - Athene

In de dagen van Paulus stonden er volgens oude historischrijvers wel 3000 beelden in de stad.

De Areopagus was de zetel van het hoogste gerechtshof.

C. a. Welke namen horen hier niet bij?

Paulus – Lucas – Aquila – Barnabas – Silas – Eutychus – Timotheüs
– Johannes Marcus.

b. Zet de namen in de juiste kolom:

<i>Tijdgenoten van Paulus</i>	<i>van Jeremia</i>	<i>van Zerubbabel</i>
Jopakim	Zedekia	Festus
Tobia	Ezra	Lydia
Eutychus	Timotheüs	Baruch
Gedalja	Priscilla	Nehemia
Kores	Sanballat	Josia

D. Leer van buiten: (Herhaling)

Matthéüs 28:19 (zendingsbevel)

Ga dan heen, onderwijs al de volken ze dopende in de naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes lerende hen onderhouden alles, wat Ik u geboden heb.

Les 38

DE DERDE ZENDINGSREIS VAN PAULUS

A.

1. In welke stad heeft Paulus op zijn 3e zendingsreis twee jaar gepredikt?	<i>Hand. 19:1, 10</i>
2. Welke grote tekenen heeft Paulus hier verricht?	<i>Hand. 19:11, 12</i>
3. Welke jongeman wekte Paulus te Troas uit de doden op?	<i>Hand. 20:9</i>

4. Wie voorspelde te Cesarea aan Paulus, dat hij gevangen genomen zou worden?
5. Hoe heette de overste, die Paulus naar Cesarea liet brengen?
6. Voor welke stadhouder werd Paulus hier geleid?
7. Hoe heette de vrouw van stadhouder Felix?
8. Hoe heette de opvolger van Felix?
9. Voor welke koning hield Paulus bij Festus nog een redevoering?
10. Hoe heette de zuster van koning Agrippa, die hierbij tegenwoordig was?
11. Op welk eiland kwamen ze na de schipbreuk aan land?
12. Wie werd op Malta door Paulus op zijn gebed van zijn ziekte genezen?
13. Hoe werd Paulus gevangen gezet?
14. Hoe lang vertoefde Paulus te Rome in zijn eigen gehuurde woning?
15. Welke apostel heeft zijn laatste levensjaren in ballingschap op Patmos doorgebracht?

Hand. 21:10, 11

Hand. 23:26

Hand. 23:26

Hand. 24:24

Hand. 24:27

Hand. 25:13

Hand. 25:13

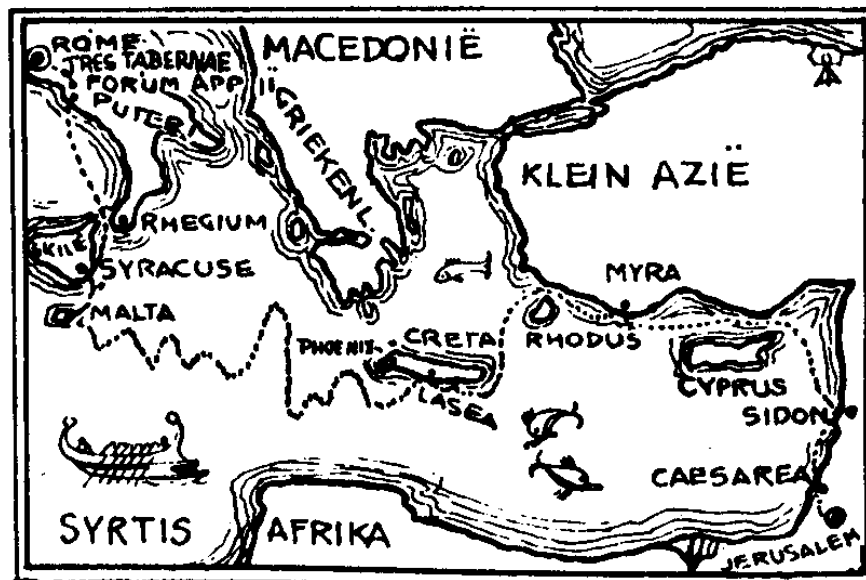
Hand. 28:1

Hand. 28:8

Hand. 28:16

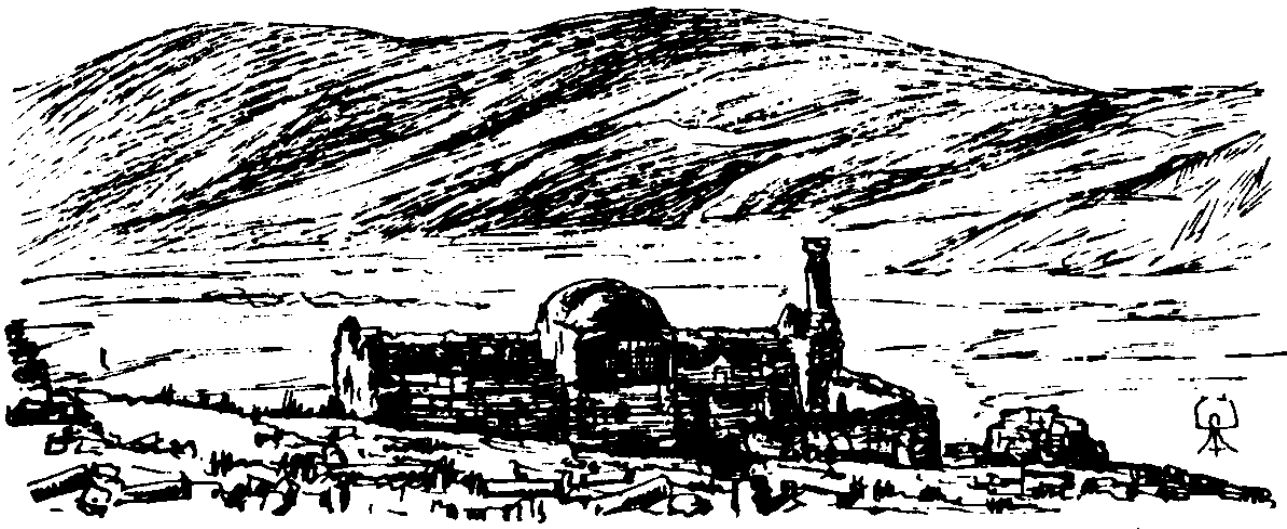
Hand. 28:30

Openb. 1:9

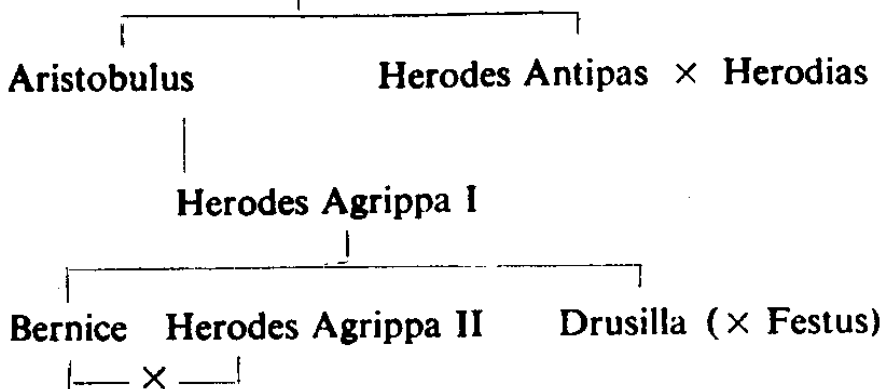

B. Om te onthouden:

Efeze was in de dagen van Paulus een zeer belangrijke stad. De tempel, waarin Diana werd vereerd, was één van de zeven wereldwonderen. Paulus heeft Efeze minstens twee maal bezocht.

Herodes de Grote: { de bouwer van de tempel te Jeruzalem
de kindermoordenaar van Bethlehem.

Herodes Antipas: de moordenaar van Johannes de Doper.
 Herodes Agrippa I: de moordenaar van de apostel Jacobus.
 Herodes Agrippa II: helpt Jeruzalem verwoesten.
 was gehuwd met zijn zuster Bernice.

C. a. Zet in de juiste volgorde:

Drusilla - Debora - Doëg - Dathan - Dorcas - Daniël - Dan - Delila.

b. Zet ze in de juiste kolom:

<i>Tijdgenoten van Nebukadnezar</i>	<i>van Saul</i>	<i>van Festus</i>
Agag	Nabal	Ezechiël
Herodes Agrippa II	Zedekia	Abisaï
Jojachin	Drusilla	Sadrach
Achimelech	Mesach	Merab
Felix	Lysias	Bernice

D. Leer van buiten: (Herhaling)

Matthéüs 11:28-30

28. Komt herwaarts tot Mij, allen, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven;
29. neemt Mijn juk op u en leert van Mij, dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart, en gij zult rust vinden voor uw zielen;
30. want Mijn juk is zacht en Mijn last is licht.

Les 39

KERNVRAGEN

A.

1. Tijdens wiens regering werden Daniël en zijn vrienden naar Babel gevoerd?	<i>Dan.1:1 en 6</i>
2. Tijdens wiens regering had de tweede wegvoering plaats?	<i>2 Kron. 36:9 en 10</i>
<i>Ezechiël 1:1 en 2</i>
3. Welke profeet werd ook meegevoerd?	<i>2 Kron. 36:11 en 20</i>
4. Onder welke koning had de derde en laatste wegvoering plaats?	<i>Dan. 1:1, 6</i>
5. Tijdens welke Babylonische koningen leefde Daniël?	<i>Dan. 5:1, 12</i>
6. En tijdens welke Perzische koningen?	<i>Dan. 9:1, 2</i>
<i>Dan. 10:1</i>
7. In welk dal liet Nebukadnezar een gouden beeld oprichten?	<i>Dan. 3:1</i>
8. Hoe strafte God hem voor zijn hoogmoed?	<i>Dan. 4:1-34</i>
9. Hoe luidde het schrift aan de wand van de feestzaal van Belsazar?	<i>Dan. 5:25</i>
10. Wat betekenen deze woorden?	<i>Dan. 5:26-28</i>
11. Tijdens welke koning werd Daniël in de leeuwenkuil geworpen?	<i>Dan. 6:1 en 17</i>
12. Welke koning gaf de Joden de vrijheid weer?	<i>Ezra 1:1 en 3</i>
13. Welk Joods feest herinnert aan de gebeurtenissen, die in het boek Esther worden verteld?	<i>Esther 9:29</i>
14. Tijdens welke Perzische koning leefde Esther?	<i>Esther 1:1</i>
15. Hoe heette de koningin, die verstoten werd?	<i>Esther 1:19</i>

16. Hoe heette de oom van Esther?
17. Wie wilde 't Joodse volk laten uitroeien?
18. Welke profeet in het O.T. heeft de komst van Johannes de Doper aangekondigd?
19. Wie was stadhouder over Syrië, toen Augustus de grote inschrijving beval?
20. Hoe noemde men de landstreek rondom Bethlehem?
21. Wat offerden Maria en Jozef bij de voorstelling in de tempel?
22. Waar doopte Johannes de Doper?
23. Wie daalde op de Heere Jezus neer na zijn doop?
24. Wie waren de twee eerste discipelen van de Heere Jezus?
25. Wat was het eerste wonder, dat Jezus in Galilea deed?

Esther 2:5, 7
Esther 3:12, 13

Marc. 1:2

Luc. 2:2
Micha 5:1

Luc. 2:24
Luc. 3:3
Matth. 3:16
Joh. 1:41
Joh. 2:7-9

Meer van Galilea

Leer van buiten:

Matthéüs 10:32 en 33

32. Een ieder dan, die Mij belijden zal voor de mensen, die zal Ik ook belijden voor Mijn Vader, Die in de hemelen is;
33. maar zo wie Mij verloochend zal hebben voor de mensen, die zal Ik ook verloochenen voor Mijn Vader, Die in de hemelen is.

KERNVRAGEN

A.

1. Hoe trof de Heere Jezus de tempel aan, toen hij met het Paasfeest naar Jeruzalem ging?
Joh. 2:14
2. Wat heeft hij toen gedaan?
Joh. 2:15
3. Waar genas de Heere Jezus de zoon van de koninklijke hoveling te Kapernaüm?
Joh. 4:46
4. Hoe heette de vader van Johannes en Jacobus?
Marc. 1:19
5. Welke tollenaar in Kapernaüm werd een discipel van de Heere Jezus?
Luc. 5:27, 28
6. Hoeveel jaren had de verlamde te Bethesda al ziek gelegen?
Joh. 5:5
7. In welk land kwam de Heere Jezus met zijn discipelen nadat hij de storm op het meer van Galilea had gestild?
Luc. 8:26
8. Wie verschenen aan de Heere Jezus op de berg der verheerlijking?
Matth. 17:3
9. Waarover spraken ze met de Heiland?
Luc. 9:31
10. Welke stem klonk toen uit de wolk?
Matth. 17:5
11. Waarom konden de discipelen de maanzieke jongen niet genezen?
Matth. 17:20
12. Waar was Jezus, toen Maria en Martha hem lieten roepen, toen Lazarus ziek was?
Joh. 10:40
13. Welke drie personen zijn door de Heiland uit de doden opgewekt?
Luc. 7:15
Luc. 8:41, 54
Joh. 11:43, 44
14. In welke plaats zalfde Maria de Heere Jezus kort vóór zijn gevangenneming?
Marc. 14:3
15. Wat deed Jezus, toen hij na de koninklijke intocht in de tempel kwam?
Matth. 21:12
16. Wat was het verradersloon, dat Judas van de overpriesters zou ontvangen?
Matth. 26:15
17. Op welke berg lag de hof van Gethsémane?
Marc. 14:26
18. Hoe heette de slaaf van de hogepriester, wiens rechteroor Petrus afsloeg?
Joh. 18:10
19. Naar wie werd de Heere Jezus eerst gebracht?
Joh. 18:13

20. Wie koos het volk, toen Pilatus een gevangene wilde vrijlaten?
21. Wie werd gedwongen om Jezus' kruis te dragen?
22. Wie ging naar Pilatus om het lichaam van de Heere Jezus te vragen?
23. Welke schriftgeleerde bracht mirre en aloë, om het lichaam van Jezus te zalven?
24. Waar ontmoette Filippus de Kamerling uit Morenland?
25. Wie bracht Saulus in de kring van de apostelen in Jeruzalem?

Joh. 18:40

Matth. 27:32

Joh. 19:38

Joh. 19:39

Hand. 8:26

Hand. 9:27

Bethanië

Leer van buiten:

Jesaja 1:18

Komt dan en laat ons samen rechten, zegt de HEERE; al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw; al waren zij rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol.

INHOUD

	Pag.
1. Van Adam tot Noach	3
2. Van Noach tot Abraham	6
3. Jakob	8
4. Van Jozef tot de uittocht uit Egypte	10
5. Kernvragen	13
6. De woestijnreis	15
7. Van Kades naar Kanaän	18
8. Het land Kanaän veroverd	20
9. De tijd der Richters	23
0. Kernvragen	25
11. Job	27
12. De laatste Richter	29
13. De eerste jaren van Sauls Koningschap	32
14. Davids omzwervingen	34
15. Kernvragen	36
16. David wordt Koning	38
17. De laatste regeringsjaren van David	41
18. Van Salomo tot Jehu	43
19. Van Jehu tot Jerobeam II	46
10. Kernvragen	48
21. De Koningen van het twee-stammenrijk	50
22. De Koningen van het twee-stammenrijk (2)	52
23. Jeremia	55
24. Wegvoering en terugkeer	57
25. Kernvragen	59
26. Rond de geboorte van de Heere Jezus	60
27. Jeugd en eerste optreden van de Heere Jezus	63
28. Jezus' omwandeling	66
29. Jezus' omwandeling (2)	68
20. Kernvragen	70
31. Lijden en sterven van de Heiland	72
32. Van Golgotha tot het Pinksterfeest	75
33. Na het Pinksterfeest	77
34. Na het Pinksterfeest (2)	79
35. Kernvragen	82
36. De eerste zendingsreis van Paulus	83
37. De tweede zendingsreis van Paulus	86
38. De derde zendingsreis van Paulus	88
39. Kernvragen	91
40. Kernvragen	93